

OD JORDÁNU
K LETNICÍM

ÚČELY LETNIC

napsal Derek Prince

Pásmo ZÁKLADY – Kniha III – IV

PŘEDMLUVA

Obsah tohoto pásma je dán jeho názvem - Základy. V první knize se řeší otázka, co je vlastně základem křesťanské víry a jakým způsobem lze na tomto základě stavět. Další knihy pak vysvětlují velká základní učení Bible, jak jsou uvedena v Žd 6,1n - pokání ze skutků mrtvých, víru v Boha, křtů učení, vzkládání rukou, vzkříšení mrtvých, soud věčný.

Derek Prince vystudoval řečtinu a latinu v Eton College a Kings College v Cambridge v Anglii. Od r.1940 do r.1949 byl profesorem starověké a moderní filozofie na univerzitě v Cambridge. Studoval také hebrejštinu a aramejštinu - jednak v Cambridge, jednak na Hebrejské univerzitě v Jeruzalémě.

Jako voják v Montgomeryho armádě ve druhé světové válce se Prince obrátil od filozofie ke křesťanství. Od té doby zasvětil svůj život studiu a výkladu Písma. Při různých příležitostech pracoval jako kazatel, učitel a misionář na několika kontinentech. Tím způsobem se v jeho osobě spojil myšlenkový přístup učenice s praktickou moudrostí a zkušeností.

Toto pásmo nazvané Základy bylo původně připraveno pro vysílání rozhlasem a později vyšlo i tiskem. Pásmo se snaží jasně a systematicky vyložit velké pravdy Bible bez zvláštního důrazu i bez kompromisu. Chce sloužit všem složkám křesťanské církve bez ohledu na jednotlivé denominace.

V českém překladu byly oproti originálu provedeny pouze drobné formální úpravy - např. na začátku většiny kapitol bylo vypuštěno opakování z minulé lekce a na konci bylo vypuštěno upozornění, co bude obsahem lekce příští.

V biblických citátech, pokud není uvedeno jinak, byl použit kralický překlad Písma. Tam, kde je pro lepší porozumění použito jiného českého překladu, je na to čtenář upozorněn poznámkou.

Veškerá citovaná místa Písma jsou vypsána. Přesto ale českému čtenáři připomínáme, aby si tato místa ve své Bibli vyhledal a důkladně je prostudoval. Při opisování staročeského textu byla zachována doslovná přesnost, byly provedeny pouze nepatrné změny tam, kde je jazyk skutečně již zastaralý - např. "poskvrna" - místo kralického "poškvrna" apod.

Značení biblických knih a jejich citace je provedena podle Biblického slovníku, Adolf Novotný, Kalich, Praha 1956.

Zkratka KJV označuje anglický překlad Bible King James Version.

ZKRATKY BIBLICKÝCH KNIH

Starý zákon

Gn- Genesis 1. Mojžíšova
Ex- Exodus 2. Mojžíšova
Lv- Leviticus 3. Mojžíšova
Nu- Numeri 4. Mojžíšova
Dt- Deuteronomium 5. Mojžíšova
Joz- Jozue
Sd- Soudcům
Rt - Rut
1S - 1 Samuelova
2S - 2 Samuelova
1 Kr - 1 Královská
2 Kr - 2 Královská
1Pa - 1Paralipomenon
2Pa - 2 Paralipomenon
Ezd - Ezdráš
Neh- Nehemiáš
Est - Ester
Job - Job
Ž - Žalmy
Př - Přísloví
Kaz - Kazatel
Pís - Píseň Šalomounova
Iz - Izaiáš
Jr - Jeremiáš
Pl - Pláč Jeremiášův
Ez - Ezechiel
Da - Daniel
Oz - Ozeáš
Jl - Joel
Am - Amos
Abd - Abdiáš
Jon - Jonáš
Mí - Micheáš
Na - Nahum
Abk - Abakuk
Sf - Sofoniáš
Ag - Aggeus

Za - Zachariáš

Mal - Malachiáš

Nový zákon

Mt- Matoušovo evangelium

Mk- Markovo evangelium

L - Lukášovo evangelium

J - Janovo evangelium

Sk- Skutky apoštolské

Ř - epištola Římanům

1K- 1. Korintským

2K- 2. Korintským

Ga- Galatským

Ef- Efezským

Fp- Filipenským

Ko- Kolossenským

1Te- 1. Tesselonickým

2Te- 2. Tesselonickým

1Tm-- 1 Timoteovi

2Tm- 2. Timoteovi

Tt- Titovi

Fm- Filemonovi

Žd- Židům

JK- Jakubova

IPt 1. Petrova

2Pt 2. Petrova

1J- 1. Janova

2J- 2. Janova

3J- 3. Janova

Ju- Judova

Zj- Zjevení Janovo

Toto je třetí kniha pásma nazvaného ZÁKLADY. Pásma tvoří těchto sedm knih:

**ZÁKLAD VÍRY
ČIŇ POKÁNÍ A VĚŘ
OD JORDÁNU K LETNICÍM
ÚČELY LETNIC
VZKLÁDÁNÍ RUKOU
VZKŘÍŠENÍ MRTVÝCH
SOUD VĚČNY**

PÁSMO ZÁKLADY OD JORDÁNU K LETNICÍM KNIHA 3

1. KŘTŮ UČENÍ - A

Původ, historie a význam slovesa "křtíti" - Čtyři různé druhy křtu

V této studii se dostáváme ke třetí z velkých základních nauk ze Žd 6,1n, která je nazvána "křtů učení". Bude logické začít tuto studii, pokud to bude možné, zjištěním přesného původního významu slova "křest" nebo lépe slovesa křtíti, ze kterého je podstatné jméno "křest" odvozeno.

(Poznámka překladatele:

Vynechávám pasáž pojednávající o tom, že anglické sloveso "baptize" - "křtíti" je přepisem originálního řeckého slovesa "baptizó". Toto řecké slovo není jen náboženským technickým termínem, ale je to v řečtině všeobecně používané a známé slovo. Dále jsou v originále objasněny politické důvody, pro které v anglické bibli - King James Version - toto slovo podobně jako slovo "bishop" - "biskup" - "episkopos" nebylo přeloženo, ale bylo z řečtiny přepsáno, a tím se dostalo do anglického jazyka.

V českém jazyce je situace podobná v tom, že řecké sloveso "baptizó" také není do češtiny překládáno, ale je nahrazováno slovesem "křtíti", které je již technickým termínem. Sloveso "křtíti" vzniklo ve slovanských jazycích pravděpodobně po době působení Cyrila a Metoděje, Toto slovo podobně jako slovo "křesťan" pravděpodobně nevytvořili věřící a ve svém původním významu mělo asi poněkud hanlivé zabarvení "pokrestit" = "pokřesťanštit".)

Nyní se obraťme ke slovu, jehož význam chceme studovat, a to je řecké sloveso "baptizó", které je do češtiny překládáno slovesem "křtíti". Řecké sloveso "baptizó" je slovo odvozené způsobem, jakým je v řečtině odvozeno mnoho slov. Sloveso vzniklo připojením přípony "iz" k základnímu kmeni, Tedy základní sloveso je "baptó". Vložením přípony "iz" vznikne složené slovo "baptizó",

V řečtině při odvozování sloves přidáním přípony "iz" k základnímu kmeni vzniká složené sloveso zvláštního, kauzativního významu. To znamená, že sloveso takto vytvořené vždycky znamená "dát něco udělat" nebo "způsobit, aby se něco stalo". Přesné povaha toho, co se má dát udělat nebo stát, je určena významem základního jednoduchého slovesa,

od něhož je složené sloveso odvozeno.

Když máme toto na mysli, můžeme si učinit přesnou představu o řeckém slovesu "baptizó". Je to složená, kauzativní forma, odvozená od základního slovesa "baptó". Je zřejmé, že abychom správně porozuměli složené kauzativní formě "baptizó", musíme nutně nejprve nalézt význam základního slovesa "baptó". Naštěstí v tom není žádná potíž. Tato základní forma "baptó" se vyskytuje třikrát v řeckém textu Nového zákona. Ve všech těchto místech je význam tohoto slovesa zřejmý: "namočit" nebo "ponořit".

Ta tři místa Nového zákona, ve kterých se vyskytuje toto sloveso "baptó", jsou;

První v L 16,24. Zde bohatec, když se trápí v pekelném ohni, volá k Abrahamovi: "Otče Abrahame, smiluj se nade mnou, a posli Lazara, ať omočí konec prstu svého v vodě, a svlaží jazyk můj..."

Druhé místo je v J 13,26. Zde Ježíš při poslední večeři označuje svého zrádce tím, že dává učedníkům určité znamení: "Odpověděl Ježíš: Ten jest, komuž já omocené skývy chleba podám." Doslovnější Žilkův překlad zní: "Ten je to, kterému omocím a podám sousto."

Třetí místo je ve Zj 19,13. Zde Jan popisuje Pána Ježíše Krista přicházejícího v slávě v čele mstící nebeské armády (v Žilkově překladu): "Je oblečen šatem ponořeným do krve."

Ve všech těchto oddílech jak slovo použité překladateli, tak i textová souvislost jasně ukazují význam řeckého slovesa "baptó". Ve všech případech znamená "něco do tekutiny ponořit a pak to vytáhnout".

V uznávané anglické biblické příručce - v Strongově biblické konkordanci (Exhaustive Concordance of the Bible) - uvádí dr. Strong, že prvotním významem slovesa "baptó" je "zcela pokryt tekutinou" - a odtud "ponořit" nebo "namočit".

V Novém zákoně nalézáme také složeninu slovesa "baptó", která je vytvořena řeckou předponou "en" nebo "em" znamenající "ve". Tím vznikne složená forma "embaptó", která se v řeckém textu Nového zákona vyskytuje také třikrát. Vyskytuje se u Mt 26,23, u Mk 14,20 a u J 13,26 ve druhé polovině verše. Kdo si vyhledá tato místa, snadno zjistí, že ve všech třech místech se toto složené slovo "embaptó" překládá podobně jako prostá forma "baptó" českým výrazem "omocit".

Docházíme tedy k následujícímu závěru, Řecké sloveso "bapto" - ať v prosté formě anebo s předponou "em" značící "ve" - se v řeckém textu Nového zákona vyskytuje šestkrát a pokaždé je překládáno ve významu namočit. V každém případě také souvislost jasně ukazuje, že toto sloveso popisuje akci, kdy je "něco do tekutiny ponořeno a opět vytaženo".

Když jsme takto s naprostou určitostí našli přesný význam slovesa "baptó", nebude žádný problém nalézt se stejnou určitostí i přesný význam kauzativní složeniny "baptizo". Jestliže "baptó" znamená "ponořit něco do tekutiny a pak to vytáhnout", potom "baptizó" může logicky znamenat jediné

"způsobit, aby něco bylo ponořeno do tekutiny a pak zase vytaženo". Stručněji vyjádřeno, znamená to "dát něco namočit".

O správnosti tohoto závěru se můžeme ujistit vystopováním slova "baptizó" až do nejranější historie řeckého jazyka. Ve třetím století před křesťanskou érou způsobily výboje Alexandra Velikého rozšíření řeckého jazyka daleko za zeměpisné hranice vlastního Řecka nebo řeckých měst a komunit v Malé Asii. Tím se v novozákonní době stala řečtina všeobecně přijatým dorozumívacím prostředkem většiny lidí žijících v oblasti Středoziemního moře. To je řečtina, kterou je napsán Nový zákon a která lingvisticky odvozuje svůj původ od čistějších forem klasické řečtiny používané původně v řeckých městech a státech v předcházejících stoletích. Většina slov používaných v novozákonní řečtině tak pochází z ranějších forem klasické řečtiny.

To platí i o slovese "baptizó", kterým se právě zabýváme. Toto slovo lze v klasické řečtině vystopovat až do pátého století před Kristem. Od té doby se souvisle vyskytuje v řeckém jazyku až do prvního a druhého století našeho letopočtu. (To zahrnuje celé období vzniku novozákonních spisů.) V celém průběhu těchto šesti nebo sedmi století si toto slovo zachovala bez proměny základní význam: "ponořit", "potopit", "namočit". Tento význam si zachovává, ať je použito doslovně nebo obrazně.

Uvedeme několik příkladů jeho použití v tomto období:

V pátém nebo čtvrtém století před Kristem užívá "baptizó" Platon o mladém muži, který byl "ponořen" do duchaplných filosofických disputací. (Pozn. překladatele: slova citovaná z řecké literatury nejsou vyhledávána v českých překladech, ale jsou přeložena z anglického textu.)

V dopisech Hippokratových (zařazených do čtvrtého stol. před Kristem) je "baptizó" užito o lidech "potopených" do vody a o houbách "namočených" ve vodě.

V Septuagintě (tj. řecký překlad Starého zákona zařazený do druhého nebo prvního století před Kristem) je "baptizó" užita ve 2Kr 5,14, když Náman sestoupil a sedmkrát se "pohřížil" v Jordánu, (v této pasáži je ve 14. verši užito slova "baptizó", ale v 10. verši, který je překládán "umyj se", je jiné řecké slovo. "Baptizó" tedy znamená výhradně "ponořit se", ne pouze "umýt se" bez ponoření.)

V prvním století před Kristem nebo po Kristu použil Strabon "baptizó" k popisu lidí, kteří neumí plavat a jsou "ponořeni" pod hladinu. (Autor zde zachycuje rozdíl proti dřevěným kládám, které na hladině plavou.)

V Prvním století po Kristu použil Josefus obrazně "baptizó", když mluvil o muži, který "vnořil" meč do vlastního hrdla, a o tom, že Jeruzalém se vnitřními rozpory "ponořil" do nevléčitelné zkázy. Je zřejmé, že takové obrazné používání slova je možné pouze tehdy, když je jeho doslovný význam jasný a pevný.

V prvním či druhém století používá Plutarchos "baptizó" dvakrát k popisu

toho, jak nejprve člověk a potom figura modly byli "potopeni" do moře.

Z této stručné jazykové studie je vidět, že řecké slovo "baptizó" mělo vždy jediný jasný a určitý význam, který se nikdy nezměnil. Od klasické řečtiny až do řečtiny novozákonní podrželo tentýž základní význam: "dát něco namočit" - "ponořit něco pod hladinu vody nebo jiné tekutiny". Ve většině případů toto ponoření není trvalé, ale dočasné.

Troufám si říci, že kdokoli s odpovídající jazykovou kvalifikací by zevrubně prozkoumal tuto otázku, musel by dojít jen k jedinému závěru: přesný význam slova "baptizó" jak v Novém zákoně, tak i kdekoli jinde, je "dát něco ponořit".

Tato krátká analýza významu slova, které je v Českém znění Nového zákona překládáno slovem "křtít", vysvětluje dva charakteristické znaky, které nacházíme na všech místech, kde se toto slovo v Novém zákoně vyskytuje. Každý křest - jako prožitek - je úplný a představuje přechod. Úplný je v tom smyslu, že zahrnuje celou osobnost toho, kdo je křtěn a představuje přechod nebo přenesení z jedné životní oblasti do nové, do které nikdy předtím nevstoupil.

Křest může být tedy přirovnán k otevření a zavření dveří. Člověk při křtu prochází dveřmi, které mu jsou tímto křtem otevřeny, z oblasti staré a známé do něčeho nového a neznámého. Potom se dveře za ním zavřou a uzavře se každá cesta zpět do starých způsobů a starého života.

Když máme na zřeteli obraz, který jsme si o povaze křtu učinili, vraťme se ještě k místu, kde je křest uveden jako jedna ze základních nauk křesťanské víry, k Žd 6,2. Shledáváme, že slovo křest je zde uvedeno v množném čísle: "křtů učení", nikoliv "křtu učení". To ukazuje, že úplné učení křesťanské víry obsahuje více než jeden typ křtu. Na základě tohoto závěru shledáváme, že se na stránkách Nového zákona skutečně na různých místech mluví o čtyřech různých typech křtu. Zde jsou tyto křty v pořadí, ve kterém jsou zjeveny v Novém zákoně:

Nejprve křest, který kázal a prováděl Jan Křtitel. Křest ve vodě, který byl přímo spojen se zvěstováním a prožíváním pokání. Tento typ křtu je popsán v Mk 1,4: "Křtil Jan na poušti, a kázal křest pokání na odpuštění hříchů."

Druhý je typ křtu, který není v Novém zákoně označován žádným dalším slovem a který bychom mohli nazvat "křtem utrpení". O tomto křtu mluví Ježíš v L 12,50: "Ale křtem mám křtěn být, a kterak jsem soužen, dokud se nevykoná!" Také je o něm zmínka u Mk 10,38. Zde je zaznamenána žádost synů Zebedeových, aby měli výsadu sedět s Kristem na jeho pravici a levici v jeho slávě. Na tuto žádost Ježíš odpovídá otázkou: "Nevíte, zač prosíte. Můžete-li pít kalich, kterýž já piji, a křtít se křtem, kterýmž já se křtím?" Je jasné, že zde Ježíš mluví o tom, co měl na své cestě kříže podstoupit, o utrpení, do kterého musela vejít celá jeho bytost - duch, duše i tělo - aby podle uložené vůle Otcovy vzal na sebe vinu za hřích celého světa a pak svým zástupným utrpením zaplatil požadovanou cenu na odčinění hříchu.

Těmito slovy Ježíš ukázal svým učedníkům, že naplnění jeho plánu s jejich životy bude v pravý čas od nich také požadovat úplné vydání celého jejich bytí do Božích rukou - a bylo-li by to potřebné, i pro utrpení smrti.

Třetí typ křtu zjevený v Novém zákoně, je křesťanský křest ve vodě. O něm mluví Kristus v Mt 28,19, kde svým učedníkům říká: "Protož jdouce, učte všechny národy, křtíce je ve jméno Otce i Syna i Ducha svatého." Prvním znakem, který odlišuje křesťanský křest od křtu Jana Křtitele, je to, že křesťanský křest má být prováděn v plném jménu a autoritě trojjediného Boha - Otce, Syna a Ducha svatého. Při Janově křtu tomu tak nebylo.

Čtvrtým typem křtu zjeveným v Novém zákoně je křest v Duchu svatém. Ve Sk 1,5 Ježíš o tomto křtu mluví a pečlivě ho odlišuje od křtu ve vodě. Říká svým učedníkům: "Nebo Jan zajisté křtil vodou, ale vy pokřtění budete Duchem svatým po nemnohých těchto dnech." Ačkoliv kralický překlad používá 7. pádu "pokřtění Duchem svatým", v původním řeckém textu je použita předložka "v" - "pokřtění v Duchu svatém". V celém řeckém textu Nového zákona jsou se slovem "pokřtít" spojovány pouze dvě předložky: "v" a "do"(nebo "ku"). To je v plném souladu s naším závěrem o doslovném významu slova "pokřtít" - "dát namočit" nebo "ponořit". Ve Sk 1,8 Ježíš zjevuje hlavní cíl křtu v Duchu svatém. Říká: "Ale přijmete moc Ducha svatého, přicházejícího na vás, a budete mi svědkové..." Křest v Duchu svatém je tedy předně nadpřirozeným vybavením mocí z výsosti ke svědectví o Kristu.

Na závěr můžeme ještě jednou shrnout čtyři typy křtu: první, Janův křest ve vodě ku pokání; druhý, křest utrpení; třetí, křesťanský křest ve vodě ve jméno Otce i Syna i Ducha svatého; čtvrtý, křest v Duchu svatém, nadpřirozené vybavení mocí z výsosti.

V našich následujících studiích budeme zkoumat, co učí Nový zákon o těchto typech křtů. Křest utrpení, který patří k pokročilejší úrovni duchovního života, přesahuje rámec těchto studií, které už titulem "Základy" naznačují, že jsou záměrně omezeny na základní nauky a zkušenosti křesťanské víry. Proto se dále tímto typem křtu nebudeme zabývat. V dalších studiích soustředíme svoji pozornost na křest Janův, na křesťanský křest ve vodě a na křest v Duchu svatém.

2. KŘTŮ UČENÍ - B

Křest Janův : pokání a vyznání - Křesťanský křest: doplnění veškeré spravedlnosti

Je pravděpodobně mnoho křesťanů, kterým není zcela jasný rozdíl mezi křtem Jana Křtitele a křesťanským křtem. Bude tedy užitečné začít studium těchto dvou forem křtu tím, že se obrátíme ke knize Sk 19,1-5, kde tyto dva typy křtu stojí vedle sebe a je jasně vyzdvížen jejich rozdíl:

"I stalo se, když Apollo byl v Korintu, že Pavel prošel vrchní krajiny, přišel do Efezu, a našel tu některé učedníky, řekl jim: Přijali-li jste Ducha svatého, uvěřivše? A oni řekli jemu: Ba aniž jsme slyšali, je-li Duch svatý. Tedy řekl jim: Načež tedy pokřtěni jste? A oni řekli: Křtěni jsme křtem Janovým. I řekl Pavel: Jan zajisté křtil křtem pokání, pravě lidu, aby v toho, kterýž měl po něm přijít, uvěřili, to jest v Krista Ježíše. Kteří pak uposlechli, pokřtěni jsou ve jméno Pána Ježíše."

Zde v Efezu se Pavel setkal se skupinou lidí, kteří se mu představili jako "učedníci". Nejprve je Pavel pokládal za učedníky Kristovy, tj. křesťany, ale při bližším zkoumání shledal, že byli pouze učedníky Jana Křtitele. Slyšeli a přijali Janovo kázání o pokání, přijali i s tím spojenou formu křtu. Do té doby však neslyšeli nic z evangelia soustředěného na život, smrt i vzkříšení Ježíše Krista ani o křesťanské formě křtu, která je přímo spojená s přijetím tohoto evangelia. Když jim Pavel vysvětlil zvěst evangelia, přijali ji a byli znovu pokřtěni, tentokrát jak říká Písmo - "ve jméno Pána Ježíše".

Tato událost zřetelně ukazuje, že křest Janův a křesťanský křest jsou naprosto odlišné jak ve své podstatě, tak i ve svém významu. Jakmile jednou byla služba Janova ukončena a nastalo období evangelia, křest Janův již nebyl přijímán za rovnocenný křesťanskému křtu nebo za jeho náhradu. Naopak se od těch, kteří byli pokřtěni křtem Janovým, žádalo, aby se dali znovu pokřtít úplným křesťanským křtem.

Když se nyní vrátíme k Mk 1,3-5, nalezneme souhrn Janova kázání a služby i způsob křtu, který s tím byl spojen: "Hlas volajícího na poušti: Připravujte cestu Páně, přímé čiňte stezky jeho. Křtil Jan na poušti, a kázal křest pokání na odpuštění hříchů. I vycházela k němu všechna krajina Judska i Jeruzalémští, a křtěni byli od něho všichni v Jordáně řece, vyznávající hříchy své."

V Boží prozřetelnosti sloužila Janova služba dvěma hlavními cílům: za prvé, měla připravit srdce lidu izraelského na příchod a zjevení jejich dlouho očekávaného Mesiáše, Ježíše Krista; za druhé, měla zajistit přechod mezi obdobím Zákona a proroků, které bylo uzavřeno právě Janovou službou, a obdobím evangelia, které započalo přibližně po třech letech jako výsledek smrti a vzkříšení Ježíše Krista. Pro naplnění obou těchto cílů byla potřeba Janovy služby jen krátká a dočasná. Nezakládala nějaké vlastní období

(dispenzaci), ale byla přechodem mezi dvěma obdobími.

Ve svém kázání a ve své službě kladl Jan na lid dva hlavní požadavky: pokání a veřejné vyznání hříchů. Ty, kteří byli ochotni splnit tyto podmínky, pak Jan pokřtil v řece Jordánu na veřejné svědectví, že činili pokání ze svých minulých hříchů a že se rozhodli vést lepší život.

U Mk 1,4 stojí: "Křtil Jan na poušti, a kázal křest pokání na odpuštění hříchů." Správnější, doslovný překlad zní: "... a kázal křest pokání k odpuštění hříchů." To je v souladu se slovy samotného Jana u Mt 3,11: "Já křtím vás vodou" - nebo doslova: "ve vodě" - "ku pokání." Vidíme tedy, že Janův křest byl ku pokání a k odpuštění hříchů. Je nanejvýš důležité si ujasnit a zafixovat význam předložky "k", když je tímto způsobem použita po slovese "křtiti".

Evidentně to neznamena, že by ti, kdo byli Janem křtěni, vstupovali do zkušenosti pokání a odpuštění hříchů pouze potom, co byli pokřtěni. Naopak, když k Janovi přicházelo mnoho farizeů a saduceů, aby je pokřtil, odmítal je křtiti a vyžadoval, aby dokázali opravdovou změnu svých životů předtím, než je pokřtí. To je zaznamenáno u Mt 3,7n: "Uzřev pak mnohé z farizeů a z saduceů, že jdou k jeho křtu, řekl jim: Pokolení ještěrcí, i kdo vám ukázal, kterak byste utéci měli budoucího hněvu? Protož neste ovoce hodné pokání." Namísto "ovoce hodné pokání" uvádí jiný překlad "ovoce odpovídající změně života". Jinými slovy Jan od nich žádal: "Dříve, než mne požádáte, abych vás pokřtil, dokažte svými činy, že se vaše životy opravdu změnily."

Je tedy zřejmé, že Jan od těch, kdo k němu přicházeli pro křest, vyžadoval, aby dokazovali ve svých životech pokání a odpuštění hříchů předtím, než je pokřtil. Rozhodně si tedy nemůžeme myslet, že výraz "křest ku pokání a k odpuštění hříchů" ukazuje, že by ty dvě vnitřní zkušenosti pokání a odpuštění měly následovat až po vnějším aktu křtu. Kontext spíše ukazuje, že vnější čin křtu sloužil jako viditelná pečeť a potvrzení, že křtěnec již prošel pokáním a odpuštěním. Takto křest sloužil jako vnější pečeť, dávající jistotu o vnitřní proměně, která již nastala.

Jasně porozumění této věci je velmi důležité, protože tento výraz "pokřtiti k" nebo "do" (v Kralickém překladu "ve" 4. pád) se opakuje ve dvou dalších oddílech Nového zákona, jednou ve spojení s křesťanským křtem ve vodě a jednou ve spojení se křtem v Duchu svatém. V každém případě pak musíme toto spojení chápat ve stejném významu, v jakém se nám ukázalo na případu Janova křtu. K této otázce se ještě vrátíme později, až budeme podrobně zkoumat ony dva oddíly.

Vraťme se k Janovu křtu. Jeho účinky můžeme shrnout následujícím způsobem. Ti, kdo upřímně přijali Janovy podmínky, skutečně prožívali pokání a odpuštění, což se projevilo změnou jejich životů k lepšímu. Přesto co do své povahy byly tyto zkušenosti podobny službě Janově, která je vypůsobila: byly v podstatě přechodné. Ti, kteří byli Janem pokřtěni, nedosáhli stavu zůstávajícího pokoje a vítězství nad hříchem, kterého je

možno dosáhnout jedině skrze plné evangelium Ježíše Krista, ale jejich srdce byla připravena přijmout evangelium a odpovědět na ně, až jim bude zvěstováno.

Nyní se obraťme od přechodného k trvalému; od křtu Janova k plnému křesťanskému křtu, který ustanovil sám Kristus jako nedílnou část evangelia. K uvedení do křesťanského křtu nám nejlépe poslouží oddíl Písma, který popisuje křest Pána Ježíše Krista. Nalézáme ho v Mt 3,13-17: "Tedy přišel Ježíš od Galilee k Jordánu k Janovi, aby pokřtěn byl od něho. Ale Jan velmi zbraňoval jemu, řka: Já mám od tebe křtěn být, a ty pak jdeš ke mně? A odpovídaje Ježíš, dí jemu: Nechej nyní; neboť tak sluší na nás, abychom plnili všelikou spravedlnost. Tedy nechal ho. A pokřtěn jsa Ježíš, vystoupil ihned z vody; a hle, otevřena jsou mu nebesa, a viděl Ducha Božího, sestupujícího jako holubici, a přicházejícího na něj. A aj, hlas s nebe řkoucí: Tento jest ten můj milý Syn, v němž se mi dobře zalíbilo."

V souvislosti s tímto popisem si předně musíme ujasnit, že ačkoliv byl Ježíš pokřtěn Janem Křtitelem, způsob tohoto křtu nebyl vůbec na stejné úrovni jako u jiných lidí které Jan křtil. Jak jsme již ukázali, měl Janův křest na lidi dva hlavní požadavky: pokání a vyznání hříchů. Ježíš Kristus však nikdy neučinil žádný hřích, který by potřeboval vyznat nebo z něhož by se měl kát. Proto mu vůbec nebylo zapotřebí, aby byl Janem křtěn stejným způsobem jako ostatní lidé, kteří k Janovu křtu přicházeli.

Jan sám tuto skutečnost uznává, protože ve čteném oddíle v Mt 3,14 říká: "Já mám od tebe křtěn být, a ty pak jdeš ke mně?" Ale Ježíš v následujícím verši odpovídá: "Nechej nyní, neboť tak sluší na nás, abychom plnili všelikou spravedlnost."

V této Ježíšově odpovědi nalézáme jednak důvod, proč Ježíš sám byl křtěn, a také pravý význam plného křesťanského křtu, jak se liší od dočasného způsobu křtu, kterým sloužil Jan. Ježíš nebyl Janem pokřtěn jako vnější důkaz, že činil pokání ze svých hříchů; neboť on neučinil žádný hřích, ze kterého by se mohl kát. Naopak, jak vysvětlil sám Ježíš, byl pokřtěn, aby "plnili všelikou spravedlnost" - nebo doslovněji "doplnili celou spravedlnost". Podobně jako v mnoha jiných aspektech svého života a své služby, i zde Ježíš uváženě a vědomě zakládá vzor jednání určený k tomu, aby ho všichni jeho učedníci následovali. Tím, jak se nechal Janem pokřtít, dal uváženě příklad a vzor křtu, ve kterém chtěl být následován všemi křesťany. Je to v plném souladu se slovy apoštola Petra v 1Pt 2,21n: "Nebo i k tomu povolání jste, jako i Kristus trpěl za nás, nám pozůstaviv příklad, abyste následovali šlépěji jeho. Který hřichu neučinil, aniž jest lest nalezena v ústech jeho."

To potvrzuje, co jsme již řekli: Ježíš se nedal Janem pokřtít proto, že činil pokání ze svých hříchů. Naopak, Petr říká, že Ježíš "hřichu neučinil, aniž jest lest nalezena v ústech jeho". Tím však, že se dal takto pokřtít, zanechal příklad všem křesťanům, aby následovali jeho šlépějí.

S tímto na mysli se vraťme k důvodu, který u Mt 3,15 uvádí Ježíš pro svůj křest: "Tak sluší na nás, abychom plnili všelikou spravedlnost." Tato slova prozkoumejme zevrubněji. Abychom tomu co nejjasněji porozuměli, rozdělme tento důvod do tří částí: první částí je slůvko "tak", druhou je spojení "sluší na nás" a třetí je závěrečná část "abychom plnili všelikou spravedlnost".

Nejprve slůvko "tak", nebo přesněji "takto" nebo "tímto způsobem". Svým příkladem Ježíš ustanovil vzor pro způsob nebo metodu křtu. Ježíš nebyl pokřtěn jako dítě. U L 2,22 čteme, že když byl Ježíš ještě dítětem, jeho rodiče "přinesli jej do Jeruzaléma, aby ho postavili Pánu". V tom není žádná myšlenka ani náznak křtu. Ježíš nebyl pokřtěn, dokud nedospěl do věku takového porozumění, že věděl, co dělá i proč to dělá.

Další poznámku, která mluví o způsobu křtu, nalézáme u Mt 3,16: "A pokřtěn jsa Ježíš, vystoupil ihned z vody." Prostou logickou dedukcí vidíme, že aby Ježíš mohl z vody vystoupit, musel nejprve ke křtu do vody sestoupit. Ve spojení s jasným doslovným významem slovesa přeloženého "křtíti" (o kterém jsme již uvažovali) nezůstává místo pro pochyby o tom, že Ježíš se při svém křtu dal Janem úplně ponořit do vod Jordánu.

Přejdeme nyní ke druhé části důvodu, který Ježíš pro svůj křest uvedl: "sluší na nás". Výraz "sluší" naznačuje, že být pokřtěn je něco, co těm, kteří budou následovat Krista, sluší, neboli náleží; je to něco, co pro ně určil Bůh. Není to příkázání zákona takové jako příkázání vložená na Izrael Zákonem Mojžíšovým, ale je to pro křesťany nejpřirozenější a náležitý výraz upřímného a opravdového ucednictví. Množné číslo "sluší na nás" nám ukazuje, že se Ježíš s pohledem upřeným do budoucnosti ztotožňuje se všemi věřícími, kteří ho tímto ustanoveným činem víry a poslušnosti budou následovat.

Konečně se dostáváme k závěrečné části: "abychom plnili všelikou spravedlnost". Jak jsme si již ukázali, Ježíš se nedal křtít na důkaz, že vyznával své hříchy a činil pokání z nich. On nikdy nezhrěšil a byl vždycky dokonale spravedlivý. Tato spravedlnost byla v první řadě trvalým vnitřním stavem jeho srdce. Ale tím, že se nechal pokřtít, Ježíš naplnil - nebo doslovněji: doplnil - tuto vnitřní spravedlnost vnějším aktem poslušnosti vůle svého nebeského Otce. A právě tímto vnějším aktem poslušnosti a oddání Bohu ve skutečnosti vstoupil do činného života služby, kterým naplnil plán Boha Otce.

Stejně je tomu tak se křtem pravých věřících křesťanů. Nejsou pokřtěni pouze proto, že jsou hříšníci, kteří své hříchy vyznali a činili z nich pokání. Kdyby tomu tak bylo, vrátil by se křesťanský křest zpět na úroveň křtu Janova. Je pravda, že křesťané vyznali své hříchy a činili pokání. Bez toho by vůbec křesťany nebyli. Ale došli za pokání k něčemu mnohem plnějším a většímu, než bylo vůbec možné těm, kdo slyšeli pouze kázání Janovo a jím byli pokřtěni. V Ř 5,1 čteme: "Ospravedlnění tedy jsouce z víry, pokoj máme s

Bohem skrze Pána našeho Ježíše Krista," Práví křesťané nejen vyznali hříchy a činili pokání. Ale nadto vírou v zástupnou smírčí smrt a vzkříšení Ježíše Krista dosáhli ospravedlnění, tzn. byli učiněni spravedlivými. Na základě jejich víry jim Bůh přičetl spravedlnost samého Krista. A toto je důvod, proč se dávají křtít: nejen jako důkaz, že vyznali hříchy a činili pokání, ale aby "plnili - doplnili - všelikou spravedlnost", tzn. aby vnějším aktem poslušnosti doplnili vnitřní spravedlnost, kterou již vírou přijali do svého srdce. Toto vysvětlení nám ukazuje, jak pravá povaha a význam křesťanského křtu jsou naprosto jiné, než u křtu, který kázal Jan. Také můžeme nyní pochopit, proč apoštol Pavel nepřijal Janův křest u těch, kdo chtěli být pravými křesťany, ale proč je nejprve poučil o plné pravdě evangelia o Kristově smrti a vzkříšení a pak trval na tom, aby byli pokřtěni ještě jednou plným křesťanským křtem.

Nyní můžeme shrnout rozbor důvodu, který udal sám Ježíš proto, aby byl pokřtěn. Slovíčkem "tak" Ježíš uvedl způsob nebo metodu křtu: sestoupit do vody a vyjít z ní. Výrazem "sluší na nás" Ježíš založil precedens, který náleží následovat všem upřímným křesťanům. A závěrečnou částí "abychom plnili všelikou spravedlnost" je dán důvod: vnějším aktem poslušnosti doplnit vnitřní spravedlnost, kterou věřící již má skrze víru ve svém srdci.

Závěrem tedy můžeme shrnout povahu křesťanského křtu takto: křesťanský křest je vnější akt poslušnosti, kterým křesťan doplňuje vnitřní spravedlnost, kterou již má ve svém srdci skrze víru v Kristovu smírčí smrt a vzkříšení.

3. KŘESŤANSKÝ KŘEST - A

Podmínky pro křest: naučení, pokání, víra, dobré svědomí -Instrukce před křtem

Nyní budeme podrobně zkoumat přesné podmínky, které musí splnit ti, kdo touží přijmout křesťanský křest. Budeme v logickém pořádku zkoumat různá místa Nového zákona, ve kterých jsou tyto podmínky uvedeny.

První podmínku uvádí sám Kristus u Mt 28,19n: "Proto jděte, učte všechny národy, křtíc je ve jméno Otce i Syna i Ducha svatého, učíce je zachovávat všechno, co jsem přikázal vám."

Vidíme, že příkaz k učení nově obrácených je zde dán dvakrát: jednou předtím, než jsou pokřtěni a jednou potom. Je to logické a rozumné. Předtím, než jsou pokřtěni, potřebují být nově obrácení dostatečně vyučeni, aby mohli pochopit povahu a účel křtu, který mají podstoupit. Po křtu je třeba, aby byli dále vyučováni zevrubněji a rozsáhleji, aby se stali silnými, rozumnými a zodpovědnými křesťany. Vidíme tedy, že podle Kristova příkazu musí vyučování křest předcházet a také po křtu následovat.

Druhá podmínka pro křesťanský křest je uvedena ve Sk 2, 37n, kde je zaznamenána reakce zástupu Židů na Petrovo kázání o Letnicích a instrukce, které jim pak Petr dal: "To slyšíce, zkormoucení jsou v srdci, a řekli Petrovi a jiným apoštolům: Co máme činit, muži bratří? Tedy Petr řekl jim: Pokání čiňte, a pokřti se jeden každý z vás ve jménu Ježíše Krista na odpuštění hříchů, a přijmete dar Ducha svatého."

Zde v odpovědi na otázku "Co máme činit?" dává apoštol Petr dva jasné a určité příkazy. Nejprve: pokání čiňte, a potom: pokřti se. Pokání musí být první a potom má následovat křest. Křest je vnější pečeť nebo potvrzení vnitřní změny, která již byla pokáním vypůsobena. Třetí podmínku křesťanského křtu uvádí Kristus u Mk 16, 15n: "A řekl jim: Jdouce po všem světě, kažte evangelium všemu stvoření. Kdo uvěří a pokřtí se, spasen bude kdo pak neuvěří, bude zatracen."

Zde Kristus uvádí, že všude, kde bude evangelium kázáno, jsou od těch, kteří chtějí být spaseni, vyžadovány dvě věci: nejprve aby uvěřili; a pak aby se dali pokřtít.

Tato podmínka pro křest je velmi jasně ukázána v setkání Filipa a etiopského komorníka, které je zaznamenáno ve Sk. 8,26-39. Zde čteme, jak Filip potkal komorníka na cestě z Jeruzaléma do Gázy a slyšel ho, jak si čte proroka Izaiáše. Připojil se k němu v jeho voze a kázal mu evangelium Kristova utrpení, smrti a vzkříšení, jak je prorocky předpověděl Izaiáš. Po nějaké době, jak spolu pokračovali, vedla cesta kolem nějaké vody. Na komorníkovu žádost a po vyznání viry ho zde Filip pokřtil.

Vlastní popis toho, jak ke křtu komorníka došlo, je ve Sk 8,36-38: "A

když jeli cestou, přijeli k jedné vodě. I řekl komorník: Hle, voda. Proč nemám být pokřtěn? I řekl Filip: Věříš-li celým srdcem, sluší. A on odpověděl, řekl: Věřím, že Ježíš Kristus je Syn Boží. I rozkázal stát vozu, a sestoupili oba do té vody. Filip i komorník. I pokřtil ho."

Zde vidíme, že praxe první církve byla v plné shodě s přikázáními Kristovými. Kristus řekl: "Kdož uvěří a pokřtí se, spasen bude." Filip řekl komorníkovi: "Věříš-li celým srdcem, sluší" - abys byl pokřtěn. Komorník odpověděl: "Věřím, že Ježíš Kristus je Syn Boží." Vidíme tedy, že kdo touží po křesťanském křtu, musí být nejprve schopen vyznat víru v Ježíše Krista jako Syna Božího.

Čtvrtou podmínku pro křesťanský křest uvádí apoštol Petr v IP 3,21. Zde Petr srovnává křest ve vodě se zkušeností Noe a jeho rodiny, kteří byli spaseni od Božího hněvu a soudu, když vírou vstoupili do korábu. Když byli v korábu, prošli bezpečně vodami potopy. Když se Petr přímo dovolává zkušenosti Noe a jeho rodiny, říká: "K čemuž připodobněn jsa nyní křest, i nás spaseny činí, ne to tělesné špíny smytí, ale dobrého svědomí u Boha dotázání, skrze vzkříšení Ježíše Krista."

Petr zde nejprve zavrhuje hrubou představu, že účelem křesťanského křtu je nějaký druh obmytí fyzického těla. A potom říká, že podstatná podmínka křesťanského křtu spočívá ve vnitřní odezvě srdce věřícího v "odpovědi dobrého svědomí k Bohu". (Podle KJV je to další možný překlad Části 21. verše z řečtiny. Řecké slovo "eperotéma", přeložené jako "dotázání", může znamenat i "to, nač se kdo táže", tedy "odpověď", "odezvu" nebo "potvrzení". - Pozn. překl.) O této vnitřní odezvě dobrého svědomí k Bohu Petr ukazuje, že je umožněna vírou ve vzkříšení Ježíše Krista.

Můžeme souhrnně zopakovat, na jakém základě se může křesťan při křtu zodpovídat Bohu za své chování s dobrým svědomím. Za prvé, tento věřící musí pokorně uznávat své hříchy; za druhé, musí vyznat svou víru ve smrt a ve vzkříšení Kristovo jako v nutnou smírčí oběť za své hříchy; za třetí, vnějším aktem poslušnosti v tom, že se dává pokřtít, doplňuje poslední požadavek Boží, který je potřebný k tomu, aby se mu dostalo biblického ujištění o jeho spasení. Když takto naplnil všechny Boží požadavky pro spasení, může se zodpovídat Bohu s dobrým svědomím.

Shledáváme tedy, že pro křesťanský křest jsou v Novém zákoně uvedeny čtyři hlavní podmínky.

Člověk, který má být pokřtěn, musel být napřed z evangelia dostatečně vyučen, aby rozuměl podstatě tohoto svého činu. Musil činit pokání ze svých hříchů; musí celým srdcem věřit, že Ježíš Kristus je Syn Boží; musí být schopen s dobrým svědomím odpovědět Bohu na základě toho, že splnil všechny Boží požadavky pro spasení.

Uzavíráme tedy, že má-li být člověk podle novozákonního měřítko způsobilý pro křesťanský křest, musí být schopen těmito čtyřem podmínkám vyhovět; a naopak každý, kdo nemůže těmito čtyřem

podmínkám vyhovět, není pro křest způsobilý.

Okamžitě vidíme, že tyto čtyři podmínky automaticky vylučují jednu skupinu lidí, a to jsou nemluvňata. Nemluvňata svou přirozeností nemohou být vyučována, nemohou činit pokání, nemohou věřit a nemohou odpovědět s dobrým svědomím Bohu. Nemluvňata tedy nejsou ke křtu způsobilá.

Občas se namítá, že jsou v Novém zákoně případy, kdy celé rodiny nebo domácnosti byly pokřtěny společně, a že je tedy nejvýše pravděpodobné, ne-li jisté, že v tom byla zahrnuta i nemluvňata. Protože tato námitka má zásadní vztah k celé podstatě a účelu křtu, je žádoucí, abychom ji pečlivě vyšetřili. Tato námitka je obvykle spojována s domem Korneliovým ve Sk 10 a s domem žaláříka ve Filippis ve Sk 16.

Uvažujme nejprve o domě Korneliově. Ve Sk 10,2 je nám řečeno, že Kornelius byl "nábožný a bohabojný se vším domem svým" - tj. všichni členové jeho domácnosti byli bohabojní lidé. Ve 33. verši téže kapitoly říká Kornelius Petrovi předtím, než Petr začal kázat: "Nyní tedy my všichni před obličejem Božím hotovi jsme slyšet všechno, co je přikázáno tobě od Boha" - to ukazuje, že všichni přítomní byli schopni poslouchat Petrovo kázání. Ve verších 44, 45 a 46 téže kapitoly čteme, jak Duch svatý sestoupil na všechny přítomné:

"A když ještě Petr mluvil slova tato, sstoupil Duch svatý na všechny, kteříž poslouchali slova. I užasli se ti, kteří z obřezaných věřící byli, kteří byli přišli s Petrem. že i na pohany dar Duchu svatého jest vylit. Nebo slyšeli je, ani mluví jazyky, a velebí Boha."

To ukazuje, že všichni přítomní byli schopni nejen poslouchat Petrovo kázání, ale také jako výsledek tohoto kázání skrze víru přijmout Duchu svatého a mluvit jazyky. Ve skutečnosti právě na tomto základě Petr uznal, že jsou způsobilí pro křest, protože v následujících verších - tj. 46 a 47 - čteme: "Tehdy odpověděl Petr: Zdali může kdo zabránit vody, aby tito nebyli pokřtěni, kteří Duchu svatého přijali jako i my?"

Dále když v následující kapitole Petr popisuje apoštolům a bratřím v Jeruzalémě, co se stalo v domě Korneliově, přidává další důležitou informaci o všech členech Korneliovy domácnosti. Ve Sk 11,12-14 Petr takto popisuje, jak byl přijat Korneliem v jeho domě:

"A šlo se mnou i těchto šest bratří, a vešli jsme do domu muže toho. Který vypravoval nám, kterak viděl anděla v domě svém, jak se před ním postavil, a řekl jemu: Pošli do Joppen muže, a povolej Šimona, který se jmenuje Petr. On tobě mluvit bude slova, skrze něž spasen budeš ty i všechen tvůj dům." Z toho poznáváme, že každý člen Korneliovy domácnosti byl spasen prostřednictvím Petrova kázání v domě Korneliově.

Sestavíme-li nyní dohromady různé kousky informací, které jsme posbírali o Korneliově domácnosti docházíme k tomu, že jsou o nich

uvedena tato fakta: všichni byli bohabojní; všichni slyšeli Petrovo kázání všichni přijali Ducha svatého a mluvili jazyky, všichni byli spaseni. Jasně vidíme, že všichni byli schopni vyhovět novozákonním podmínkám pro křest, a že mezi nimi nemohla být nemluvnata.

Nyní přistupme k dalšímu případu, kdy Nový zákon zaznamenává, že byla společně pokřtěna celá domácnost. Je zapsán ve Sk 16. Je to domácnost žalárníka ve Filippis. Výsledkem zázračného zemětřesení, které otevřelo dveře žaláře a osvobodilo Pavla, Sílu a ostatní vězně, byl žalárník usvědčen, upadl do velikého strachu a toužil poznat cestu spasení. Případ žalárníkova spasení a křtu celé jeho domácnosti je zapsán ve Sk 16,29-34:

"A požádav světla (žalárník), vběhl k nim, a třesa se, padl u Pavla a Síly. I vyved je ven, řekl: Páni, co já mám činit, abych spasen byl? A oni řekli: Věř v Pána Ježíše Krista, a budeš spasen ty i dům tvůj. I mluvili jemu slovo Páně, i všem, kteří byli v domě jeho. A pojav je v tu hodinu v noci, umyl jim rány. I pokřtěn jest hned on i všichni domáci jeho. A když je uvedl do domu svého, připravil stůl, a veselil se, že se vším domem svým uvěřil Bohu."

Při pečlivém studiu tohoto popisu shledáváme, že žalárník spolu se všemi členy své domácnosti měli společné tři zkušenosti: Ve verši 32 čteme, že Pavel a Sílas "mluvili Jemu slovo Páně, i všem, kteří byli v domě jeho" - tedy všichni členové jeho domácnosti slyšeli zvěst evangelia. Ve verši 33 čteme, že "pokřtěn jest hned on i všichni domáci jeho" - tedy všichni členové jeho domácnosti byli pokřtěni. Ve verši 34 čteme, že žalárník "se veselil, že se vším domem svým uvěřil Bohu" - tedy všichni členové jeho domácnosti uvěřili Bohu.

Z toho poznáváme nejen, že všichni členové žalárníkovy domácnosti byli pokřtěni, ale také, že všichni slyšeli zvěst evangelia a uvěřili jí. To nám ukazuje, že všichni byli schopni osobně vyhovět novozákonním podmínkám pro křest a že mezi nimi žádná nemluvnata nebyla.

Ani u domácnosti Korneliovy ani u domácnosti žalárníka ve Filippis, ani kde jinde v Novém zákoně není žádný náznak, že by nemluvnata kdy byla pokládána za způsobilá ke křtu.

Ačkoliv je nejdříve důležité, abychom zdůrazňovali různé předpoklady, které ti, kdo touží po křesťanském křtu, musí splňovat, musíme být také opatrní, abychom nepřehnali důraz na "vyučování", což by vedlo k nebiblickým výsledkům. Na některých místech je zavedena taková praxe, že ti, kdo se chtějí dát pokřtít, musí před křtem podstoupit vyučování, které se někdy táhne po celé týdny nebo měsíce. Tento způsob se odvozuje ze slov Kristových u Mt 28,19: "Protož jděte, učte všechny národy, křtíc je ve jméno Otce i Syna i Ducha svatého." Tato slova jistě ukazují, že ti, kdo chtějí být pokřtěni, musí být nejprve učení. Otázka však zní: jak dlouho musí toto předběžné vyučování trvat? Bude to vyžadovat čas měřený na měsíce, týdny, dny nebo hodiny?

Pro odpověď na tuto otázku se krátce obraťme k těm stránkám Nového

zákona, kde je popisován křest nově obrácených, a nechme se jimi vést.

Ve Sk 2,41 čteme o následujícím zakončení událostí dne Letnic: "Tedy ti, kteří ochotně přijali slova jeho, pokřtěni jsou, a připojilo se v ten den duší okolo tří tisíců." Tyto tři tisíce lidí, kteří zde byli pokřtěni, byli před několika hodinami otevřenými nevěrci, kteří odmítali prohlášení, že Ježíš Nazaretský je Mesiáš Izraele a Syn Boží. Čas, který apoštolově od konce Petrova kázání potřebovali k tomu, aby jim dali nutné instrukce před křtem, nemohl překročit několik hodin.

Ve Sk 8,12 čteme o následující odpovědi lidu v Samaří na Filipovo kázání: "A když uvěřivše Filipovi zvěstujícímu o království Božím a o jménu Ježíše Krista, křtili se muži i ženy." Žádné přesné časové období pro instruktáž zde není uvedeno. Jako o dni Letnic to mohlo být pouze několik hodin. Jistě to nemohlo překročit pár dnů nebo nanejvýš jeden nebo dva týdny.

O kousek dále ve Sk 8,36-39 čteme, jak Filip pokřtil etiopského eunucha téhož dne, kdy ho prvně viděl a kázal mu evangelium. Ani zde potřebná doba nemohla překročit pár hodin.

Ve Sk 9,17n čteme, jak Bůh poslal učedníka Ananiáše k Saulovi Tarsenskému, aby na něho vzkládal ruce a modlil se za něho. Záznam uvádí: "A hned spadly s očí jeho jako lupiny, i prohlédl pojednou; a vstav, pokřtěn je." Později ve Sk 22,16 Pavel vypráví, že mu tenkrát Ananiáš řekl: "A proto nyní co prodléváš? Vstana, pokřti se..." A tak tedy vidíme, že Saul z Tarsu - pozdější Pavel - byl pokřtěn ve třech dnech od svého prvního zjevení Ježíše Krista na cestě do Damašku a pravděpodobně ve dni svého obrácení.

Ve Sk 10,48 čteme, že Petr rozkázal pokřtít Kornelia a jeho domácnost téhož dne, ve kterém jim prvně kázal evangelium a ve kterém na ně všechny sestoupil Duch svatý.

Ve Sk 16,14n čteme, jak Pán otevřel pro zvěst evangelia srdce Lydie, prodavačky šarlatů, a jak byla potom s celou svou domácností pokřtěna. V tomto případě nejsou uvedeny žádné další detaily ani přesný časový údaj.

Ve Sk 16,33 čteme, jak žalářník ve Filippis se svou domácností byl pokřtěn téže noci, v níž prvně uslyšel evangelium.

V těchto oddílech jsme prozkoumali sedm případů křtu nově obrácených. Ve všech těchto případech byly dány nějaké instrukce napřed. Pak ve většině z těchto případů v několika hodinách následoval křest. V žádném případě se křest neodsunul o více než několik dní.

Tak jsme schopni dojít k jasné představě o praxi první církve při křtu. Před křtem předložili prostá základní fakta evangelia, soustředěná na osobu Kristovu, na jeho život, smrt a vzkříšení a uvedli souvislost křtu s těmito skutečnostmi.

Potom bezprostředně následoval křest; normálně v několika hodinách, nejvýše v několika dnech.

Konečně po křtu pokračovali nově obrácení v dalším podrobnějším

vyučování, které bylo nutné, aby je upevnilo v křesťanské víře. Tato další fáze vyučování je shrnuta ve Sk 2 ve verši 42, který bezprostředně následuje po zápisu o křtu nově obrácených: "I - ti, kteří byli pokřtěni -"zůstávali v učení apoštolském, a v společnosti" - neboli obecnství - "a v lámání chleba, a na modlitbách." To je novozákonní vzor pro to, jak nově obrácené po jejich křtu vzdělávat ve víře.

4. KŘEŠŤANSKÝ KŘEST - B

Duchovní význam křtu: smrt a pohřbení pro hřích; vzkříšení k novotě života

V této studii dokončíme naše zkoumání křesťanského křtu odhalením jeho pravého vnitřního duchovního významu.

Klíčový text, který odkrývá vnitřní duchovní význam křesťanského křtu, nalézáme v Ř 6,1-7:

"Co tedy řekneme? Zůstaneme v hřích, aby se milost rozhojnila? Nikoli. Kdo jsme zemřeli hřích, kterak ještě živi budeme v něm? Zdali nevíte, že kteříž pokřtěni jsme v Krista Ježíše, v smrt jeho pokřtěni jsme? Pohřbeni jsme tedy s ním skrze křest v smrt, abychom, jako z mrtvých vstal Kristus k slávě Otce, tak i my v novotě života chodili. Nebo poněvadž jsme s ním vštípeni připodobněním smrti jeho, tedy i vzkříšením budeme, to vědouc, že starý člověk náš s ním spolu ukřižován je, aby bylo umrtveno tělo hřích, abychom již potom nesloužili hřích. Nebo kdo umřel, ospravedlněn je od hřích."

V předchozí, páté kapitole epištoly Římanům Pavel zdůraznil hojnost Boží milosti vzhledem k hlubinám lidského hřích, což shrnul prohlášením v Ř 5,20: "Kde se rozhojnil hřích, tu ještě více rozhojnila se milost."

To přirozeně vede k otázce, kterou Pavel pokračuje v Ř 6,1 "Co tedy řekneme? Zůstaneme v hřích, aby se milost rozhojnila?" Jinými slovy Pavel si představuje někoho, kdo uvažuje takto: "Jestliže velikost Boží milosti je úměrná velikosti lidského hřích a je nejhojnější tam, kde je nejhojnější hřích, neměli bychom uvážene pokračovat v hřešení, aby se Boží milost k nám mohla více rozhojnit? Není to ten pravý způsob, jak využít Boží milosti k hříšníkovi?"

Pavel odpovídá, že tento velmi nebezpečný návrh se zakládá na naprostém neporozumění jedinému způsobu, kterým může hříšník Boží milosti využít. Má-li hříšník využít Boží milost musí se skrze víru uskutečnit určitá osobní transakce mezi hříšníkem a Bohem; a povaha této transakce je taková, že musí nevyhnutelně vypůsobit naprostou proměnu v samé osobnosti hříšníkově. Tato proměna vypůsobená Boží milostí v hříšníkově osobnosti má dvě protikladné a vzájemně se doplňující stránky. První je smrt - smrt vůči hřích a starému životu. Druhou je život - život žitý Bohu a ke spravedlnosti.

Ve světle tohoto faktu o způsobu, kterým Boží milost působí v hříšníkovi, a o výsledku, který vypůsobí, stojíme tváří v tvář dvěma navzájem se vylučujícím možnostem: Využíváme-li Boží milosti, pak nutným důsledkem toho je, že jsme mrtvi pro hřích. Naproti tomu, nejsme-li mrtvi pro hřích, Boží milosti jsme nevyužili. Je tedy nelogické a nemožně mluvit o využívání Boží

milosti a současně žít v hříchu. Tyto dvě věci nikdy nemohou být pohromadě.

Pavel sám tento fakt vyjadřuje v Ř 6,2: "Nikoli. Kdo jsme zemřeli hříchu, kterak ještě živi budeme v něm?"

Co máme přesně rozumět výrazem "zemřít hříchu"? Význam tohoto výrazu si vykreslíme následujícím příkladem. Představme si člověka, který je mimořádný hříšník. Představme si, že je stále nevlídný a hrubý ke své ženě a dětem, že ve svém domě zakázal každou zmínku o Bohu a o náboženství, že používá sprosté a rouhavé výrazy a že je otrokem alkoholu a cigaret.

Nyní si představme, že tento muž, když sedí doma ve svém křesle, náhle zemře na srdeční mrtvici. Na stole před ním je v popelníčku zapálená cigareta a vedle právě nalitá sklenička alkoholu. Ale ani cigareta ani alkohol již u tohoto muže nemohou vypůsobit žádnou reakci. Není v něm žádného vnitřního pohnutí nebo touhy a jeho ruka se k nim ani nevztahuje. Proč? Důvod je prostý: ten muž je mrtvý - mrtvý jak pro alkohol, tak i pro cigaretu.

Za chvíli se jeho žena s dětmi vrátí z nedělního večerního shromáždění a zpívají novou duchovní píseň, kterou se tam právě naučili. Ale u našeho muže se neobjevuje žádná reakce - žádný hněv, žádná zuřivost ani žádná rouhavá slova. Proč? Důvod je prostý: tento muž je mrtev - mrtev pro hněv i pro rouhání.

Stručně řečeno, ten muž "zemřel hříchu". Hřích již pro něho nemá žádnou přitažlivost; hřích již u něho nedokáže vzbudit žádnou reakci; hřích již nad ním nemá žádnou moc.

Takto Nový zákon vykresluje člověka, který skrze víru využil Boží milosti vůči hříšníkovi. Činností Boží milosti se tento člověk stal mrtvým pro hřích. Hřích pro něho již nemá žádnou přitažlivost; hřích v něm již nemůže vypůsobit žádnou reakci, hřích již nad ním nemá žádnou moc. Místo toho je živ Bohu a ke spravedlnosti.

Skutečnost, že pravý křesťan je prostřednictvím Boží milosti mrtvý pro hřích, je důrazně a opakovaně uváděna v celém Novém zákoně.

Například je to uvedeno ve verších, které jsme právě četli z Ř 6,6n:

"To vědouc, že starý člověk náš s ním (tj. s Kristem) spolu ukřižován je, aby bylo umrtveno tělo hříchu, abychom již potom nesloužili hříchu" - tj. abychom nebyli otroky hříchu. "Nebo kdo umřel, ospravedlněn je od hříchu."

Význam toho je jasný: pro každého člověka, který za sebe přijal smířčí smrt Ježíše Krista, je starý člověk - to jest stará, porušená, hříšná přirozenost - ukřižován: tělo hříchu bylo zničeno; tento člověk byl smrtí ospravedlněn a vyproštěn z hříchu. Již mu více nemusí sloužit, již není jeho otrokem.

Trochu dále, v Ř 6,11.12.14 Pavel s novým důrazem toto učení opakuje: "Tak i vy za ta mějte, že jste zemřeli zajisté hříchu, ale živi jste Bohu v Kristu Ježíši, Pánu našem. Nepanuj tedy hřích v smrtelném těle vašem, abyste povolovali jemu v žádostech jeho... Nebo hřích nebude panovat nad vámi;

nejste zajisté pod zákonem, ale pod milostí."

Význam je opět jasný: jako křesťané se máme pokládat za mrtvé pro hřích skrze milost Boží v Kristu Ježíši. Výsledkem je, že už není žádná příčina, proč by měl hřích nad námi dále vládnout.

Dále v epištole Římanům - v 8,10 - Pavel znovu co nejjasněji a nejdůrazněji opakuje tuto pravdu: "A jestli Kristus v vás, tedy ač tělo umrtveno je pro hřích, však duch živ je pro spravedlnost." Pavlova slova zde ukazují, že tato pravda platí o každém pravém křesťanu, v jehož srdci přebývá skrze víru Kristus - "jestli Kristus ve vás". Přebývá-li skrze víru Kristus v srdci věřícího, má to dvojí důsledek. Prvním je smrt staré tělesné přirozenosti - "tělo" - tj. tělo hříchu je mrtvo. A druhým je nový život ke spravedlnosti skrze činnost Ducha svatého - "duch je živ pro spravedlnost".

Podobně apoštol Petr tuto pravdu co nejjasněji předkládá v 1Pt 2,24. Když mluví o účelu Kristovy smrti na kříži, říká: "Který hříchy naše na svém těle sám vnesl na dřevo, abychom hříchům zemrouce, spravedlnosti živi byli." Stejně jako Pavel, i Petr ukazuje dvě vzájemně se doplňující stránky proměny, která nastává ve věřícím, který přijímá smířčí smrt Kristovu za sebe, první je smrt vůči hříchům; druhá je život pro spravedlnost. Petr to vlastně uvádí tak, jako by to bylo nejvyšším účelem, pro který Kristus na kříži zemřel - "abychom hříchům zemrouce, spravedlnosti živi byli".

Stav, kdy je člověk mrtvý hříchům a živ spravedlnosti, je něco, co daleko překračuje pouhé odpuštění minulých hříchů. Ve skutečnosti to pravého věřícího pozvedá do úplně nové oblasti duchovní zkušenosti. Většinou křesťané v téměř všech denominacích mají jakousi víru, že jejich minulé hříchy mohou být odpuštěny. To je vlastně asi hlavní důvod, proč většina křesťanu chodí do shromáždění: aby mohli vyznávat své hříchy a dojít odpuštění spáchaných hříchů. Tito lidé neznají a ani neočekávají žádnou vnitřní proměnu své vlastní přirozenosti. Výsledkem je, že po jakémsi vyznání svých hříchů odcházejí ze shromáždění nezměnění a pokračují v činění stejných hříchů, které vyznávali. Po čase jsou opět ve shromáždění a vyznávají stejné hříchy. To je náboženství lidské výroby a na lidské úrovni. Vzalo na sebe jen vnější formy křesťanství, ale má jen málo nebo nic společného se spasením, které Bůh pravým věřícím nabízí ve víře v Kristovo smíření.

Ústředním Božím záměrem v Kristově smíření nebylo jenom to, aby člověk mohl přijmout odpuštění minulých hříšných skutků, ale to, když mu jednou byly tyto minulé hříchy odpuštěny, aby mohl vstoupit do nové oblasti duchovního života, aby byl nadále mrtvý vůči hříchům, ale živý Bohu pro spravedlnost; aby již nadále nebyl otrokem hříchu; aby hřích nad ním více nepanoval. To bylo umožněno tím, že Kristus ve svém smíření nejenom vzal na sebe vinu za naše hříšné skutky a pak za ně všechny zaplatil plnou pokutu, ale nadto se ztotožnil s naší porušenou, padlou a hříšnou přirozeností, a když zemřel na kříži, potom podle jasných prohlášení Písma tato naše stará

přirozenost - "naš starý člověk" - "tělo hříchu" - zemřela v něm a s ním.

Aby věřící mohl vstoupit do tohoto plného cíle Kristova smíření, musí být splněny dvě jednoduché, ale podstatné podmínky. Tyto podmínky uvádí v jejich logickém pořadí Pavel v Ř 6.

V Ř 6,6 Pavel říká: "To vědouce, že starý člověk náš s ním (tj, s Kristem) spolu ukřižován je aby bylo umrtveno tělo hříchu, abychom již potom nesloužili hříchu." Doslovněji přeloženo, "starý člověk náš s ním spolu ukřižován byl" - to značí jednorázovou ukončenou událost, která se odehrála v určitém okamžiku v minulosti.

V Ř 6,11 Pavel říká: "Tak i vy za to mějte, že jste zemřeli zajisté hříchu,"ale živi jste Bohu v Kristu Ježíši Pánu našem." Úvodní slova "tak i vy" ukazují souvislost mezi zkušeností Kristovou a zkušeností věřícího. Význam je tento: "Právě tak, jako Kristus zemřel, i vy mějte za to, že jste také zemřeli v něm." Stručněji, "Kristova smrt byla vaší smrtí."

Ony dvě podmínky pro vstup do zkušenosti smrti vůči hříchu a života pro spravedlnost a pro Boha, jak je uvádí Pavel, jsou: první, "vědět"; druhá, "mít za to". Nejprve musíme "vědět co Boží Slovo učí o ústředním smyslu Kristovy smrti; potom musíme "mít za to", že Boží Slovo je pravda v našem vlastním případě - musíme vírou uplatnit tuto pravdu Božího Slova v naší vlastní situaci. Tato zkušenost může být naší jediné potud, pokud takto "víme" a "máme za" pravdivé to, co Boží Slovo učí o smyslu Kristova smíření.

O tomto hlavním smyslu Kristova smíření - "abychom hříchům zemrouce, spravedlnosti živi byli" - můžeme říci dvě těžko otřesitelné věci; za prvé, v celém zjevení Nového zákona není žádná pravda, která by měla větší praktickou důležitost; a za druhé, není žádná pravda, která by byla dnes mezi křesťany tak neznáma, opomíjena a které by se tak málo věřilo. Kořen tohoto bídného stavu spočívá ve slovu "neznalost". Na tuto situaci můžeme odůvodněně vztáhnout slova Hospodinova u Oz 4,6: "Vyhlazen bude lid můj pro neumění." Základní podmínka, kterou Pavel uvádí pro vstup do plného účelu Kristova smíření, je "to vědouce..." Neví-li Boží lid tuto pravdu, nemůže jí věřit, a nevěří-li jí, nemůže ji zakoušet. Tedy přední velkou nutností je předložit tuto pravdu církvi a trvale ji před ní držet co nejjasnějším a nejdůraznějším způsobem.

Zde se může někdo zeptat: "Jaká je souvislost mezi touto ústřední pravdou Kristova smíření a úkonem křesťanského křtu?" Odpověď na tuto otázku je velmi prostá a praktická. V přirozené oblasti po každé smrti následuje pohřeb. Stejný pořádek platí i v duchovní oblasti: nejprve smrt, potom pohřeb. Vírou v Kristovo smíření máme podle Božího Slova za to, že jsme s ním zemřeli - pokládáme svého starého člověka, tělo hříchu, za mrtvé. Následujícím úkonem ustanoveným Božím Slovem je pohřeb tohoto starého člověka, toho mrtvého těla hříchu. Obřad, kterým tento pohřeb provádíme, je křesťanský křest. Při každém vysluhování křesťanského křtu, který je prováděn podle novozákonního vzoru, jsou dva postupné kroky: první, pohřeb;

druhý, vzkříšení. Tyto dva kroky křtu přesně a dokonale odpovídají dvěma krokům vnitřní proměny ve věřícím, který přijímá Kristovu smířčí oběť za sebe: první je smrt vůči hříchu a druhý je nový život pro spravedlnost a pro Boha. Křesťanský křest, ve vodě je nejprve pohřeb v hrobě, který je představován vodou, a potom je vzkříšení z tohoto hrobu k novému životu, který je žít pro Boha a pro spravedlnost. Pohřeb je vnějším výrazem "smrti pro hřích", smrti starého člověka; vzkříšení je vnějším výrazem nového života pro spravedlnost a pro Boha.

Že toto je pravým účelem a pravým významem křesťanského křtu, to je jasně a důrazně uvedeno v Novém zákoně,

V Ř 6,3n Čteme: "Zdaliž nevíte, že kteří pokřtěni jsme v Krista Ježíše, v smrt jeho pokřtěni jsme? Pohřbeni jsme tedy s ním skrze křest v smrt, abychom, jako z mrtvých vstal Kristus k slávě Otce," - doslova: skrze slávu Otce - "tak i my v novotě života chodili."

Znovu v Ko 2,12 čteme: "Pohřbeni jsou s ním skrze křest, skrze něj i spolu s ním z mrtvých vstali jsme skrze víru, která je mocné dílo Boží, který vzkřísil jej z mrtvých." V Colově překladu tento verš zní: "S ním jste byli také pohřbeni na křtu, v něm jste byli též vzkříšeni vírou v moc Boha, který ho vzkřísil z mrtvých." (pozn. překl.: V řeckém originále je genitivní vazba "...skrze víru mocného působení Božího..." Tuto vazbu lze vykládat dvojím způsobem: 1. jako genitiv původu: víra je výsledkem mocného působení Božího; a 2. jako genitiv dotyku: víra v mocné působení Boží. Připomeneme-li si, jak jsme při studiu vztahu víry a skutků viděli, jakým způsobem byla přivedena k dokonalosti víra Abrahamova, vidíme, že oba tyto výklady jsou správné a že popisují dvě stránky téže skutečnosti. Domnívám se, že tato formulace v původním textu je zvolena zcela záměrně.)

Vobou uvažovaných oddílech jsou jasně vyloženy dva kroky křtu: nejprve jsme pohřbeni s Kristem ve křtu - nebo: v ponoření - do jeho smrti; potom jsme s ním vzkříšeni skrze víru v působení Boží moci, abychom chodili s ním v novotě života.

Kromě této základní pravdy o pohřbu a vzkříšení jsou v těchto verších ještě tři další důležité pravdy o křtu:

Za prvé, pravým křesťanským křtem jsme pokřtěni do Krista samého, ne do nějaké zvláštní církve nebo sekty nebo denominace. V souhlasu s tím říká Pavel v Ga 3,27: "Nebo kteří v Krista pokřtěni jste, Krista jste oblékli." Není zde místa pro nic menšího než pro Krista - Krista v jeho smířčí smrti a Krista v jeho triumfálním vzkříšení.

Za druhé, výsledek křtu závisí na osobní víře toho, kdo je pokřtěn; je to "skrze víru v působení Boha" - jednodušeji "skrze víru v to, co Bůh dělá". Bez této víry samotný obřad křtu nemá vůbec žádný účinek ani hodnotu.

Za třetí, věřící, který vstal z vodního hrobu křtu, aby chodil v novotě života, nečiní to ve své vlastní moci, ale v moci Boží slávy - v těžké moci, která vzkřísila samého Ježíše z hrobu. V Ř 1,4 Pavel říká, že ta moc, která

vzkřísila Ježíše z hrobu, byl "Duch posvěcení" - to jest Boží vlastní svatý Duch. Tedy věřící, který prochází vodou křtu, se tím oddává novému životu pro Boha a pro spravedlnost, který má být žit v úplné závislosti na moci Ducha svatého. To je v souladu s tím, co říká Pavel v Ř 8,10 (druhé části): "A jestli Kristus v vás, tedy ač tělo umrtveno je pro hřích, však duch živ je pro spravedlnost." Jedině Duch Boží může dát pokřtěnému věřícímu moc, kterou potřebuje pro svůj nový život spravedlnosti.

V pedagogické psychologii se všeobecně počítá s tím, že si dítě zapamatuje přibližně čtyřicet procent z toho, co slyší; šedesát procent z toho, co slyší i vidí; a osmdesát procent z toho, co slyší, vidí i dělá. Když Bůh církvi ustanovil obřad křesťanského křtu, uplatnil tuto psychologickou zásadu na učení o velkém ústředním smyslu Kristova smíření - "abychom hříchům zemrouce, spravedlnosti živi byli". Pokaždé, když se podle novozákonního vzoru věřící připojují k církvi, sami přehrávají v obřadu křtu své ztotožnění vírou s Kristem nejprve v jeho smrti vůči hříchu a v jeho pohřbu a potom v jeho povstání k novotě života. Takto slouží ustanovení křtu k tomu, aby neustále předkládalo celé církvi a drželo před jejíma očima velký ústřední účel Kristova smíření.

Z toho vyplývá, že tato velká pravda o Kristově smíření nemůže být v křesťanské církvi plně obnovena, dokud nejprve nebude obnoven správný postup při křtu a význam křtu; dokud se křesťanský křest znovu nestane pro každého jednotlivého věřícího stejně jako pro celek církve znovu potvrzením této dvojí pravdy - smrti a pohřbu vůči hříchu, vzkříšení a života pro spravedlnost a pro Boha.

Pro doplnění této studie zbývá stručně ukázat, že pravý křesťanský křest tento stav "smrti pro hřích" ve věřícím sám nepůsobí, ale že je spíše vnější pečetí, že věřící již vírou do tohoto stavu vešel. V již citovaných verších z Ř 6 Pavel uvádí, že jsme nejprve spolu s Kristem zemřeli hříchu, a až potom jsme byli pokřtěni v Kristovu smrt.

V tomto ohledu odpovídá křesťanský křest křtu Janovu. Při Janově křtu činil člověk, který měl být pokřtěn, nejprve pokání ze svých hříchů, a až potom byl "pokřtěn ku pokání". V křesťanském křtu je věřící nejprve skrze víru mrtvý s Kristem pro hřích a potom je "pokřtěn do Kristovy smrti" (nebo "ke Kristově smrti"). V každém případě vnější čin křtu sám nepůsobí vnitřní duchovní stav, spíše je pečetí a potvrzením, že tento vnitřní stav již byl v srdci křtěného člověka skrze víru vypůsoben.

5. KŘEST V DUCHU SVATÉM - A

Pohřžení shůry - Pití uvnitř - Vnější důkaz

K úplnosti studia "učení křtů" nám zbývá ještě prozkoumat čtvrtý typ křtu, o kterém se v Novém zákoně mluví, a to je křest v Duchu svatém".

Bude užitečné, když začneme stručným zopakováním některých závěrů, které jsme učinili v souvislosti s všeobecným významem slova "křest".

Nejprve jsme z jeho jazykového původu i podle jeho používání viděli, že řecké sloveso, jehož překladem je sloveso "křtítí", má jasný, pevný a neproměnný význam: "dát něco ponořit".

Potom jsme viděli, že jak je v Novém zákoně popsán, má křest dva znaky, které jsou společné všem čtyřem typům křtu. Svou podstatou je křest vždy úplný a znamená přechod. Je úplný v tom smyslu, že zahrnuje celou osobnost toho, kdo je křtěn; a je pro něho vždy přechodem z jedné oblasti zkušenosti do nové oblasti, ze které pak již není žádné cesty zpátky do staré oblasti.

Bude užitečné tyto obecné znaky křtu, jak je Nový zákon zjevuje, mít na mysli, i když nyní přistoupíme k podrobnému zkoumání čtvrtého typu křtu - "křtu v Duchu svatém".

V průběhu posledních zhruba padesáti let probouzí otázka křtu v Duchu svatém velký zájem a ostrou diskusi ve stále se rozšiřujících kruzích křesťanské církve. Dnes je bezpochyby předmětem studia, diskuse a velmi často i sporů téměř ve všech částech křesťanstva. Proto se budeme snažit přistoupit ke studiu tohoto předmětu se vši pečlivostí a zevrubností a pouze na základě Písma.

Nejprve vypočítáme místa v Novém zákoně, kde je slovo "křtítí" použito ve spojení s Duchem svatým. Těchto míst je právě sedm - sedm je číslo Ducha svatého. Jsou to následující místa:

V Mt 3,11 dává Jan Křtitel do protikladu svoji službu se službou Kristovou, která měla následovat. Říká to těmito slovy: "Já křtím vás vodou ku pokání, ten pak, který po mně přichází, jest mocnější nežli já, jehož nejsem hoden obuvi nosit. On vás křtít bude Duchem svatým a ohněm." (Musíme dodat, že ačkoliv v Kralické bibli je "křtít Duchem svatým" bez předložky, v původním řeckém textu je předložka "v" - "křtít v Duchu svatém". To platí stejně jak pro křest ve vodě, tak pro křest v Duchu svatém. V obou případech je v řeckém textu předložka "v". Ve skutečnosti se v řeckém Novém zákoně sloveso "křtítí" spojuje pouze se dvěma předložkami: jedna předložka znamená "v", "ve" a druhá "do" nebo "ke". V žádné jiné vazbě se sloveso "křtítí" v originálním textu nevyskytuje. Nešťastné použití jiných vazeb v českých překladech zatemňuje jasné učení původního textu.)

U Mk 1,8 jsou uvedena tato slova Jana Křtitele o Kristu: "Já zajisté křtil

jsem vás vodou, ale on vás křtít bude Duchem svatým." (V obou případech je v řeckém textu použita předložka "v".)

U L 3,16 jsou slova Jana Křtitele zaznamenána takto: "Odpověděl Jan všem, řka: Já zajisté křtím vás vodou, ale jde silnější nežli já, kterému nejsem hoden rozvázat řemínek u obuvi jeho. Ten vás křtít bude Duchem svatým a ohněm." (I zde je doslovný překlad "v Duchu svatém".)

V J 1,33 je svědectví Jana Křtitele o Kristu uvedeno takto: "A já jsem ho neznal, ale který mne poslal křtít vodou, ten mi řekl: Nad kým uzříš Ducha sestupujícího a zůstávajícího na něm, ten je, který křtí Duchem svatým." (Opět je v obou případech v řeckém textu předložka "v".)

Ve Sk 1,5 krátce před svým nanebevstoupením říká Ježíš svým učedníkům: "Nebo Jan zajisté křtil vodou, ale vy pokřtěni budete Duchem svatým po nemnohých těchto dnech." (Doslovněji Ježíš říká: "Budete pokřtěni v Duchu svatém.")

V Sk 11,16 Petr popisuje události, které se přihodily v domě Korneliově, a v souvislosti s tím cituje slova Ježíšova uvedená ve Sk 1,5 a říká: "I rozpomenul jsem se na slovo Páně, které byl pověděl: Jan zajisté křtil vodou, ale vy pokřtěni budete Duchem svatým."

A konečně v 1K 12,13 Pavel říká: "Skrze jednoho zajisté Ducha my všichni v jedno tělo pokřtěni jsme, buď Židé, buď Řekové, buď služebníci, neb svobodní, a všichni od jednoho ducha napojeni jsme." (Spojení zde užitá podle řeckého originálu zní: "v jednom Duchu my všichni k jednomu tělu pokřtěni jsme byli... a jednoho Ducha dostali jsme pít." Tedy Pavlovo použití slova "křtiti" je v dokonalé shodě s jeho používáním v evangeliích a ve Skutcích.) Některé překlady překládají tento verš: "Jedním Duchem pokřtěni jsme..." Takové nešťastné překlady daly vznik podivným doktrínám, které říkají, že zde Pavel mluví o nějaké zvláštní zkušenosti, odlišné od toho, o čem se mluví v evangeliích a Skutcích, o křtu, který provádí sám Duch svatý. Kdyby si původci těchto doktrín udělali dost času a prozkoumali nejprve původní řecký text, nenalezli by tam pro své doktríny žádný podklad. Ve skutečnosti celé s tím související učení Nového zákona se naprosto shoduje v tomto jasně a důrazně uvedeném faktu: Ježíš Kristus jediný a sám je ten, který křtí v Duchu svatém.

Musíme zde také dodat, že Pavlovo užití výrazu "pokřtít k..." v souvislosti se křtem v Duchu svatém je v souladu s tím, co jsme již poznamenali o použití téhož obratu v souvislosti se křtem Janovým a s křesťanským křtem ve vodě, V obou těchto případech jsme ukázali, že křest byl vnější pečetí a potvrzením vnitřního duchovního stavu, do kterého již křtěná osoba vstoupila vírou. Totéž platí i o tomto Pavlově prohlášení o vztahu mezi křtem v Duchu svatém a připojením k tělu Kristovu. Křest v Duchu svatém nečiní člověka údem těla Kristova. Spíše je nadpřirozenou pečetí, které potvrzuje, že tento člověk se údem těla Kristova již skrze víru stal.

Shrňme nyní stručně poznatky, které můžeme získat z těchto sedmi

míst Nového zákona, ve kterých je použito obratu "křtít v Duchu svatém".

V šesti z těchto sedmi míst je křest v Duchu svatém srovnáván: a uváděn do protikladu se křtem ve vodě.

Na dvou místech je k Duchu svatému připojen "oheň" a zkušenost je popsána jako "pokřtění v Duchu svatém a ohni".

Kromě slovesa "křtít" je v těchto pasážích s Duchem svatým spojeno jedině sloveso "pít". V 1K 12,13 Pavel říká: "a všichni od jednoho ducha napojeni jsme." Přesněji a jednodušeji to můžeme přeložit: "a všichni jsme jednoho Ducha dostali pít."

Použití slovesa "pít" souhlasí s tím, co sám Ježíš o Duchu svatém říká v J 7,37-39:

"Stál Ježíš a volal, řka: Žízni-li kdo, pojd' ke mně a napij se. Kdož věří ve mne, jakož říká písmo, řeky z břicha jeho poplynou vody živé. (A to řekl o Duchu, kterého měli přijmout věřící v něho; nebo ještě nebyl dán Duch svatý, protože ještě Ježíš nebyl oslaven.)"

Zde Ježíš mluví o nějaké zkušenosti, ve které má věřící přijmout dar Ducha svatého postupem, který je podobný pití vody.

To se dále shoduje se Sk 2,4, kde je o učednících, kteří byli o Letnicích shromážděni v horní místnosti, uvedeno: "I naplnění jsou všichni Duchem svatým."

Také to souhlasí s různými místy knihy Skutků, které mluví o tom, jak věřící "přijali Ducha svatého". Na příklad ve Sk 8,15.17 čteme o Samaritánech, kteří se obrátili na kázání Filipovo, že k nim byli později z Jeruzaléma posláni apoštolově Petr a Jan, "kteří přijdouce, modlili se za ně, aby přijali Ducha svatého... Tehdy vzkládali na ně ruce, a oni přijali Ducha svatého."

Také ve Sk 10,47 říká Petr o lidech v domě Korneliově, na které právě sestoupil Duch svatý: "Zdali může kdo zabránit vody, aby tito nebyli pokřtěni, kteří Ducha svatého přijali jako i my?"

Dále ve Sk 19,2 se Pavel ptá učedníků, které potkal v Efezu: "Přijali-li jste Ducha svatého, uvěříte?"

Použití obratů jako "pít Ducha svatého", "být naplněn Duchem svatým" nebo "přijmout Ducha svatého" ve všech těchto místech ukazuje na zkušenost, ve které věřící ve svém nitru vnitřně přijímá plnost Ducha svatého.

Naproti tomu jsme viděli, že doslovný základní význam slovesa "křtít" je "dát něco namočit nebo ponořit". Tedy výraz "být pokřtěn v Duchu svatém" ukazuje zkušenost, ve které je celá osobnost věřícího ponořena a obklopena přítomností a mocí Ducha svatého, který na něho sestoupil shůry a zvnějšku.

V plné shodě s tímto pojetím této zkušenosti shledáváme, že bez výjimky

na všech místech knihy Skutků, kde je popisován křest v Duchu svatém, ukazují použité výrazové prostředky, že Duch svatý na věřícího sestupuje nebo je na něho vylit shůry.

Na příklad ve Sk 2,2 čteme, že o Letnicích "Stal se rychle zvuk s nebe, jako valícího se větru prudkého, a naplnil všechn dům, kde seděli." Tato slova jasně zjevují, že Duch svatý přišel na tyto učedníky shůry a úplně je do sebe ponořil a obklopil do té míry, že naplnil celý dům, kde seděli.

Dále ve stejné kapitole Petr dvakrát potvrzuje takový výklad této zkušenosti. Ve Sk 2,17 prohlašuje, že tato zkušenost je naplněním Božího zaslíbení: "A bude v posledních dnech, (říká Bůh,) vyleji z Ducha svého na všeliké tělo..." (Nebo lépe: "...budu vylévat z Ducha svého na každé tělo", protože výraz "bude v posledních dnech" označuje určité časové období. Pozn. překl.) Ve verši 33 zase říká o Kristu: "Proto pravici Boží jsa zvýšen, a vzav zaslíbení Ducha svatého od Otce, vylil to, co vy nyní vidíte a slyšíte." V obou případech je jasné, že Duch svatý přichází na věřícího shůry.

Ve Sk 8,16 výraz, který je v Kralickém textu přeložen "sestoupit na" věřícího, doslova znamená "padnout na" věřícího. I zde je jasně ukázáno, že Duch svatý sestupuje shůry.

Ve Sk 10, když se mluví o lidech v domě Korneliově, jsou použity vedle sebe oba výrazy. Ve verši 44 čteme: "Sestoupil (doslova: padl) Duch svatý na všechny, kteří poslouchali slova." A ve verši 45 čteme: "i na pohany dar Ducha svatého je vylit." To ukazuje, že v této souvislosti jsou výrazy "padnout" a "vylít" vzájemně zaměnitelné.

Dále když ve Sk 11,15 Petr popisuje tuto událost v domě Korneliově, říká: "sestoupil (doslova padl) Duch svatý na ně jako i na nás na počátku." Slova "jako i na nás na počátku" ukazují, že zkušenost domu Korneliova byla v tomto ohledu zcela shodná se zkušeností učedníků v horní místnosti o Letnicích.

A nakonec ve Sk 19,6 o učednicích v Efezu po tom, co byli pokřtěni ve vodě, čteme: "A když vzkládal na tyto ruce Pavel, sestoupil Duch svatý na ně..." Zde výraz "sestoupil na" má zřejmé podobný význam jako výraz "padnout na" použitý (v originále) v předchozích oddílech. (Kraličtí tedy tyto výrazy i stejně překládají.)

Chceme-li spojit dohromady obrazy nebo dojmy, které vytvářejí tyto různé výrazy použité v Novém zákoně, docházíme k závěru, který bychom mohli shrnout takto: Zkušenost, o které mluvíme, má dvě různé a vzájemně se doplňující stránky. Jedna je vnější a druhá vnitřní.

Zevně sestoupí shůry neviditelná, ale absolutně skutečná přítomnost a moc Ducha svatého na věřícího, který je v ní úplně obklopen, zahalen a ponořen.

Vnitřně věřící, podobně jako člověk, který pije, v sobě přijímá přítomnost a moc Ducha svatého, dokud nenastane okamžik, kdy takto přijatý Duch svatý nezačne prýštit ve věřícím a vytékat jako řeka z nejnvnitřnější hlubiny jeho

bytosti.

Žádný lidský jazyk nemůže plně vyčerpat různé fáze a stránky takovéto mocné a nadpřirozené zkušenosti, ale pro její objasnění bychom si snad mohli vypůjčit jeden obraz ze Starého zákona. Čteme, že za dnů Noe byl celý tehdejší svět zaplaven potopou. O tom, jak Bůh tuto potopu na svět uvedl, čteme, že použil dvou různých a vzájemně se doplňujících postupů. O tom je napsáno v Gn 7,11 toto: "Léta šestistého věku Noe, druhého měsíce, sedmnáctého dne téhož měsíce, v ten den protrženy jsou všechny studnice propasti veliké, a průduchové nebeští otevřeni jsou."

Tento popis odhaluje, že vody potopy přišly ze dvou zdrojů: zevnitř: "protrženy jsou všechny studnice propasti veliké", a shůry: "průduchové nebeští otevřeni jsou" a začal padat déšť.

Musíme mít samozřejmě na mysli, že potopa za dnů Noe byla potopou Božího hněvu a soudu, zatímco potopa, do které je ponořen novozákonní věřící, je potopou Boží milosti, slávy a požehnání. Kromě této výhrady vykazuje zkušenost novozákonního věřícího, který přijímá plnost Ducha svatého, stejné dvě stránky, jaké nacházíme v popisu potopy: vnitřně jsou ve veliké hlubině bytosti věřícího otevřena zřídla a z jeho nitra začne proudit mohutná potopa požehnání a moci, a shůry jsou na věřícího otevřeny průduchy Boží milosti a z nich je na něho vylévána taková záplava slávy a požehnání, že je v ní celá jeho osobnost ponořena.

Musíme zdůraznit, že zde nemluvíme o dvou oddělených zkušenostech, nýbrž o dvou různých, ale vzájemně se doplňujících stránkách, které dohromady vytvářejí plnost jediné prosté zkušenosti.

Někdo může namítnout, že je obtížné si představit, jak může být věřící současně naplněn Duchem svatým zevnitř a ponořen v Duchu svatém zevně. Tato námitka nám ve skutečnosti může posloužit pouze k poznání nedokonalosti lidského vyjadřování a chápání. Námitky zcela stejného typu bychom mohli vznést i proti prohlášením, jaká učinil Kristus, že on je ve svém Otci a jeho Otec v něm, nebo že Kristus je ve věřícím a věřící v Kristu.

Jestliže lidé na takové nadpřirozené zkušenosti neustále hledají hnidy kvůli omezenosti lidského vyjadřování nebo chápání, naleznou nakonec nejlepší a nejkratší odpověď ve slovech skotského kazatele, který řekl: "Snáze se to prožije než popíše"

Až do tohoto bodu jsme uvažovali o vnitřní neviditelné povaze křtu v Duchu svatém, jak ji odhalují slova, která jsou pro popis křtu v Duchu svatém použita v Novém zákoně. Nyní musíme přikročit k uvažování o tom, které vnější projevy tuto vnitřní zkušenost doprovázejí.

Nejprve musíme ukázat, že používání slova "projev" ve spojení s Duchem svatým je naprosto biblické. Uznáváme samozřejmě, že Duch svatý sám je svou povahou neviditelný. V tomto ohledu ho Ježíš přirovnává k větru. V J

3,8 Ježíš o činnosti Ducha svatého říká: "Vítr kam chce věje, a hlas jeho slyšíš, ale nevíš, odkud přichází, a kam jde. Tak je každý, kdo se z Ducha narodil." Ačkoli vítr sám je neviditelný, účinky, které svým vanutím působí, je v mnoha případech vidět i slyšet. Na příklad když fouká vítr, na ulicích se zvedá prach, stromy se ohýbají v jednom směru, listy se chvějí, vlny na moři se vzdouvají a na obloze plynou mraky. Tyto účinky způsobené větrem je možno vidět i slyšet.

Ježíš říká, že stejně je tomu s Duchem svatým. Duch sám je neviditelný. Ale účinky, které Duch svatý působí, když začne pracovat, jsou často vidět i slyšet. Tuto skutečnost potvrzují výrazy, které Nový zákon na mnoha místech užívá.

Na příklad ve Sk 2,33 apoštol Petr poukazuje na účinky, které působil příchod Ducha svatého o Letnicích, a říká: "Protož pravici Boží jsa zvýšen, a vzav zaslíbení Ducha svatého od Otce, vylil to, co nyní vy vidíte a slyšíte." Slůvkem "to" ukazuje na účinky Ducha svatého v práci, o kterých Petr říká, že je možno je vidět i slyšet.

Opět v 1K 2,4 popisuje Pavel svou vlastní službu těmito slovy: "A řeč má a kázání mé nebylo v slibných lidské moudrosti řečech, ale v dokázání Ducha a moci." Dále ve stejné epištole - v 1K 12,7 - Pavel říká: "Jednomu pak každému dáno bývá zjevení" - neboli projev - "Ducha k užitku." Všimněte si, že Pavel zde ve spojení s Duchem svatým používá výrazů "dokázání - doslovněji: projevení nebo vystavení -Ducha" a "zjevení" (tj. projev) Ducha. Tato dvě slova, projevení a projev, jasně ukazují, že přítomnost a činnost Ducha svatého může působit účinky, které lze přímo vnímat tělesnými smysly.

Toto mějme na mysli a obraťme se nyní k různým místům Nového zákona, ve kterých je křest v Duchu svatém popsán - tzn. ve kterých je řečeno, co se skutečně přihodilo lidem, kteří tuto zkušenost přijali - a podívejme se, jaké vnější projevy tuto činnost Ducha provázejí.

Jsou tři místa v Novém zákoně, kde je nám řečeno, co se stalo, když lidé byli pokřtěni v Duchu svatém. Jsou to tato místa: Sk 2,2-4; Sk 10,44-46 a Sk 19,6.

Postupně se zamyslíme nad slovy, která jsou v každém z těchto oddílů použita k popisu toho, co se stalo.

Nejprve Sk 2,2-4. To je záznam toho, co se přihodilo prvním učedníkům o Letnicích:

"I stal se rychle zvuk s nebe, jako valícího se větru prudkého, a naplnil všechnen dům, kde seděli. I ukázali se jim rozdělení jazykové jako oheň, který posadil se na každém z nich. I naplnění jsou všichni Duchem svatým, a počali mluvit jinými jazyky, jak ten Duch dával jim vymlouvat."

Potom Sk 10,44-46. To je záznam toho, co se přihodilo po Petrově kázání evangelia Korneliově a jeho domácnosti:

"A když ještě Petr mluvil slova tato, sestoupil Duch svatý na všechny,

kteří poslouchali slova. I užasli se ti, kteří z obřezaných věřící byli, kteří byli přišli s Petrem, že i na pohany dar Ducha svatého je vylit. Nebo slyšeli je, jak mluví jazyky a velebí Boha."

Třetím místem jsou Sk 19,6. Zde je popis toho, co se přihodilo první skupince obrácených v Efezu, kterým kázal Pavel:

"A když vzkládal na tyto ruce Pavel, sestoupil Duch svatý na ně, i mluvili jazyky, a prorokovali."

Jestliže tato tři místa nyní pečlivě porovnáme, zjistíme, že je jeden a pouze jeden vnější projev, který je společný všem těmto třem případům přijetí křtu v Duchu svatém. V každém z těchto případů Písmo jasně uvádí, že ti, kdo tuto zkušenost přijali, "mluvili jazyky", nebo "mluvili jinými jazyky".

Je také zmínka o jiných nadpřirozených projevech, ale o žádném z nich není uvedeno, že by nastal více než v jediném z těchto tří případů.

Na příklad o Letnicích byl zvuk valícího se větru a bylo vidět ohnivé jazyky. Tyto projevy se však v druhých dvou případech neopakovaly,

Zase v Efezu čteme, že nově obrácení nejen mluvili jazyky, ale také prorokovali. O tomto projevu prorokování však není zmínka o Letnicích ani v domě Korneliově.

Jediným projevem, který je všem těmto třem případům společný, je, že ti, kdo tuto zkušenost přijali, "mluvili jazyky".

Apoštol Petr a ostatní Židé, kteří již věděli, co se stalo o Letnicích, šli do domu Korneliova neochotně a s nevolí, pod přímým vedením Božím. V té době židovští křesťané nevěřili, že evangelium je i pro pohany a že pohané mohou být spaseni a stát se křesťany. Ale v okamžiku, když Petr a ostatní Židé slyšeli pohany mluvit jazyky, okamžitě pochopili a uznali, že tito pohané přijali Ducha svatého právě tak opravdově a plně, jako Židé sami. Nikdy již nežádali žádný další důkaz. Písmo říká: "Užasli..., že i na pohany dar Ducha svatého je vylit. Nebo slyšeli je, ani mluví jazyky..." Pro Petra a ostatní Židy bylo jediným a postačujícím důkazem o tom, že pohané přijali Ducha svatého, to, že je slyšeli, jak mluví jazyky.

V další, 11. kapitole Skutků čteme, že ostatní vedoucí církve v Jeruzalémě povolali Petra, aby vydal počet z toho, že navštívil pohany a kázal jim. Na svou obhajobu Petr vysvětlil, co se stalo v domě Korneliově. V této souvislosti ve Sk 11,15 říká "Když jsem pak já mluvit začal, sestoupil Duch svatý na ně jako i na nás na počátku," Petr tak přímo srovnává zkušenost, kterou přijala domácnost Korneliova, se zkušeností, kterou přijali první učedníci o Letnicích, neboť říká: "jako i na nás na počátku". Přitom v domě Korneliově není žádná zmínka o mocném valícím se větru ani o jazycích ohně. Jediným dostačujícím projevem, který dal apoštolskou pečeť zkušenosti Kornelia a jeho domu, bylo to, že mluvili jazyky.

Z toho můžeme učinit závěr, že projev mluvení jazyky, jak Duch svatý dává vymlouvat, je uznaným novozákonním důkazem přijetí křtu v Duchu svatém. Pro potvrzení tohoto závěru můžeme uvést následující fakta:

Za prvé, byl to důkaz, který přijali apoštolově pro potvrzení své vlastní zkušenosti.

Za druhé, byl to důkaz, který apoštolově přijímali pro potvrzení této zkušenosti u druhých.

Za třetí, apoštolově nikdy nežádali žádný jiný náhradní důkaz.

Za čtvrté, nikde v Novém zákoně se nám nenabízí žádný jiný náhradní důkaz.

V naší další studii tohoto pásma budeme zkoumat tento závěr dále a budeme uvažovat o různých kritikách a námitkách, které obyčejně proti němu povstávají.

6. KŘEST V DUCHU SVATÉM - B

Jiná zkušenost než spasení - Učení Ježíšovo - Přebývání "u" a přebývání "v"

Ve své poslední studii jsme došli k závěru, že projev mluvení v jazycích je v Novém zákoně přijímaným důkazem toho, že člověk přijal křest v Duchu svatém. Proti tomuto závěru vystupuje řada různých námitek. Pro jasnost a důkladnost naší studie je nutné, abychom se nad nejběžnějšími z nich zamysleli.

Nejběžnější námitka je tato: každý křesťan, který prožil ryzí obrácení a spasení, přijal v této zkušenosti Ducha svatého automaticky, a proto nepotřebuje žádnou další zkušenost ani žádný další důkaz, že Ducha svatého přijal.

Při uvažování o této námitce se musíme přirozeně ptát, zda učení, na kterém je založena, je pravdivé a biblické. Můžeme na základě Nového zákona tvrdit, že každý křesťan, který má ryzí zkušenost obrácení a spasení, tím také nutně přijal Ducha svatého?

Nejlépe na tuto otázku odpovíme tak, že prozkoumáme příklady lidí v Novém zákoně, kteří se zcela jasně obrátili a stali se skutečnými křesťany. A uvidíme, jestli Nový zákon učí, že touto zkušeností nutně přijali Ducha svatého.

Nejprve budeme uvažovat o případě apoštolů samých. Uvažujme apoštoly, jak byli v období mezi Ježíšovým vzkříšením a jeho nanebevstoupením. V této době již apoštolé činili pokání ze svých hříchů; všechno opustili a následovali Ježíše; věřili, že Ježíš je Kristus (Mesiáš); osobně vyznali a přijali jako pravdivé skutečnosti jeho smrti, pohřbu a vzkříšení. U J 20,22 čteme, že když se Ježíš po svém vzkříšení poprvé zjevil svým učedníkům společně, "dechl, a řekl jim: Přijměte Ducha svatého." Písmo přesně nezjevuje, co se s apoštoly stalo v tom okamžiku, když Ježíš do nich dechl. V každém případě by však bylo naprosto nesmyslné popírat, že po tomto okamžiku, ne-li ještě dříve, apoštolé byli v nejplnějším smyslu ryzími obrácenými křesťany. Přesto je naprosto jasné, že jejich zkušenost s Duchem svatým ještě stále nebyla úplná. Důkazem toho je to, že jim Ježíš ve svých závěrečných slovech před nanebevstoupením přikazuje, aby hned neodcházel kázat, ale aby se vrátili do Jeruzaléma a tam očekávali, dokud nebudou pokřtěni v Duchu svatém a tím vystrojeni mocí z výsosti pro účinné svědectví a službu.

U L 24,49 jim Ježíš říká: "A hle, já pošlu zaslíbení Otce svého na vás. Vy pak čekejte v městě Jeruzalémě, dokud nebudete oblečeni mocí s výsosti."

Ve Sk 1,5 jsou Ježíšova slova k apoštolům takto zaznamenána: "Nebo Jan zajisté křtil vodou, ale vy pokřtěni budete Duchem svatým po nemnohých

těchto dnech." A ve Sk 1,8 opět: "Ale přijmete moc Ducha svatého, přicházejícího na vás, a budete mi svědkové..."

Tato zaslíbená zkušenost křtu v Duchu svatém a oblečení mocí z výsosti ke svědectví pro Krista se naplnila u apoštolů ve dni Letnic. To je zaznamenáno ve Sk 2,4: "I naplnění jsou všichni Duchem svatým, a počali mluvit jinými jazyky, jak ten Duch dával jim vymlouvat."

Bereme-li tyto verše v jejich náležitě souvislosti, pak nám jasně ukazují, že ačkoliv apoštolé již byli opravdoví obrácení křesťané, až do dne Letnic ve skutečnosti nebyli Duchem svatým naplněni nebo v Duchu svatém pokřtěni. To je tedy jeden biblický příklad, který zjevuje, že je možné, aby se lidé obrátili a stali ryzími křesťany a přitom ještě nebyli Duchem svatým naplněni nebo v Duchu svatém pokřtěni.

Nyní uvažujme o příkladu lidí v Samaří, zaznamenaném v 8. kapitole Skutků. Ve Sk 8,5 čteme: "A Filip vešel do města Samaří, kázal jim Krista." Dále ve 12. verši stejné kapitoly o těchto lidech čteme: "A když uvěřili Filipovi zvěstujícímu o království Božím a o jménu Ježíše Krista, křtili se muži i ženy..." Tito lidé slyšeli pravdu o Kristu, kterou jim kázal Filip, uvěřili a byli pokřtěni. Bylo by nesmyslné a nebiblické popírat, že tito lidé byli spaseni.

U Mk 16,15n čteme, jak Kristus pověřil apoštoly kázat evangelium: "A řekl jim: Jdouce po všem světě, kaďte evangelium všemu stvoření. Kdo uvěří a pokřtí se, spasen bude; kdo pak neuvěří, bude zatracen."

Lidé v Samaří slyšeli kázání evangelia, uvěřili mu a byli pokřtěni. Na základě autority vlastních Kristových slov víme, že byli spaseni. Přitom tito lidé dosud Ducha svatého nepřijali. To nám musí být absolutně jasné, čteme-li dále v Sk 8,14-17:

"Uslyševše pak v Jeruzalémě apoštolé, že by Samaří přijala Slovo Boží, poslali k nim Petra a Jana. Kteří přišedše, modlili se za ně, aby přijali Ducha svatého. (Nebo ještě byl na žádného z nich nesestoupil, ale pokřtěni toliko byli ve jménu Pána Ježíše.) Tehdy vzkládali na ně ruce a oni přijali Ducha svatého."

Vidíme, že lidé v Samaří přijali spasení skrze službu Filipovu a Ducha svatého přijali skrze službu Petra a Jana. Jejich přijetí Ducha svatého bylo oddělenou zkušeností, která následovala po přijetí spasení. Zde tedy máme druhý biblický příklad, který ukazuje, že je možné, aby se lidé obrátili a stali se ryzími křesťany a přitom ještě nepřijali Ducha svatého.

V této souvislosti je také zajímavé si povšimnout dvou různých výrazů v této pasáži ve Sk 8 použitých. V jednom se mluví o "přijetí Ducha svatého", potom je řečeno, že ještě "na žádného z nich nesestoupil" (doslovněji "nepadl"). Ze souvislosti je zde naprosto jasné, že těmito obraty nejsou označeny dvě různé zkušenosti, ale dvě různé stránky téže zkušenosti.

To souhlasí s různými výrazy, které jsou použity v souvislosti s vylitím Ducha svatého na domácnost Korneliovu. Ve Sk 10,44-47 nalézáme tyto tři

různé výrazy použité k popisu stejné zkušenosti: "Duch svatý na ně sestoupil" (doslova "padl"); "dar Ducha svatého byl na ně vylit" a "přijali Ducha svatého" A ve Sk 11,15-17, kde apoštol Petr popisuje stejnou událost, nalézáme tyto tři výrazy: "sestoupil na ně Duch svatý" (doslovněji "padl na ně"); "byli pokřtěni Duchem svatým" a "Bůh jim dal dar" Ducha svatého.

Když tato místa dáme dohromady, nalezneme v nich celkem pět různých obrátů, použitých k popisu téže zkušenosti. Jsou to tyto obraty: "Duch svatý na ně sestoupil", "dar Ducha svatého byl na ně vylit", "přijali Ducha svatého", "byli pokřtěni Duchem svatým" a "Bůh jim dal dar" Ducha svatého. Řada moderních vykladačů bude tvrdit, že tyto různé obraty popisují různé zkušenosti, ale určitě to není v souladu s tím, jak těchto obrátů používali v Novém zákoně apoštolé. Podle apoštolů všechny tyto obraty označují jedinou prostou zkušenost. Je to jedno a totéž, přijme-li člověk Ducha svatého nebo přijme-li dar Ducha svatého, je-li pokřtěn v Duchu svatém nebo je-li Duch svatý na něho vylit nebo padne-li Duch svatý na něho.

Obrátme se nyní ke Sk 19,1-6. Tento odstavec popisuje, jak Pavel přišel do Efezu a našel zde nějaké lidi, označené jako "učedníci". První otázka, kterou Pavel těmto lidem položil, byla: "Přijali-li jste Ducha svatého, uvěřivše?" Je jasné, že se Pavel domníval, že tito lidé byli učedníky Kristovými. Kdyby byl věděl, že nebyli křesťany, pak by jim zřejmě takovou otázku nemohl položit, protože Ducha svatého je možno přijmout jedině skrze víru v Krista. Dalším dotazováním Pavel zjistil, že tito lidé nebyli vůbec učedníky Kristovými, ale Jana Křtitele, a tehdy jim kázal evangelium Kristovo.

Z této situace již jasně vystupuje jeden fakt. Kdyby lidé přijímali Ducha svatého automaticky jako bezprostřední důsledek uvěření v Krista, bylo by zřejmě nelogické a pošetilé aby se Pavel ptal: "Přijali-li jste Ducha svatého, uvěřivše?" (Pozn. překl. - přechodník minulý "uvěřivše", zdůrazňuje časovou souslednost: "po vašem uvěření".) Pouhý fakt, že Pavel tuto otázku položil, jasně ukazuje, že uznával možnost, aby se člověk stal učedníkem nebo věřícím v Krista, aniž by přijal Ducha svatého.

To potvrzují události zapsané v několika následujících verších. Ve Sk 19,5 čteme, co se stalo po tom, co Pavel těmto lidem vysvětlil evangelium Kristovo: "Kteří pak uposlechli, pokřtěni jsou ve jméno Pána Ježíše." Tito lidé slyšeli evangelium, uvěřili a byli pokřtěni. Jak jsme již ukázali na příkladě lidí v Samaří, lidé, kteří splnili tyto dvě podmínky uvěření a křtu, jsou na základě autority vlastních Kristových slov spaseni. Přesto právě tak, jako v Samaří, i tito lidé v Efezu ještě Ducha svatého nepřijali. Stejně jako v Samaří, i v Efezu to nastalo ve zvláštní a následné zkušenosti, popsané v následujícím verši - Sk 19,6: "A když vzkládal na tyto ruce Pavel, sestoupil Duch svatý na ně, i mluvili jazyky, a prorokovali."

Tedy zde v případě těchto lidí v Efezu je třetí biblický příklad, který ukazuje, že je možné, aby se lidé obrátili a stali se ryzími křesťany, aniž by

ještě přijali Ducha svatého. Tento závěr odvozený ze záznamu knihy Skutků je dále potvrzen tím, co Pavel sám říká ve své epištole Efezským. Musíme mít na mysli, že skupina učedníků, které Pavel v Efazě potkal a kterým sloužil, byla mezi Efezskými křesťany, kterým Pavel psal svou epištolu. V Ef 1,13 Pavel těmto lidem připomíná postupné kroky, ve kterých se na počátku obrátili a přijali Ducha svatého. Pavel mluví o tom, jak došli k víře v Krista, a říká: "V kterém i vy naději máte, slyšeli jste slovo pravdy, totiž evangelium spasení svého, skrze které také, uvěřivše, znamenání (tj. zapečetění) jste Duchem zaslíbení svatým." (Pozn. překl.: přechodník minulý "uvěřivše" stejně jako aoristní přechodník v originální řečtině zdůrazňují časovou souslednost: nejprve uvěřili, potom byli zapečetění.) Pavel zde ukazuje na tři oddělené postupné kroky v jejich zkušenosti: nejprve slyšeli evangelium, potom uvěřili v Krista, a za třetí byli zapečetění Duchem svatým. To přesně souhlasí s historickým zápisem ve Sk 19, kde je uvedeno, že tito lidé nejprve slyšeli evangelium, potom uvěřili a byli pokřtěni, a nakonec, když na ně Pavel vzkládal ruce, sestoupil na ně Duch svatý. V obou těchto popisech - ve Skutcích i epištole Efezským - je naprosto jasné, že tito lidé nepřijali Ducha svatého současně s obrácením, ale jako zvláštní zkušenost, která se stala až po jejich obrácení.

Pro čtvrtý příklad jiného druhu se nyní na chvíli vraťme do Sk 10,34-48. Tento oddíl zaznamenává Petrovo kázání v domě Korneliově a výsledky, které po tomto kázání následovaly. Jak se zdá, Písmo zde ukazuje, že jakmile Kornelius se svou domácností slyšeli evangelium a složili svou víru v Krista, přijali okamžitě Ducha svatého a mluvili jazyky. Přesto musíme dodat, že ačkoliv se v tomto případě tyto dvě zkušenosti staly společně, stále zůstávají dvěma zcela odlišnými zkušenostmi. Nadto důkazem, že Kornelius a členové jeho domácnosti přijali Ducha svatého, nebylo to, že uvěřili v Krista, ale to, že z podnětu Ducha svatého mluvili jazyky.

Nyní jsme tedy pečlivě uvážili všechny čtyři rozličné skupiny lidí, které jsme v Novém zákoně našli: první, apoštoly; druhé, lidi v Samaří; třetí, učedníky v Efezu; čtvrté, Kornelia s jeho domácností. Jasně jsme viděli, že první tři skupiny lidí - apoštolé, lidé v Samaří a učedníci v Efezu - se obrátili a stali křesťany předtím, než přijali Ducha svatého. Jejich přijetí Ducha svatého bylo zvláštní oddělenou zkušeností, která se stala až po jejich obrácení.

V případě čtvrté skupiny - Kornelia a jeho domácnosti se zdá, že tito lidé přijali Ducha svatého současně s tím, jak složili svou víru v Krista. Avšak i v tomto případě bylo jejich přijetí Ducha svatého zvláštní zkušeností zcela odlišnou od jejich uvěření v Krista. Toto přijetí Ducha svatého bylo otevřeně osvědčeno skutečností, že mluvili jazyky. Pečlivé prozkoumání celého Nového zákona by ukázalo, že zde není kromě Kornelia a jeho domácnosti zaznamenán žádný jiný případ, kdy by lidé přijali Ducha svatého ve stejné době, kdy uvěřili v Krista. Jsme tedy oprávněni učinit závěr, že případ Kornelia a jeho domu je v tomto ohledu spíše výjimkou než pravidlem.

Na základě pečlivého zkoumání Nového zákona můžeme nyní učinit tyto závěry.

Za prvé křesťan normálně přijímá Ducha svatého jako oddělenou zvláštní zkušenost, která následuje po jeho obrácení.

Za druhé, i když člověk přijímá Ducha svatého v době svého obrácení, přijetí Ducha svatého stále logicky zůstává zkušeností zcela odlišnou od obrácení.

Za třetí, ať člověk přijímá Ducha svatého v době svého obrácení nebo po svém obrácení, důkaz o tom, že Ducha svatého přijal, je stále týž: člověk mluví jazyky, jak mu Duch svatý dává vymlouvat.

Za čtvrté, logickým důsledkem předchozího je to, že když se člověk opravdu obrátí a stane se skutečným křesťanem, není to samo o sobě důkazem, že přijal Ducha svatého.

Tento závěr o vztahu mezi obrácením a přijetím Ducha svatého je založen hlavně na studiu knihy Skutků. Je však v plném souladu s učením samotného Ježíše o tomto předmětu v evangeliích.

Například u L 11,13 Ježíš říká svým učedníkům: "Poněvadž tedy vy, jsouce zlí, umíte dobré dary dávat dětem svým, čím více Otec váš nebeský dá Ducha svatého těm, kteří ho prosí?" Cílem tohoto verše, podepřeného předcházejícími příklady syna, který žádá svého otce o chléb nebo o rybu nebo o vejce, je jasně ukázat, že Bůh jako nebeský Otec je ochoten dát svým věřícím dětem Ducha svatého, budou-li ho prosit. Ale má-li se člověk stát dítětem Božím, musí se nejprve obrátit a uvěřit v Krista. Ježíš tedy neučí, že se Duch svatý přijímá při obrácení, ale jasně učí, že je darem o který má právo prosit Boha každé obrácené Boží dítě, tak jako syn prosí svého otce. Nadto zde Ježíš jasně ukládá dětem Božím povinnost prosit nebeského Otce obzvláště za dar Ducha svatého. Je tedy nebiblické, když křesťané předpokládají nebo tvrdí, že přijali dar Ducha svatého automaticky při obrácení, aniž by za něj prosili.

V J 7,38 Kristus zase říká: "Kdo věří ve mne, jako říká písmo, řeky z břicha jeho poplynou vody živé." Tyto "řeky vody živé" vykládá pisatel evangelia v první polovině následujícího verše odkazem na Ducha svatého, neboť říká: "A to řekl o Duchu, kterého měli přijmout věřící v něho..." V obou těchto verších je jasně ukázáno, že dar Ducha svatého dávající plynout řekám živé vody z nitra, mají přijmout ti, kteří již věří v Krista. Je to něco, co mají dále přijmout po svém uvěření v Krista.

Kristus tutéž pravdu znovu učí v J 14,15-17, kde říká: "Milujete-li mne, přikázání mých ostříhejte. A já prosit budu Otce, a jiného Utěšitele dá vám, aby s vámi zůstal na věky, toho Ducha pravdy, jehož svět nemůže přijmout. Nebo nevidí ho, ani ho zná, ale vy znáte jej, nebo u vás přebývá a ve vás bude."

V tomto oddíle jsou "Utěšitel" a "Duch pravdy" dvě další označení Ducha svatého. Kristus zde učí, že dar Ducha svatého není pro nevěřící lidi tohoto

světa, ale pro Kristovy vlastní učedníky, kteří ho milují a poslouchají. To tedy potvrzuje, že je to výsadou věřících Božích dětí, učedníků Kristových, aby po splnění Božích podmínek došli až k přijetí Ducha svatého.

Dále v tomto oddíle Ježíš ukazuje dva možné vztahy mezi Duchem svatým a věřícím. Říká: "u vás přebývá, a v vás bude." Je jasné, že v té době Duch svatý již přebýval u učedníků, ale ještě nepřebýval v nich. U těchto učedníků nastal přechod z onoho prvního vztahu do druhého ve dni Letnic, kdy byli pokřtěni v Duchu svatém. Potom každý z nich znal Ducha svatého jako v sobě přebývající osobní přítomnost a ne již jenom jako společníka, učitele a průvodce.

Tak je tomu s každým znovuzrozeným křesťanem. Duch svatý přebývá u něho. Tento člověk Duchu svatému není cizí. To je zřejmé, protože bez působení Ducha svatého člověk nemůže být usvědčen z hříchu, nemůže činit pokání, nemůže uvěřit v Krista, nemůže se zrodit znovu. To vše jsou činnosti Ducha svatého. Přesto fakt, že člověk všechny tyto věci prožil, není sám o sobě důkazem, že Duch svatý v tomto člověku přebývá. Takový člověk je ve stejném stavu, v jakém byli učedníci před Letnicemi: Duch svatý přebýval u nich, ale ještě ne v nich. Přijetí Ducha svatého v přebývající osobní přítomnosti a moci je zvláštní a následující zkušenost. Je výsadou i zodpovědností každého věřícího, aby pokračoval dále a hledal tuto zkušenost a osobně ji přijal.

Podle vzorů a zásad Nového zákona je důkazem o tom, že věřící přijal tento křest v Duchu svatém, to, že mluví jinými jazyky, jak mu Duch svatý dává vymlouvat.

V naší příští studii budeme uvažovat o některých dalších námitkách a neporozuměních, jež se všeobecně vyskytují v souvislosti s biblickým učením o mluvení jazyky.

7. KŘEST V DUCHU SVATÉM - C

Zdali všichni jazyky mluví? - Je nějaký jiný důkaz?

V naší poslední studii jsme se zamýšleli nad jednou všeobecně se objevující námitkou proti faktu, že mluvení jinými jazyky je důkazem, že člověk přijal křest v Duchu svatém. Tato námitka tvrdí, že každý křesťan, který se opravdu obrátil a došel spasení, v tom automaticky přijal Ducha svatého, a že tedy žádnou další zkušenost ani žádný další důkaz o tom nepotřebuje.

Při uvažování o této námitce jsme prozkoumali případy několika skupin lidí z Nového zákona, o kterých je známo, že byli pokřtěni v Duchu svatém. V celém Novém zákoně jsme našli pouze jeden případ, kdy lidé přijali křest v Duchu svatém ve stejné době, ve které se obrátili. To bylo v případě Kornelia a jeho domácnosti. Ve všech ostatních případech, které jsou v Novém zákoně dostatečně podrobně popsány, jsme shledali, že lidé se nejprve obrátili, a až později přijali křest v Duchu svatém jako oddělenou a následnou zkušenost, která byla doprovázena projevem mluvení jinými jazyky. I v případě Kornelia a jeho domácnosti důkazem toho, že přijali křest v Duchu svatém, bylo totéž jako v ostatních případech - lidé slyšeli, že mluví jinými jazyky. Tedy pečlivé a důkladné prozkoumání všech těchto případů posloužilo pouze k potvrzení našeho závěru, že projev mluvení jinými jazyky je důkazem přijímaným v Novém zákoně, že člověk přijal křest v Duchu svatém.

Nyní přistoupíme k uvažování o některých dalších námitkách a nepochopeních, jež se všeobecně objevují v souvislosti s učením o mluvení jazyky.

Jedna taková námitka či nepochopení se opírá o slova v 1K 12,30, kde se apoštol Pavel ptá: "Zdali všichni jazyky mluví?" Pozorné prozkoumání kontextu jasně ukazuje, že Pavel předpokládá odpověď "ne" - "nemluví všichni jazyky".

Znamená to tedy, že v novozákonní církvi byli křesťané, kteří přijali křest v Duchu svatém bez mluvení jazyky?

Ne, to Pavel neříká. Pečlivé prozkoumání celého tohoto oddílu ukazuje, že Pavel zde nemluví o zkušenosti křtu v Duchu svatém, ale o různých možných službách - nebo nadpřirozených projevech - Ducha, které může věřící po křtu v Duchu svatém a v jeho důsledku v církvi používat.

Pohledme, co Pavel říká dva verše předtím v 1K 12,27n: "Vy pak jste tělo Kristovo, a údy z částky. A některé zajisté postavil Bůh v církvi nejprve apoštolů, druhé proroky, třetí učitele, potom moci, potom dary uzdravování, pomocníky, správce, rozličnost jazyků."

Pavel zde mluví o různých službách neboli darech Ducha svatého, které

mohou různí členové v církvi používat. Mezi nimi jmenuje "rozličnost jazyků". Přesný doslovný překlad tohoto výrazu zní: "druhy jazyků".

Přesně stejného výrazu Pavel používá již dříve v této kapitole. V 1K 12,7-11 Pavel vyjmenovává devět různých darů neboli projevů Ducha svatého, které mohou být dány věřícímu, který byl pokřtěn v Duchu svatém. Uvádí následující seznam:

"Jednomu pak každému dáno bývá zjevení" - neboli projev - "Ducha k užítku. Nebo někomu dána bývá skrze Ducha řeč moudrosti, jinému pak řeč umění podle téhož Ducha, jinému pak víra v témž Duchu, jinému dary uzdravování v jednostejném Duchu, někomu pak divů činění, jinému pak prorocství, jinému pak rozeznání duchů, jinému pak rozličnost jazyků, jinému pak vykládání jazyků. Ale to vše působí jeden a týž Duch, rozděluje jednomu každému obzvláště, jak ráčí."

Že zde Pavel mluví o projevech neboli darech Ducha, které se objevují ve zkušenosti věřících až po přijetí počátečního křtu v Duchu svatém, to je zřejmé z toho, co říká o dva verše dále, v 1K 12,13: "Skrze jednoho zajisté Ducha my všichni v jedno tělo pokřtěni jsme..." Nebo doslovněji přeloženo: "Neboť v jednom Duchu byli jsme my všichni pokřtěni do jednoho těla..." Vidíme tedy, že zde Pavel mluví o křtu v Duchu jako o zkušenosti, kterou prožili již v minulosti, a že oněch devět darů neboli projevů Ducha, které uvádí, se nachází ve zkušenosti věřících po křtu v Duchu svatém jako jeho výsledek. Pavel ukazuje, že ačkoliv počáteční křest v Duchu svatém je pro všechny věřící - "v jednom Duchu byli jsme my všichni pokřtěni do jednoho těla" - rozličné dary neboli projevy Ducha jsou pak rozděleny mezi věřící podle svrchované vůle Ducha samého tak, že jeden věřící může přijmout jeden dar a jiný věřící zase jiný dar.

Mezi devíti dary neboli projevy Ducha, které zde Pavel uvádí, nalézáme na osmém místě "rozličnost jazyků" - doslovně přeloženo z původní řečtiny: "druhy jazyků". Tento výraz je totožný s tím, který je uveden v 1K 12,28. Je tedy jasné, že v obou těchto oddílech Pavel mluví o jedné a téže věci, o daru neboli projevu Ducha svatého, který se v originálním textu nazývá "druhy jazyků". Je mimo rámec této studie podrobně zkoumat podstatu a činnost tohoto zvláštního daru. Pro naše účely nám postačí bezpečně vědět, že v oddíle, o kterém uvažujeme, Pavel nemluví o počáteční zkušenosti křtu v Duchu svatém, ale o jednom z devíti darů Ducha, které se mohou projevit ve zkušenosti věřícího jako výsledek toho, že byl nejprve v Duchu svatém pokřtěn.

Z toho vyplývá, že v 1K 12,30, kde Pavel říká: "Zdali všichni jazyky mluví?", otázka, kterou má na mysli, není: "zdali všichni jednou mluvili jazyky?" - tenkrát, když byli na počátku pokřtěni v Duchu svatém. Nýbrž otázka, kterou se nyní zabývá, je: "Používají všichni věřící, kteří byli v Duchu svatém pokřtěni, potom pravidelně daru jazyků?" Na tuto otázku jak v době Pavlově, tak i dnes je jasná odpověď: "Ne". Dnes jistě stejně jako v první novozákonní církvi jsou v různých částech církve věřící, kteří přijali křest v

Duchu svatém s novozákonním důkazem mluvení v jazycích, a potom nikdy pravidelně daru jazyků nepoužívali. V tomto ohledu je tedy zkušenost moderních věřících po křtu v Duchu svatém v plném souladu s příklady i učením Nového zákona.

Zkušenost takových věřících bychom asi mohli shrnout tím, že přijali dar Ducha svatého, ale nepřijali dar jazyků - nebo přesněji - "druhy jazyků". Tito lidé byli pokřtěni v Duchu svatém, přijali přebývajícího Ducha v jeho osobní plnosti - ale potom běžně neprojevovali jeden z devíti nadpřirozených darů neboli projevů Ducha svatého, který je v Novém zákoně nazýván "druhy jazyků".

Tento rozdíl mezi počátečním darem svatého Ducha samého doprovázeným projevem mluvení jazyky a mezi následným darem "druhů jazyků" velmi pečlivě zachovávají výrazy, které jsou v Novém zákoně pro ně užívány. Řecké slovo, které je v Novém zákoně užito pro "dar" tam, kde označuje dar samého Ducha svatého, který se přijímá ve křtu v Duchu svatém, je vždy slovo "dorea". Řecké slovo "dar" tam, kde označuje jeden z devíti různých darů neboli projevů Ducha (včetně daru druhů jazyků), je slovo "charisma". Tato dvě slova nejsou nikde v Novém zákoně zaměněna. Slova "charisma" není nikdy použito k označení daru Ducha svatého samotného, který se přijímá ve křtu v Duchu svatém; a slova "dorea" není nikdy použito k označení některého z devíti zvláštních a následných darů neboli projevů Ducha svatého, které se projevují v životech věřících, kteří již křest v Duchu svatém přijali. Jazyk, učení i příklady Nového zákona ukazují jasný rozdíl mezi těmito dvěma stránkami duchovní zkušenosti.

Ti kdo učí, že mluvení jazyky není nutným důkazem přijetí křtu v Duchu svatém, musí logicky navrhnout nějaký jiný způsob důkazu, kterým bychom podle Písma poznali, že člověk byl v Duchu svatém pokřtěn.

Jeden ze všeobecně navrhovaných alternativních důkazů je důkaz pomocí ovoce Ducha. Učí se, že dokud člověk ve svém životě jasně a plně neprojeví ovoce Ducha svatého, nemůže být pokládán za člověka pokřtěného v Duchu svatém.

Úplný seznam ovoce Ducha svatého uvádí Pavel v Ga 5. 22n: "Ovoce pak Ducha je: Láska, radost, pokoj, tichost, dobrotivost, dobrota, věrnost, krotkost, středmost."

Z toho i z jiných míst Písma je jasné, že prvotní formou ovoce Ducha, ze které se vyvíjejí všechny ostatní, je láska.

Jen velmi bláhový a mělký křesťan by mohl kdy popřít, že ovoce Ducha vůbec a láska obzvláště má nejvyšší možnou důležitost v životě každého křesťana. Přesto to neznamena, že duchovní ovoce můžeme přijmout jako biblický důkaz přijetí křtu v Duchu svatém. Ve skutečnosti musíme tento test ovocem odmítnout na základě dvou skutečností jako Písmu odporující: předně apoštolé sami tohoto testu nepoužívali: a za druhé, tento test ignoruje jasný biblický rozdíl mezi darem a ovocem.

Nejprve se zamysleme nad testem, kterého použili apoštolé. Když o Letnicích přijali první učedníci křest v Duchu svatém s vnějším projevem mluvení jinými jazyky, apoštol Petr nečekal několik týdnů nebo měsíců, aby viděl, zda tato zkušenost vypůsobí v jeho vlastním životě i v životech ostatních učedníků větší míru duchovního ovoce, než jakou měli předtím. Naopak, v téže hodině povstal a bez pochyb a bez dalších podmínek řekl: "Toto je, co je předpověděno skrze proroka Joele: A bude v posledních dnech, (říká Bůh,) vyleji z Ducha svého na všeliké tělo..."

Na základě jakého svědectví mohl Petr učinit toto prohlášení? Na základě ničeho jiného, než že všichni začali mluvit jinými jazyky. Mimo tento důkaz nebylo vyžadováno žádné další potvrzení.

Ve Sk 8 čteme, že po tom, co se v Samaří mnoho lidí na Filipovo kázání obrátilo, přišli apoštolé Petr a Jan, aby se za ně modlili, aby přijali Ducha svatého. Zápis toho, co se stalo, je ve Sk 8,14-20:

"Uslyšeli pak v Jeruzalémě apoštolé, že by Samaří přijala slovo Boží, poslali k nim Petra a Jana. Kteří přišedše, modlili se za ně, aby přijali Ducha svatého. (Nebo ještě byl na žádného z nich nesstoupil, ale pokřtěni toliko byli ve jménu Pána Ježíše.) Tehdy vkládali na ně ruce, a oni přijali Ducha svatého. I uzřev Šimon, že skrze vkládání rukou apoštolských dává se Duch svatý, přinesl jim peníze, řka: Dejte i mně tu moc, ať, na koho bych koli vložil ruce, přijme Ducha svatého. I řekl jemu Petr: Peníze tvé buďte s tebou na zatracení, protože jsi se domníval, že by dar Boží mohl být zjednán za peníze."

Z tohoto popisu poznáváme, že tito lidé v Samaří byli jen několik dnů, nejvýše několik týdnů obrázení. Dále přijali Ducha svatého jako jednorázovou jednoduchou zkušenost skrze vkládání rukou apoštolů. Nikoho potom nenapadlo čekat týdny nebo měsíce, jestli se v jejich životech objeví příslušné ovoce Ducha svatého, aby se prokázalo, že skutečně Ducha svatého přijali. Jejich přijetí Ducha svatého bylo jednorázovou jednoduchou a konkrétní zkušeností, která nevyžadovala žádných dalších důkazů nebo testů.

V souvislosti s tím se občas namítá, že Písmo neuvádí výslovně, že tito lidé v Samaří při přijetí Ducha svatého mluvili jazyky. To je naprostá pravda. Písmo však ukazuje, že skrze vkládání rukou apoštolů nastal takový zjevný projev nadpřirozené moci, že Šimon, který byl profesionální kouzelník, byl ochoten zaplatit, aby získal moc vypůsobit podobný nadpřirozený projev u každého člověka, na kterého by pak vložil ruce.

Uznáme-li, že tito lidé v Samaří jako výsledek vkládání rukou apoštolů mluvili jinými jazyky, jak jim Duch svatý dával vymlouvat, bude to zapadat do všech detailů záznamu tohoto příběhu v knize Skutků a také to uvede případ lidí v Samaří do souladu s případy všech ostatních lidí z knihy Skutků, o kterých se ví, že přijali křest v Duchu svatém.

Jinak když lidé raději předpokládají, že právě v tomto případě v Samaří

nastal nějaký jiný nadpřirozený projev než mluvení jazyky, musí nakonec uznat že nemáme vůbec žádnou možnost, jak zjistit, o jaký jiný nadpřirozený projev by mohlo jít. Na tomto předpokladu tudíž není možno ohledně křtu v Duchu svatém vybudovat žádný pozitivní naukový závěr. Nelze na příklad říci: "Nemluvil jsem jazyky, ale vím, že jsem přijal křest v Duchu svatém, protože jsem měl stejný důkaz resp. stejnou zkušenost jako lidé v Samaří." Nemluvili-li lidé v Samaří jazyky, není žádná možnost, jak poznat, co jiného mohli místo toho činit. Tedy předpoklad, že lidé v Samaří nemluvili jazyky, vede pouze k závěrům zcela negativním a jalovým, které však nijak neovlivňují pozitivní závěry, které jsme si mohli učinit z ostatních případů, o kterých víme, že lidé při přijetí křtu v Duchu svatém mluvili jazyky.

Jiný případ, který se v této souvislosti někdy předkládá, je případ apoštola Pavla, který je popsán ve Sk 9. O této rozhodující události Pavlova obrácení a o událostech které ji doprovázely, se ve Sk 9,17n říká:

"I šel Ananiáš, a vešel do toho domu, a vloživ ruce naň, řekl: Sauli bratře, Pán Ježíš poslal mne, který se ukázal tobě na cestě, po níž jsi šel, abys prohledl, a naplněn byl Duchem svatým. A hned spadly s očí jeho jako lupiny, i prohlédl pojednou; a vstav, pokřtěn jest."

Byl-li vůbec kdy případ, ve kterém by první církev měla právo použít zkoušky ovocem, pak to byl jistě případ Saula z Tarsu, pozdějšího Pavla. Až do této chvíle byl Pavel podle vlastního přiznání nejtvrdší odpůrce evangelia a pronásledovatel církve. A teď ho nalézáme, jak v jednorázové zkušenosti skrze vkládání rukou Ananiáše přijímá Ducha svatého. A nevyskytuje se zde ani nejmenší návrh, aby se v jeho životě provedla ještě nějaká zkouška ovoce.

Také v tomto Pavlově případě někteří namítají, že Písmo neuvádí, že Pavel mluvil jazyky, když na něho Ananiáš vložil ruce. Je pravda, že Písmo zde o tom, co se Pavlovi přihodilo, neuvádí žádné detaily. Avšak vedle tohoto popisu ve Sk 9 musíme postavit Pavlovo vlastní osobní svědectví v 1K 14,18, kde říká: "Děkuji Bohu svému, že více než vy všichni jazyky mluvím." Když zkombinujeme toto Pavlovo svědectví s jinými příklady, které jsou uvedeny v knize Skutků, bude pouze přirozené a rozumné, když usoudíme, že Pavel začal poprvé mluvit jazyky, když na něho vkládal Ananiáš ruce, aby byl naplněn Duchem. Tento závěr je potvrzen dalším zápisem v knize Skutků, že když Pavel sám později vkládal ruce na nově obrácené, i oni mluvili jazyky. To je zapsáno o nově obrácených v Efezu ve Sk 19,6: "A když vkládal na tyto ruce Pavel, sestoupil Duch svatý na ně, i mluvili jazyky, a prorokovali." Bylo by zcela nepřirozené předpokládat, že Pavel na tyto nově obrácené vkládal ruce, aby jim předal zkušenost, kterou sám nikdy nepřijal.

Další a rozhodující je případ Kornelia a jeho domácnosti, jak je vyprávěn ve Sk 10. Petr s ostatními věřícími Židy vešli do domu Korneliova neochotně a s nevolí, pouze proto, že jim Bůh výslovně přikázal, aby tam šli. Když Petr jen krátce kázal, Duch svatý sestoupil na všechny, kteří poslouchali jeho slovo. Petr i ostatní Židé užasli, když tyto pohany slyšeli mluvit jazyky. Až do

tohoto okamžiku Petr stejně jako ostatní židovští křesťané nevěřil, že je možné, aby pohané jako Komelius byli spaseni a stali se křesťany. Avšak tento jediný projev mluvení jazyky okamžitě přesvědčil Petra i ostatní Židy, že tito pohané jsou nyní přesně takovými křesťany jako oni sami. Petr nikdy nenavrhol, že je nutné tyto pohany podrobit ještě nějakým dalším zkouškám nebo očekávat ovoce Ducha nebo jakýkoliv jiný důkaz v jejich životech. Naopak, okamžitě přikázal, aby byli pokřtěni, čímž byli otevřeně přijati a uznáni jako úplní křesťané.

Ve Sk 11,15.17 čteme popis této události, jak ji později podává Petr ostatním vedoucím apoštolské církve v Jeruzalémě. Říká: "Když jsem pak já mluvit začal, sestoupil Duch svatý na ně jako i na nás na počátku... Poněvadž tedy jednostejný dar dal jim Bůh jako i nám věřícím v Pána Ježíše Krista, i kdo jsem já byl, abych mohl zabránit Bohu?"

Z předchozí kapitoly víme, že Komelius a všichni členové jeho domácnosti mluvili jazyky. Přitom v tomto popisu Petr nevidí nutnost se o tomto rozhodujícím projevu zmiňovat. Pouze říká: "...sestoupil Duch svatý na ně jako i na nás na počátku... jednostejný dar dal jim Bůh jako i nám..." Jinými slovy, projev mluvení jazyky byl v té době tak všeobecně přijatým důkazem o přijetí Ducha svatého, že Petr se o něm nepotřebuje zmiňovat. Jak on, tak i ostatní vedoucí církve mlčky tento projev předpokládali.

Závěr ostatních vedoucích církve je uveden v následujícím verši - Sk 11,18: "To uslyšíce, spokojili se, a slavili Boha, řkouce: Tedy i pohanům Bůh pokání dal k životu."

Co přesvědčilo Petra a ostatní apoštoly, že pohané mohou zakoušet spasení skrze víru v Krista právě tak plně jako Židé? Jedna a jen jedna věc: slyšeli tyto pohany mluvit jazyky. V celém tomto vyprávění není nikde ani zmínka, že by se Petr nebo kdokoli jiný z apoštolů ohlížel po nějakém jiném důkazu v životech těchto pohanů, nežli že mluvili jazyky. Nikoho nenapadlo čekat, až se projeví ovoce Ducha.

V tom byli apoštolé dokonale logičtí. Ne proto, že by ovoce nebylo důležité, ale proto, že ovoce je svou nejvlastnější povahou zcela odlišné od daru. Dar se přijímá jednorázovým činem víry, zatímco ovoce vzniká v pozvolném a postupném procesu, který zahrnuje růst, péči a šlechtění.

Křest v Duchu svatém je dar - jednoduchá zkušenost, přijatá vírou. Důkazem, že člověk tento dar přijal, je to, že mluví jinými jazyky. Potom jedním z hlavních účelů, pro které je tento dar dán, je umožnit člověku vyprodukovat více a lepšího duchovního ovoce. Zdůrazňování důležitosti ovoce není žádná chyba. Chyba spočívá v zaměňování daru s ovocem, v záměně důkazu, že dar byl přijat, s cílem, pro který byl tento dar dán.

V naší další studii budeme pokračovat v rozvažování o řadě dalších všeobecných neporozumění, souvisejících s jazyky jako důkazem přijetí křtu v Duchu svatém.

8. KŘEST V DUCHU SVATÉM - D

Místo pro emoce - Tělesné reakce - Tři zásady potvrzující důkaz jazyků

V této studii se zamyslíme nad některými dalšími námitkami nebo nepochopeními, jež se všeobecně objevují v souvislosti s mluvením jazyky jako s důkazem o křtu v Duchu svatém.

Dnes je všeobecně rozvířený názor, že křest v Duchu svatém je především mocná citová zkušenost. Velmi často se v této souvislosti používá výrazů "vytržení mysli" nebo "extáze" které vzbuzují silné citové asociace. Zdá se, že tento pohled na křest v Duchu svatém vychází ze dvou zdrojů. Za prvé, jsou někteří teologové, kteří křest v Duchu svatém z vlastní zkušenosti nepoznali, ale teoretizují o něm na základě míst z Nového zákona a z dopisů prvních církevních otců. Z nějakého důvodu si zvolili výrazy "vytržení mysli" nebo "extáze" jako dobře teologicky znějící, kterými domněle vyjadřují základní charakter této nadpřirozené zkušenosti. Za druhé, je mnoho věřících, kteří skutečně tuto zkušenost přijali a kteří, když o ní svědčí druhým, kladou podle všeobecného sklonu lidské povahy hlavní důraz na svou subjektivní citovou reakci. Výsledkem je, že v posluchačích vzbudí často neúmyslně dojem, že tato zkušenost je v podstatě citová. Cit, o kterém se v této souvislosti pravděpodobně nejčastěji mluví, je radost.

Když uvažujeme o vztahu mezi city a křtem v Duchu svatém, bude dobré začít uznáním dvou důležitých faktů.

Za prvé, člověk je citový tvor. Jeho city tvoří podstatnou část celé jeho osobnosti. Tedy city hrají důležitou roli v jeho uctívání i v celé jeho službě Bohu. Pravé obrácení lidské city nepotlačuje ani nevyklučuje; ale naopak, nejprve je osvobozuje a potom je nově usměřňuje. Jestliže city člověka nevstoupily do jeho celkové zkušenosti obrácení, jestliže nebyly uvedeny pod moc a řízení Ducha svatého, potom tento člověk ještě není plně obrácen.

Za druhé, musíme také uznat, že slovo "radost" je v Písmu často úzce spojeno s Duchem svatým. Na příklad ovoce Ducha, jak je uvedeno v Ga 5,22, je: "Láska, radost" atd. V tomto seznamu je radost bezprostředně za samotnou láskou, která je prvotní formou ovoce Ducha. Dále čteme v Sk 13,52 o prvních křesťanech ve městě Antiochii: "Učedníci pak naplnění byli radostí a Duchem svatým." Vidíme tedy, že v Novém zákoně je často radost úzce spojena s Duchem svatým.

Přesto učení, že silná radost nebo jakýkoliv jiný silný cit dává důkaz o křtu v Duchu svatém, nelze srovnat s Novým zákonem. Jsou pro to dva hlavní důvody.

Za prvé, tam, kde je v Písmu popisován křest v Duchu svatém, není nikde ani jedna přímá zmínka o jakékoli formě citu. O žádném citu se Písmo ani

jednou nezmiňuje ani jako důkazu ani jako o přímém důsledku přijetí Ducha svatého. Nikdo, kdo zakládá své učení o přijetí Ducha svatého na jakékoliv citové zkušenosti, nenalezne pro své učení žádný biblický podklad. To zcela odporuje přirozené lidské mysli a průměrné náboženské lidi, jejichž myšlení není přímo založeno na Novém zákoně, to překvapuje. Vskutku se občas stane, že věřící, kteří hledají Ducha svatého, přijmou jasnou biblickou zkušenost mluvení jinými jazyky přesně tak, jak je zaznamenána v Novém zákoně, a přitom nejsou touto zkušeností ještě přesvědčeni a uspokojeni prostě proto, že si nebyli vědomi nějakého mocného krásného citu, k jehož očekávání byli chybně přivedeni.

To si můžeme přiblížit na příkladu malého chlapce, který prosí rodiče, aby mu k narozeninám dali štěně kokršpaněla. Když dárek přijde, je to překrásné zlaté štěně kokršpaněla, které prokazuje všechny pravé známky své rasy. Ale když chlapec tento dárek dostane, je k údivu rodičů zřejmě dalek toho, aby s ním byl spokojen. Když rodiče pátrají po příčinách chlapcovy nespokojenosti, zjistí, že jeho všichni malí přátelé mu po týdny Vyprávěli, že všichni kokršpaněli jsou vždy černí, a proto předem pevně očekával, že i to štěně, které má dostat, bude černé. A nyní ho to zlaté štěně bez ohledu na svou krásu nemůže uspokojit prostě proto, že nespĺňuje jeho očekávání a není černé. Přitom jeho názor, že všichni kokři jsou černí, se vůbec nezakládá na skutečnosti, ale pouze na naslouchání názorům stejně starých kamarádů, kteří toho o psech nevědí více, než on sám.

Stejně je tomu občas i s křesťany, kteří prosí svého nebeského Otce o dar Ducha svatého. V odpověď na svou modlitbu přijmou zkušenost mluvení jinými jazyky, která je v dokonalém souladu s příklady a učením Nového zákona. Ale nejsou touto biblickou odpovědí na své modlitby uspokojeni prostě proto, že nebyla poznamenána žádnou mocnou citovou zkušeností. Neuvědomují si, že jejich očekávání silného citu bylo založeno v první řadě na nesprávném názoru špatně poučených spolukřesťanů a ne na jasném učení Nového zákona.

Druhým důvodem, proč nemůžeme přijmout žádný silný cit, jako je radost, za důkaz o přijetí Ducha svatého, je to, že v Novém zákoně jsou zaznamenány případy věřících, kteří zakoušeli úžasný pocit radosti, ale přesto ještě Ducha svatého nepřijali. Na příklad u L 24,52n o prvních učednících v době po nanebevzetí Ježíšově, ale ještě před Letnicemi, čteme: "A oni poklonivše se jemu, navrátili se do Jeruzaléma s radostí velikou. A byli vždycky v chrámě, chválíce a dobrořečíce Boha. Amen."

Zde shledáváme, že i před Letnicemi učedníci zakoušeli ve svém klanění Bohu velikou radost. Ale až o Letnicích byli pokřtěni v Duchu svatém.

Také ve Sk 8,8 čteme o Samaří po tom, kdy lidé města slyšeli od Filipa evangelium Kristovo a uvěřili mu, tento popis: "A stala se radost veliká v tom městě."

Vidíme, že když tito lidé přijali celým srdcem evangelium, přineslo jim to okamžitě velikou radost. Když však budeme číst tuto kapitolu dále, zjistíme, že tito lidé přijali Ducha svatého až později, prostřednictvím služby Petra a Jana.

Tyto dva příklady prvních učedníků a lidí v Samaří tedy dokazují, že mocná citová zkušenost, jako např. velká radost, není podstatnou částí křtu v Duchu svatém a nemůže být přijata jako důkaz, že člověk tento křest přijal.

Jiný druh zkušenosti, který někteří lidé často spojují se křtem v Duchu svatém, je nějaký velmi silný fyzický pocit v těle. Během let jsem měl příležitost se mnohokrát lidí ptát, na čem zakládají své tvrzení, že přijali křest v Duchu svatém, a zjistil jsem, že lidé často tuto zkušenost spojují s nějakým silným tělesným pocitem nebo zvláštní tělesnou reakcí. Zde jsou některé prožitky, o kterých se mi lidé v této souvislosti skutečně při různých příležitostech zmiňovali: pocit jako velmi silný elektrický proud; pocit ohně anebo prudkého žáru v nějaké jiné formě; mocné povalení na podlahu; mocné otřesy celého těla; vidění velmi jasného světla; slyšení skutečného Božího hlasu; vidění nebeské slávy atd.

Při uvažování o názorech jako je tento musíme znovu uznat, že obsahují důležitý prvek pravdy. Všude v Bibli nalézáme mnoho případů, kdy bezprostřední přítomnost a moc všemohoucího Boha způsobila silné tělesné reakce v tělech těch, kteří byli uznáni hodnými toho, aby se dostali do takové jeho blízkosti.

V Gn 17,1-3 čteme, že když se Hospodin zjevil Abrahamovi a začal k němu mluvit, Abraham padl na tvář. V knihách Leviticus a Numeri čteme několikrát, že když se přítomnost a sláva Boží viditelně projevila mezi jeho lidem, tedy jak Mojžíš, tak Aron a také ostatní z dětí Izraele padli na tvář. V 1Kr 18,39 čteme, že když spadl oheň na Eliášovu oběť a když to všechen lid uviděl, padli na tvář. Ve 2Pa 5,13 čteme o zasvěcení chrámu Šalomounova: "Tedy oblak naplnil dům ten, dům totiž Hospodinův, tak že nemohli kněží stát a sloužit pro ten oblak; nebo sláva Hospodinova byla naplnila dům Boží."

Prorok Jeremiáš dává na dvou místech své osobní svědectví o silných tělesných účincích, které v něm vypůsobila moc Božího Slova a přítomnost Boží.

U Jr 20,9 říká: "I řekl jsem: Nebudu ho (tj. Hospodina) připomínat, ani mluvit více ve jménu jeho. Ale jest v srdci mém jako oheň hořící, zavřený v kostech mých, jehož snažíc se zadržet, však nemohu." Zde Jeremiáš svědčí, že prorocká zvěst Hospodinova v jeho srdci vypůsobila dojem ohně hořícího v jeho kostech.

Trochu dále u Jr 23,9 říká znovu: "Příčinou proroků potřeno je srdce mé ve mně, pohnuly se všechny kosti mé; jsem jako člověk opilý, a jako muž, kteréhož rozešlo víno, pro Hospodina" (doslova: od tváře neboli přítomnosti

Hospodina)

"a pro slova svatosti jeho." I zde Jeremiášova slova jasně ukazují velmi mocnou tělesnou reakci na přítomnost Boží.

Také u Da 10,7n čteme o silných tělesných reakcích, které u Daniele a jeho společníků způsobilo přímé vidění Hospodina.

"Viděl jsem pak já Daniel sám vidění to, ale muži ti, kteříž se mnou byli, neviděli toho vidění, než hrůza" (doslova: třesení) "veliká připadla na ně, až i utekli, aby se skryli. Pročež já zůstal jsem sám, a viděl jsem vidění to veliké, ale nezůstalo i ve mně síly a krása" (neboli majestát) "má změnila se, a porušila na mně, aniž jsem mohl zadržet síly."

V bezprostřední blízkosti Hospodinově zakoušel Daniel a jeho společníci podobně jako Jeremiáš silné a neobyčejné tělesné reakce.

Reakce tohoto druhu se však neomezují pouze na Starý zákon. Ve Sk 9,3-6 čteme o vidění Páně které bylo dáno na cestě do Damašku Saulovi z Tarsu. Popis ukazuje, že Saul viděl velmi jasné světlo, slyšel hlas, který k němu mluvil s nebe, padl na zem a jeho tělo se třáslo.

Také ve Zj 1,10-17 čteme o vidění Páně, které bylo dáno apoštolu Janovi na ostrově Patmos. Po popisu tohoto vidění Jan říká "A jakž jsem jej uzřel, padl jsem k nohám jeho, jako mrtvý." I zde zřejmě došlo k velmi mocné a dramatické tělesné reakci na bezprostřední přítomnost Páně.

V některých starších denominacích křesťanské církve je sklon všechny takové tělesné reakce nebo projevy zavrhnout pod nálepkou "emocionalismu" nebo "fanatismu". Takový postoj jasně zachází dále, než Písmo opravňuje. Jsou bezpochyby případy, kdy takovéto projevy jsou produktem "emocionalismu" nebo "fanatismu", nebo pravděpodobněji tělesné touhy po sebe vystavování. Kdo by si však troufl vznést takové obvinění proti mužům jako proroci Mojžíš, Jeremiáš a Daniel nebo apoštolově Jan a Pavel? Velmi často je sklon k odmítání všech forem tělesné reakce na přítomnost a moc Boží založen na falešné lidské tradici o tom, jak vypadá pravá svatost nebo jaké chování Božího lidu je Bohu při jeho uctívání přijatelné.

Vidíme tedy, že Písmo ponechává místo pro různé formy mocných a neobvyklých reakcí v tělech Božích lidí, způsobených zvláštním zakoušením Boží bezprostřední přítomnosti a moci. Přesto však nikde v Písmu není ani náznak, že by tělesné reakce nebo projevy, o jakých jsme mluvili, mohly tvořit důkaz, že člověk přijal křest v Duchu svatém. V případech starozákonních proroků jako Mojžíš, Jeremiáš a Daniel víme, že nikdo z nich křest v Duchu svatém nemohl přijmout, protože před Letnicemi tato zkušenost nebyla dána nikomu.

V případech Jana a Pavla v Novém zákoně zase víme, že silné tělesné reakce na přítomnost Páně, které zakoušeli, nebyly důkazem, že přijali křest v Duchu svatém. Když Jan na ostrově Patmos dostal zmíněné vidění, byl již v Duchu svatém pokřtěn nejméně padesát let. V případě Pavla na cestě do

Damašku nebyla žádná z jeho tělesných reakcí důkazem, že přijal Ducha svatého. Až po třech dnech v Damašku, když na něho vzložil ruce Ananiáš, byl Pavel poprvé naplněn Duchem svatým.

Bez ohledu na to, ze které strany k tomuto předmětu přistupujeme, docházíme vždy ke stejnému závěru: je jeden a jen jeden tělesný projev, který tvoří důkaz, že člověk přijal Ducha svatého. Tímto projevem je mluvení jinými jazyky, jak Duch dává vymlouvat.

V závěru této studie se krátce zmiňme o třech podstatných zásadách Písma, které potvrzují, že mluvení jinými jazyky je přiměřeným důkazem, že člověk přijal Ducha svatého.

U Mt 12,34 Ježíš říká: "Z hojnosti srdce ústa mluví." Jinými slovy, když je srdce člověka naplněno, že přetéká, tak přetéká ústy. To platí i pro křest v Duchu svatém. Když je lidské srdce naplněno Duchem svatým, až přetéká, to přetékání nastane ústy. Protože naplnění bylo nadpřirozené, je i přetékání nadpřirozené. Člověk mluví jazykem, který se nikdy neučil a kterému nerozumí, a používá ho k oslavě Boží.

U Jk 3,8 čteme: "Ale jazyka žádný z lidí zkrotit" (nebo ovládat) "nemůže. Tak je nezkrotitelné zlé, plný jsa jedu smrtelného." A v Ř 6,13 Písmo přikazuje (překlad Colův): "Oddejte se Bohu jako ti, kdož ze smrti přešli k životu, a své údy dejte Bohu za nástroj spravedlnosti!" Bůh zde vyžaduje více než pouhé vydání naší vůle neboli nás samých. Vyžaduje, abychom mu skutečně vydali naše tělesné údy, aby je mohl podle vlastní vůle řídit jako nástroje spravedlnosti. Závěrečným důkazem nebo pečetí, že vydání našich tělesných údů Bohu je hotovo, je to, že Duch svatý převezme řízení toho údu, který žádný z lidí sám řídit nemůže - to jest jazyka - a začne ho používat nadpřirozeným způsobem ke své slávě.

Na různých místech Písma Ježíš pečlivě zdůrazňuje, že Duch svatý je skutečná osoba - právě tak skutečná jako Bůh Otec a Bůh Syn. Na příklad v J 16,13 Ježíš říká (doplňeno podle řeckého originálu): "Když pak přijde on, ten Duch pravdy, uvede vás ve všelikou pravdu. Nebo nebude mluvit sám od sebe, ale cokoli uslyší, to mluvit bude..." Zde Ježíš dvěma způsoby zdůrazňuje osobnost Ducha svatého. Předně použitím zájmena "on" místo zájmena "to". (V řečtině je totiž podstatné jméno "duch" středního rodu.) A potom tím, že Duchu svatému připisuje schopnost mluvit. Schopnost mluvit je jednou z hlavních odlišujících znaků osobnosti. Cokoliv dovede samo za sebe mluvit, tomu přirozeně připisujeme osobní charakter; jestliže však něco tuto schopnost nemá, pak bychom to normálně za osobu považovat nemohli. Skutečnost, že Duch svatý sám za sebe mluví, je jednou z velkých známek jeho pravé osobnosti.

Vedle toho musíme položit slova Pavlova v 1K 6,19: "Zdaliž nevíte, že tělo vaše jest chrám Ducha svatého v vás...?" Zde Pavel učí, že fyzické tělo vykoupeného věřícího je ustanoveným chrámem, ve kterém touží přebývat

Duch svatý. Přiměřeným důkazem, že Duch svatý jako osoba zaujal bydliště v tomto tělesném chrámu, je, že začne uplatňovat znaky osobnosti a mluví z nitra tohoto chrámu; aby tato řeč byla slyšitelná, používá jazyka a rtů věřícího.

Stejně tomu bylo také ve stánku Mojžíšově. V Nu 7,89 čteme, že "když vcházel Mojžíš do stánku úmluvy, aby mluvil s Bohem, tedy slýchal hlas mluvícího k sobě z slitovnice." Protože Mojžíš slyšel tento hlas - tuto známku osobnosti -věděl, že Osoba samotného Hospodina "byla přítomna v stánku. Podobně dnes, slyšíme-li hlas Ducha svatého, mluvícího slyšitelně z chrámu těla věřícího, pomoci této známky osobnosti, poznáváme, že sám Duch svatý - třetí božská Osoba - zaujal své bydliště ve věřícím.

Vidíme tedy, že mluvení jinými jazyky jako důkaz křtu v Duchu svatém souhlasí se třemi velkými zásadami Písma.

První - je-li srdce věřícího nadpřirozeně naplněno Duchem svatým, přetéká nadpřirozeně ústy.

Druhá - důkazem, že věřící vydal své tělesné údy Bohu, je to, že Duch řídí jazyk - to jest ten úd, který věřící sám řídit nemůže.

Třetí - mluvením z chrámu těla věřícího ukazuje Duch svatý, že zde přebývá jako Osoba.

PÁSMO ZÁKLADY

ÚČELY LETNIC

KNIHA 4

1. ÚVOD A VAROVÁNÍ

Duch svatý není diktátor - Využívání celého Božího zaopatření - Nová oblast duchovního konfliktu

Dosud jsme uvažovali o vlastní povaze křtu v Duchu svatém a o novozákonním důkazu, kterým můžeme poznat, že člověk tuto zkušenost přijal. Aby naše zkoumání tohoto předmětu bylo úplné, musíme ještě uvažovat o jedné velmi prakticky užitečné a důležité otázce, které přirozeně vyvstává z našich předchozích studií. Tato otázka zní: k jakému účelu je dán křest v Duchu svatém? Tuto otázku můžeme také položit takto: jaké výsledky touží Bůh vypůsobit v životě věřícího skrze křest v Duchu svatém?

Než však začneme hledat na tuto otázku pozitivní biblické odpovědi, musíme nejprve vyjasnit určitá všeobecná nepochopení, která často trápí lidi, kteří čerstvě přijali křest v Duchu svatém, a mohla by jim tak zabránit v dosažení plných užitků a požehnání, která pro ně Bůh připravil touto zkušeností.

První věcí, kterou musíme zdůraznit, je, že Duch svatý nikdy nehraje v životě věřícího roli diktátora. Když Ježíš svým učedníkům zaslíbil dar Ducha svatého, mluvil o něm v takových pojmech jako "Utěšitel", "Průvodce" nebo "Učitel". Duch svatý se vždycky drží v těchto mezích. Nikdy neznásilňuje vůli nebo osobnost věřícího. Nikdy ho nenutí dělat něco proti jeho vlastní vůli nebo rozhodnutí. Duch svatý je v Žd 10,29 nazván "Duchem milosti". Je příliš milostivý na to, aby se věřícímu vnucoval anebo aby pronikal do jakékoliv oblasti jeho života, kde není přijímán jako vítaný host. V Ž 51,12 se David k Hospodinu modlí: "Ducha přímého obnov u vnitřnostech mých" - anglická bible KJV čte "ducha svobodného" - hebrejské slovo, které je zde použito, charakterizuje opak ustrašené nejistoty. Slovo "svobodný" přesně popisuje vztah Ducha svatého k věřícímu. Nenaléhá ani nepřinucuje, přináší svobodu a nikoli porobu. Ve 2K 3,17 Pavel říká: "Nebo Pán jest Duch ten, a kde je ten Duch Páně, tu i svoboda." V Ř 8,15 dává Pavel tuto svobodu křesťana pokřtěného v Duchu svatém do protikladu s otroctvím starozákonního Izraele pod Zákonem a připomíná křesťanům: "Nepřijali jste zajisté ducha otroctví, abyste se zase báli." (Podle Žilky)

Z toho tedy vyplývá, že rozsah, ve kterém bude Duch svatý věřícího

ovládat a řídit, odpovídá rozsahu, v jakém se věřící ochotně Duchu svatému vydá a přijme jeho ovládání a vedení. U J 3,34 čteme: "Nebo ne v míru dává Bůh Ducha." V kralickém textu bylo slůvko "jemu" chybně přidáno. V původním textu to je naprosto obecné prohlášení: "Bůh udílí Ducha bez omezení," Omezení není v Božím dání, ale v našem přijímání. Můžeme mít tolik Ducha svatého, kolik jsme ochotni přijmout. Ale abychom ho přijali, musíme se mu ochotně vydat a přijmout jeho vedení. Nikdy na nás nebude činit nátlak, abychom se mu vydali anebo učinili cokoli proti své vůli.

Někteří věřící dělají při hledání křtu v Duchu svatém právě tuto chybu. Představují si, že Duch svatý jimi bude tak mocně hýbat, že budou doslova donuceni mluvit jinými jazyky bez jakéhokoliv aktu vlastní vůle. To se však nikdy nestane. Ve Sk 2,4 čteme o prvních učednících o Letnicích: "I naplnění jsou všichni Duchem svatým, a počali mluvit jinými jazyky, jak ten Duch dával jim vymlouvat." Všimněte si zde, že učedníci sami začali mluvit a Duch svatý jim dával to, co říkali. Kdyby učedníci nezačali ochotně mluvit, Duch svatý by jim nedal, co máji vymlouvat. Nenutil by je vyslovovat bez jejich ochotné spolupráce. Při mluvení jinými jazyky musí věřící spolupracovat s Duchem svatým. Kdosi shrnul tento oboustranný vztah mezi Duchem svatým a věřícím takto: věřící to bez Ducha svatého dělat nemůže a Duch svatý to bez věřícího dělat nebude.

Tato spolupráce věřícího s Duchem svatým zůstává stejně nezbytnou i po přijetí křtu v Duchu svatém. Zde zase dělají někteří věřící velikou chybu, když předpokládají, že když jednou na počátku přijali naplnění Duchem svatým s potvrzením mluvením jazyky, že potom již bude Duch svatý automaticky řídit celou jejich bytost bez jakékoli další odezvy nebo spolupráce z jejich strany. Ale to je velmi daleko od pravdy. Již jsme citovali Pavlova slova z 2K 3,17: "Nebo Pán jest Duch ten." Duch svatý je vskutku Pán stejně plně jako Bůh Otec nebo Bůh Syn. Ale podobně jako Otec a Syn, i on očekává od věřícího, aby uznal jeho panství. Aby věřící učinil panství Ducha ve svém denním životě účinnou skutečností, musí plně a trvale vydávat Duchu svatému vládu nad každou částí své osobnosti a nad každou oblastí svého života. Někdo velmi pravdivě řekl, že máme-li se udržovat naplnění Duchem, pak to nakonec vyžaduje stejně mnoho víry, zasvěcení a modlitby jako přijetí počátečního naplnění. Křest v Duchu svatém není konečným mezníkem, kterého má křesťan ve své zkušenosti dosáhnout, nýbrž vstupní branou do nové oblasti křesťanského života. Po vstupu touto branou má každý věřící osobní zodpovědnost za to, aby usilovně s vírou a odhodlaností zkoumal a dobýval pro sebe všechny úžasné možnosti této nové oblasti, do níž vstoupil. Věřící, který si to neuvědomí a podle této pravdy nejedná, bude zakoušet jen málokterá - pokud vůbec nějaká - z těch užitek a požehnání, která pro něho Bůh prostřednictvím křtu v Duchu svatém zamýšlel. S největší pravděpodobností se takový věřící stane zklamáním a pohoršením jak pro sebe, tak i pro ostatní křesťany.

To nás přirozeně vede k další oblasti neporozumění, kterou musíme vyjasnit. Pečlivé studium Nového zákona ukazuje, že Bůh učinil úplné zaopatření pro každou potřebu každého křesťana v každé oblasti jeho existence i po každé stránce jeho zkušenosti. Jako jasný důkaz tohoto tvrzení můžeme citovat dvě velmi mocná místa z Nového zákona:

2K 9,8 (Žilka): "Bůh pak je mocen rozhojnit všecko milost na vás, abyste ve všem vždycky měli veškerý dostatek, ano nadbytek, ke každému dobrému skutku."

A ve 2Pt 1,3: "Jakož nám od jeho Božské moci všecko, co k životu a ku pobožnosti náleželo, darováno je, skrze známost toho, který povolal nás k slávě a k ctnosti."

Tato místa jasně uvádějí, že Boží milost a moc nám již skrze známost Ježíše Krista dala úplné zaopatření pro jakoukoli potřebu každého věřícího. Neexistuje taková potřeba, která by se v kterékoli oblasti života nebo osobnosti věřícího mohla vyskytnout, aby pro ni již Bůh neučinil skrze Ježíše Krista dokonalé zaopatření.

Když nyní přistoupíme k uvažování o různých částech úplného Božího zaopatření pro věřícího, shledáme, že tyto části jsou velmi rozmanité, ale že žádná část tohoto Božího zaopatření není náhradou za některou jinou část. A právě v tom činí mnozí věřící vážnou chybu: pokoušejí se jednou částí Božího zaopatření nahradit jinou část. Něco takového ale nebylo Božím záměrem, a proto se to nedaří. Jako jasný praktický příklad Božího opatření pro věřícího můžeme vzít seznam duchovní výzbroje křesťana, který Pavel uvádí v Ef 6.

V Ef 6,11 říká: "Oblect se v celé oděni Boží." A ve verši 13: "A proto vezměte celé oděni Boží." V obou těchto verších Pavel zdůrazňuje, že pro svoji úplnou ochranu musí křesťan obléci úplné brnění a ne pouze některé jeho části. V dalších čtyřech verších Pavel pokračuje a vyjmenovává následujících šest součástí výzbroje: pás pravdy, pancíř spravedlnosti, boty hotovosti k evangeliu, štít víry, přilbu spasení a meč Ducha.

Je zřejmé, že křesťan, který využívá všech těchto šest částí výzbroje, je plně chráněn od vrchu hlavy až po spodek svých nohou. Když by však vynechal jen jedinou část výzbroje, jeho ochrana okamžitě přestává být úplná. Když by na příklad křesťan vzal všechny části kromě přilby, bude zranitelný na hlavě; a když tam jednou bude zraněn, bude zmenšena i jeho schopnost používat ostatní části výzbroje. Nebo jiný křesťan může na sebe vzít přilbu i ostatní části výzbroje, ale může vynechat boty. V tom případě tím bude dotčena jeho schopnost pochodovat po drsné zemi, a tím bude zmenšena jeho celková užitečnost jako vojáka. Nebo jiný křesťan může obléci celé brnění, ale nenese meč. V tomto případě nebude mít žádný prostředek, aby udržel nepřítel od těla nebo aby proti němu mohl podniknout aktivní útok.

Vidíme tedy, že pro úplnou ochranu musí křesťan vzít všechny části výzbroje, kterou mu Bůh poskytuje. Nemůže některou část vynechat a očekávat, že ji jiné části nahradí. Bůh to takto nezamýšlí. Bůh dává úplný soubor výzbroje a očekává, že křesťan to všechno vezme.

Stejná zásada platí pro celek Božího zaopatření pro křesťana. V Ko 4,12 Pavel zaznamenává, že Epafras se modlí za křesťany v Kolossis, aby "stáli dokonalí a plni ve vší vůli Boží." Aby křesťan takto stál dokonalý a plný v plnosti

Boží vůle, musí využívat všeho, co mu Bůh skrze Krista poskytl. Není žádná část celkového Božího zaopatření, kterou by mohl vynechat a očekávat, že některá jiná část Božího zaopatření mu za ni poslouží jako náhrada. Právě v tomto bodě se mnoho křesťanů ve svém myšlení uchyluje. Vědomě anebo nevědomky usuzují že když využívají některých částí Božího zaopatření, že se již nemusí zajímat o ostatní části, kterých nevyužívají.

Můžeme dát některé všeobecné příklady neúplné křesťanské zkušenosti které jsou produktem takového smýšlení.

Na příklad někteří křesťané kladou velký důraz na svědectví ústy, ale zanedbávají praktické stránky denního křesťanského života. Jiní křesťané zase velmi dbají na své chování, ale pomínou vydat svým přátelům a sousedům otevřené svědectví. Oba tyto typy křesťanů mají sklon druhé kritizovat anebo jimi pohrdat. Přitom chybují oba podobně. Dobrý křesťanský život není náhradou za svědectví mluveným slovem a ústní svědectví nenahradí dobrý křesťanský život. Bůh vyžaduje obojí. Věřící, který jedno nebo druhé opomíjí, nestojí dokonalý a plný ve vší vůli Boží.

Mohli bychom uvést mnoho jiných podobných případů. Na příklad někteří věřící kladou velký důraz na duchovní dary, ale zanedbávají ovoce Ducha. Jiní kladou veškerý důraz na ovoce Ducha, ale nevykazují žádnou horlivost v hledání duchovních darů. Přitom Pavel v 1K 14,1 říká: "Stůjte o lásku" (tj. ovoce Ducha), "horlivě žádejte duchovních věcí" (v originále stejné slovo, jaké je v 1K 12,1 přeloženo "duchovní dary"). Jinými slovy, Bůh vyžaduje jak duchovní dary, tak duchovní ovoce. Dary nemohou nahradit ovoce ani ovoce nemůže nahradit dary.

Také v předkládání pravdy evangelia jsou někteří, kteří ve svém kázání kladou veškerou váhu na Boží předzvědění a předurčení, zatímco druzí předkládají pouze ty texty, které pojednávají o svobodné odpovědi vůle člověka. Často tyto dva přístupy vedou k určitým konfliktům v učení. Přitom každý z nich sám o sobě vytváří neúplný obraz a zavádí do klamu. V úplném plánu spasení je místo jak pro Boží předurčení, tak i pro svobodnou volbu člověka. Je chybou jedno zdůrazňovat a druhé vylučovat.

Stejná zásada platí i pro křest v Duchu svatém. Pro ty věřící, kteří upřímně touží vstoupit do plnosti vítězného a plodného křesťanského života, je křest v Duchu svatém největší jednotlivou pomocí, kterou pro ně Bůh připravil. Ale přitom to není žádnou náhradou za jiné zkušenosti nebo povinnosti křesťana. Na příklad křest v Duchu svatém není náhradou za

pravidelné osobní studium Bible ani za každodenní život v zasvěcení a sebezapření ani za věrnou účast v činnostech zdravého a duchovního místního sboru. Věřící, který je věrný po všech těchto ostatních stránkách křesťanského života, ale který nepřijal křest v Duchu svatém, se pravděpodobně projeví jako mnohem zdatnější křesťan než ten, který sice přijal křest v Duchu svatém, ale ostatní stránky křesťanského života zanedbává. Když na druhé straně věřící, který je již věrný ve všech těchto ostatních povinnostech, dojde k přijetí křtu v Duchu svatém, okamžitě shledá, že dobro a účinky všech ostatních jeho činností budou touto novou zkušeností úžasně obohaceny a rozhojněny.

Tento bod můžeme znázornit na příkladu dvou mužů - pana A a pana B - kteří mají za úkol kropit zahradu. Pan A má výhodu, protože může použít hadici, která je připojena přímo ke kohoutku, pan B má pouze kropici konev, kterou musí plnit z kohoutku a pak nosit na místa, kde potřebuje kropit, a zase zpátky. Pan A začíná zřejmě s velkou výhodou. Může držet pouze hubici hadice a stříkat vodou, kam chce. Pan B se musí po celou dobu vláčet s konví sem a tam.

Předpokládejme však, že pan B co do charakteru velice převyšuje pana A, který je líný, nestálý a nespolehlivý. Někdy úplně zapomene zahradu pokropit, jindy kropí jen některé části a pomine ty, které nejnaléhavěji potřebují vodu, a někdy drží hadici nedbale, takže vyplývá mnoho vody na místa, kde ji není potřeba a kde není k žádnému užítku.

Na druhé straně pan B je činný, pilný a spolehlivý. Nikdy nezapomene zahradu pokropit, nikdy nevynechá žádná místa, která vodu potřebují, nikdy vodu ze své konve nerozlévá, ale pečlivě usměrňuje každou kapku tam, kde přinese největší užitek.

Jaký bude výsledek? Pan B bude mít zřejmě mnohem plodnější a přitažlivější zahradu než pan A. Bylo by však zcela nesprávné z toho usuzovat, že pro kropení zahrady je kropicí konve nejlepší, lepší než hadice. Nejedná se zde o převahu kropicí konve nad hadicí, ale o převahu celého charakteru pana B nad charakterem pana A. To se dokáže tím, že když nyní pan B zamění konve za hadici a bude v práci pokračovat s hadicí stejně věrně, jako předtím pracoval s konví, potom výsledky, kterých dosáhne s hadicí, daleko převyšují výsledky, kterých dosáhl s konví. Nadto sám ušetří mnoho času a úsilí, které bude moci zasvětit jiným užitečným účelům.

Nyní aplikujme toto malé podobenství na zkušenost křtu v Duchu. Pan A s hadicí představuje věřícího, který přijal křest v Duchu svatém, ale který je líný, nestálý a nespolehlivý po jiných důležitých stránkách křesťanské povinnosti. Pan B s kropicí konví představuje věřícího, který nepřijal křest v Duchu svatém, ale který je činný, pilný a spolehlivý v ostatních oblastech křesťanské povinnosti. S největší pravděpodobností se pan B osvědčí jako mnohem plodnější a zdatnější křesťan než pan A. Bylo by však zcela nelogické činit závěr, že s křtem v Duchu, jak ho přijal pan A, je něco v nepořádku. Chyba nespočívá ve zkušenosti samé, ale v selhání pana A v tom, aby ji

potom správně používal ve svém denním životě. A kromě toho, i když všeobecná věrnost charakteru již činí pana B do jisté míry účinným a plodným křesťanem, bude-li stejná věrnost u něho obohacena a zmocněna křtem v Duchu, umožní mu to být ještě mnohem plodnějším a účinnějším než předtím. Jakkoli tedy obdivujeme věrnost charakteru pana B, nemůžeme popřít, že je pošetilý, když neusiluje o přijetí křtu v Duchu. Je pošetilý, že nezamění kropicí konev za hadici.

Vidíme tedy, že křest v Duchu svatém není pouhým neobvyklým a izolovaným jevem, který by mohl být oddělen od celkového kontextu křesťanovy zkušenosti a povinnosti zjevené v Novém zákoně. Křest v Duchu svatém vypůsobí jen tehdy užítky a požehnání, pro které jej Bůh určil, když je spojen s činnou křesťanskou službou a se všemi ostatními hlavními částmi úplného Božího zaopatření pro věřícího. Když je odtržen od celku křesťanského života a služby, ztrácí svůj pravý význam a nedochází svého pravého účelu. Ve skutečnosti hledání křtu v Duchu bez upřímného záměru využít takto získanou moc v biblické službě Kristu může být krajně nebezpečné.

Jedním z hlavních důvodů je to, že křest v Duchu nevede pouze do oblasti nového duchovního požehnání, ale také do oblasti nového duchovního konfliktu. Vzrůst moci od Boha s sebou vždy jako logický důsledek přinese i vzrůst satanské opozice. Křesťan, který rozumně a biblicky používá moc získanou křtem v Duchu, bude v situaci, kdy se bude moci střetnout se zesílenou opozicí Satana a překonat ji. Ale křesťan, který přijímá křest v Duchu, ale zanedbává ostatní stránky křesťanské povinnosti, se ocitne v krajně nebezpečné situaci. Takový křesťan shledá, že křest v Duchu otevřel jeho duchovní přirozenost zcela novým formám satanského útoku a nátlaku, ale nebude mít prostředky ustanovené Bohem k rozeznání pravé povahy Satanova útoku a k vlastní obraně proti němu. Velmi často bude mysl takového křesťana napadena podivnými náladami pochyb, strachu a sklíčenosti nebo bude vystaven mravním a duchovním pokušením, která před přijetím křtu neznal. Pokud není předem varován a předem vystrojen pro střetnutí s těmito novými formami satanského útoku, může snadno podlehnout nástrahám a útokům nepřítelů a upadnout do horšího duchovního stavu, než v jakém se kdy nacházel před vstupem do této nové oblasti konfliktu.

V životě Ježíše samého je krajně důležité, že se nikdy přímo nestřetl se Satanem, pokud nebyl pokřtěn v Jordánu, kdy na něho sestoupil Duch svatý a zůstal na něm. Bezprostředně po tom čteme, že byl veden Duchem na poušť, aby byl pokoušen od ďábla. To je zapsáno u L 4,1 n :

"Ježíš pak, pln byv Ducha svatého, vrátil se od Jordánu a puzen je v Duchu na poušť. A za čtyřicet dní pokoušen byl od ďábla."

Všimněte si, že Lukáš na tomto místě zdůrazňuje, že Ježíš byl plný Ducha svatého. To byl ten pravý důvod, proč byl v této etapě své služby

povolán, aby vešel do přímého konfliktu s ďáblem.

Potom v následujících jedenácti verších Lukáš popisuje, jak se Ježíš střetl se třemi hlavními pokušeními Satana a jak zvítězil. Potom u L 4,14 pokračuje a říká: "I navrátil se Ježíš v moci Ducha do Galilee."

Všimněte si nového výrazu, kterého zde Lukáš používá: "v moci Ducha". Když Ježíš šel na poušť, byl již "plný Ducha". ale když se navrátil, přišel "y moci Ducha". To představuje vyšší úroveň duchovní zkušenosti. Plná moc Ducha svatého mu nyní byla volně k dispozici pro službu, kterou pro něho Bůh připravil. Jak vstoupil do této vyšší úrovně zkušenosti? Střetnutím se Satanem tváří v tvář a jeho přemožením.

Dále, když uvažujeme, jakého prostředku Ježíš použil k přemožení Satana, vidíme, že užíval jednu a jen jednu zbraň. Byla to zbraň, kterou popisuje Pavel v Ef 6,17:"meč Ducha, jenž je Slovo Boží." Pokaždé, když ho Satan pokoušel, začal Ježíš odpověď slovy "psáno je..." Střetl se tedy se Satanem přímým citováním psaného Božího Slova. Proti této zbrani nemá Satan žádné obrany.

Tato část Ježíšovy zkušenosti je vzorem pro všechny, kdo ho chtějí následovat do života a služby naplněné Duchem. Je Božím neměnným záměrem, aby v životě každého věřícího byla spojena plnost Ducha svatého s pravidelným účinným používáním psaného Božího Slova. Jen takto může věřící očekávat, že projde vítězně přes novou oblast konfliktů, do které ho křest v Duchu svatém nevyhnutelně přivede. Protože Slovo Boží je nazváno "mečem Ducha", vyplývá z toho, že věřící, který Božího Slova nepoužívá, automaticky tím okrádá Ducha svatého o hlavní zbraň, kterou chce používat v jeho prospěch. Nevyhnutelným důsledkem je, že se celá duchovní ochrana věřícího stává nedostatečnou. Naproti tomu věřící, který v tomto stadiu věrně studuje a uplatňuje Slovo Boží, shledá, že tato zbraň je nyní v jeho prospěch ovládána mocí a moudrostí daleko větší, než je jeho vlastní - a to mocí a moudrostí samého Ducha svatého.

2. VÝSLEDKY V JEDNOTLIVÉM VĚŘÍCÍM

1: Moc ke svědectví - 2: Vyvýšení a oslavení Krista

V této lekci začneme hledat odpověď na otázku, k jakým účelům je dán křest v Duchu svatém, nebo jaké výsledky touží Bůh v životě každého věřícího skrze křest v Duchu svatém vypůsobit.

Odpověď na tuto otázku rozdělíme do tří hlavních oddílů: první tvoří výsledky vypůsobené v osobním životě a zkušenosti každého jednotlivého věřícího; druhý, výsledky vypůsobené v uctívání a bohoslužbě shromáždění jako celku; a třetí, výsledky, které se zvláště vztahují na službu kazatele evangelia. Tím však nechceme naznačit, že by jeden z těchto různých výsledků mohl být kdy zcela izolován nebo oddělen ode všech ostatních. Spíše to jsou různé stránky jedné a téže celistvé zkušenosti.

Nejprve budeme uvažovat o výsledcích, které má křest v Duchu svatém vypůsobit v osobním životě a zkušenosti každého věřícího. V tomto oddíle uvedeme osm hlavních výsledků.

První výsledek uvádí na dvou místech sám Kristus na konci své pozemské služby, když před svým odchodem do nebe dává svým učedníkům poslední příkaz a povzbuzení.

U L 24,49 říká: "A hle, já pošlu zaslíbení Otce svého na vás. Vy pak čekejte v městě Jeruzalémě, dokud nebudete oblečeni mocí s výsosti."

A ve Sk 1,8 říká: "Ale přijmete moc Ducha svatého, přicházejícího na vás, a budete mi svědkové, i v Jeruzalémě, i ve všem Judsku, i v Samaří, a až do posledních končin země."

V těchto oddílech Ježíš předkládá stručný plán pro šíření evangelia v přítomném věku. Tento základní plán je zcela prostý. Obsahuje tři postupné kroky. Nejprve každý věřící musí být zmocněn Duchem svatým. Za druhé, každý věřící, když je takto Duchem zmocněn, má svým osobním svědectvím získávat druhé pro Krista, a ti zase mají být zmocněni Duchem a získávat ještě další. Za třetí, tímto způsobem se má svědectví Kristovo rozšiřovat z Jeruzaléma ve stále se rozšiřujících kruzích moci, dokud nedosáhne posledních končin země - to znamená, dokud se nedostane ke všem národům a ke všemu stvoření.

Tento plán je jednoduchý i praktický. Když je použit, vždy funguje. Umožňuje v jediné generaci, ve které bude církev ochotna tento plán realizovat, zevangelizovat celý svět. Neexistuje žádný jiný plán, kterým by bylo možno dosáhnout stejného výsledku.

V těchto oddílech Písma, které mluví o křtu v Duchu svatém jako o zkušenosti pro každého věřícího, je klíčovým slovem slovo "moc". Řecké slovo, které je zde přeloženo slovem "moc", je slovo "dynamis", ze kterého

jsou odvozena slova jako "dynamo", "dynamický" nebo "dynamit". Tato slova vytvářejí dojem mocného výbušného vlivu.

V tomto ohledu Nový zákon velmi pečlivě zachovává logický rozdíl mezi prvotním výsledkem nového rodu a prvotním výsledkem křtu v Duchu svatém. Naneštěstí však slova používaná v kralickém překladu tento rozdíl stírají.

U J 1,12 čteme: "Kteří pak koli přijali jej (Krista), dal jim moc syny Božími být..."

Tento oddíl popisuje nový rod, a proto je nám v dalším verši řečeno, že ti, kteří přijali Krista, "z Boha zplozeni (nebo zrozeni) jsou". Řecké slovo, které je zde přeloženo jako "moc", není slovo "dynamis", ale jiné, zcela odlišné slovo "exúsia". Toto slovo "exusia" označuje existenci nebo přirozenost, která je odvozena od nějakého vnějšího zdroje nebo od jiné osoby. Jinými slovy, člověk, který přijímá Krista jako Spasitele, přijímá v Kristu bytí nebo přirozenost samého Boha. Přijetí tohoto nového života nebo nové přirozenosti od Boha působí ve věřícím nový rod.

Význam řeckého slova "exúsia" se dá vyjádřit slovy "autorita", "pravomoc" nebo také "schopnost". Ta je rozpoznávacím znakem znovuzrozeného dítěte Božího. Již není otrokem hříchu a Satana. Je synem Božím. Jako takový má novou autoritu. Již se nepoddává pokušení ani opozici. Střetává se s nimi a vítězí nad nimi schopnosti nového života, který je v něm. Je přemožitel. Má "autoritu".

"Autorita" však není vůbec totéž jako "moc". První učedníci měli tuto autoritu již od Kristova vzkříšení. Již byli "syny Božími". Byli schopni vést zbožný vítězný život. Již nebyli otroky hříchu. Přesto v období mezi vzkříšením a Letnicemi tito první učedníci příliš neovlivnili velkou většinu obyvatel Jeruzaléma. Jeruzalém jako celek byl v tomto období velmi málo změněn nebo zasažen skutečností Kristova vzkříšení.

To vše se náhle a dramaticky změnilo sestoupením Ducha svatého o Letnicích. Jakmile bylo těch 120 věřících pokřtěno v Duchu svatém, celý Jeruzalém vliv této skutečnosti okamžitě pocítil. V jedné nebo ve dvou hodinách se shromáždil mnohatisícový zástup a než den skončil, tři tisíce nevěrců odmítajících Krista se slavně obrátilo, bylo pokřtěno a připojeno k církvi.

Co způsobilo tento dramatický výsledek? To, že k "autoritě" byla přidána "moc". Již před Letnicemi učedníci měli "autoritu". Po Letnicích měli "autoritu" i "moc". Měli "moc", která učinila jejich "autoritu" plně účinnou.

Důkaz a výsledek této nové nadpřirozené moci nalézáme hlavně v následujících kapitolách knihy Skutků.

Ve Sk 4,31 čteme: "A naplněni jsou všichni Duchem svatým, a mluvili Slovo Boží směle."

Ve Sk 4,33 čteme: "A moci velikou vydávali apoštolé svědectví o

vzkříšení Pána Ježíše."

Ve Sk 5,28 si Nejvyšší kněz stěžuje apoštolům: "A hle, naplnili jste Jeruzalém učením svým."

Tentýž mocný vliv, který otrásl celým městem, byl potom cítit všude, kde první křesťané uvedli svědectví vzkříšeného Krista v moci Ducha svatého.

Na příklad ve Sk 8,8 čteme o Samaří: "A stala se radost veliká v tom městě."

O Antiochii v Pisidii čteme ve Sk 13,44t "V druhou pak sobotu téměř všecko město sešlo se ke slyšení slova Božího."

Ve Sk 16,20 čteme, jak si nepřátelé evangelia ve Filippis stěžovali na Pavla a Sílu: "Tito lidé bouří město naše, jsouce Židé."

Ve Sk 17,6 čteme, že v Tessalonice řekli nepřátelé evangelia o Pavlovi a Sílovi: " Tito, kteří všechn svět bouří, ti sem také přišli."

Ve Sk 19,29 čteme o výsledku opozice vůči Pavlovi kázání v Efezu: "I naplněno je všecko město rozbrojem."

Byl jeden společný znak, který na každém místě charakterizoval svědectví těchto prvních křesťanů - a tím byl mocný duchovní vliv na celou společnost. Na některých místech nestalo probuzení, na jiných povyk, ale nejčastěji obojí současně. Dvě věci však v tomto mocném vlivu neobstály: nevědomost a lhostejnost.

Dnes je na mnoha místech chování a zkušenost vyznávajících křesťanů zcela odlišná. To platí pro mnoho skupin křesťanů, kteří mají ryzí zkušenost znovuzrození. Scházejí se pravidelně ve sborové budově k bohoslužbě, vedou slušné a vážené životy, nepůsobí žádné potíže, neprovokují žádné srážky a nevzbuzují žádnou opozici. Ale běda, nemají žádný vliv! Ve společnosti, která je obklopuje, se nevědomost o duchovních věcech a lhostejnost rozmáhají nezměněny a neotřeseny. Velká většina jejich sousedů neví, čemu tito křesťané věří nebo proč chodí do shromáždění, a ani se o to nestará.

Co zde chybí? Odpověď spočívá v jediném slovu: "moc". Výbušný dynamit Ducha svatého byl ponechán mimo životy těchto křesťanů a jeho úlohu nemůže nic jiného nahradit.

Křesťanské církve jako celek potřebuje vzít na vědomí výzvu Pavlovi v 1K 4,20: "Neboť nezáleží v řeči království Boží, ale v moci." I zde řeckým slovem, které Pavel používá, je "dynamis" - dynamit - výbušná moc. Není to pouze otázkou slov, která mluvíme, ale moci, jež tato slova činí účinnými. Klíčem k této duchovní moci je křest v Duchu svatém. Neexistuje za něj žádná náhrada.

Vidíme tedy, že podle Nového zákona je prvotním výsledkem křtu v Duchu svatém nadpřirozené vystrojení mocí z výsosti k tomu, abychom se stali účinnými Kristovými svědky.

Druhý hlavní výsledek křtu v Duchu svatém ukazují slova Petrova o Letnicích, jak jsou zaznamenána ve Sk 2,33:

"Protož pravici Boží jsa zvýšen, a vzav zaslíbení Ducha svatého od Otce, vylil to, co vy nyní vidíte a slyšíte."

Křest v Duchu svatém, který Petr s ostatními učedníky právě přijali, založil pro každého z nich přímý osobní důkaz a ujištění o tom, že jejich vzkříšený Pán byl oslaven a vyvýšen na pravici Otcovu. Před desíti dny byli někteří z nich v malé skupince na hoře Olivetské a hleděli, jak byl od nich Ježíš před jejich očima vzat. Písmo ve Sk 1,9 zaznamenává: "...a oblak vzal jej od očí jejich." To bylo poslední spojení, které měli učedníci s Ježíšem prostřednictvím tělesných smyslů. Pak deset dnů chodili vírou, ne viděním. Ale teď ve dni Letnic dal příchod Ducha svatého každému z učedníků nový přímý a osobní styk s Kristem. Každý z nich nyní s novou jistotou věděl, že jejich Spasitel, kterým svět pohrdal a kterého zavrhl a ukřižoval, byl nyní navždy vyvýšen a oslaven na pravici Otcově v nebesích. Pouze z pravice Otcovy mohl Ježíš přijmout tento úžasný dar Ducha svatého, který pak udělil svým očekávajícím učedníkům. Přijetí tohoto daru jim tedy dalo úplně nové ujištění o tom, že Ježíš je ve slávě Otcovy přítomnosti, v místě veškeré autority a moci nad celým vesmírem.

Je mnoho míst Písma, která zdůrazňují tento životně důležitý fakt nejvyššího vyvýšení Ježíše Krista.

Na příklad v Ef 1,20-23 čteme (v Novém překladu), že: Bůh "vzkřísil ho z mrtvých a posadil po své pravici v nebesích, vysoko nad všechny vlády, mocnosti, síly i panstva, nad všechna jména, která jsou vzývána, jak v tomto věku, tak i v budoucím. Všechno podrobil pod jeho nohy a ustanovil jej svrchovanou hlavou církve, která je jeho tělem, plností toho, jenž přivádí k naplnění všechno, co jest."

Také ve Fp 2,9: "Protož i Bůh povýšil ho nade vše, a dal jemu jméno nad každé jméno."

V Žd 1,3n čteme, že: "očistění hříchů našich skrze sebe samého učiniv, posadil se na pravici velebnosti na výsostech, tím důstojnější nad anděly učiněn, čím vyvýšenější nad ně jméno dědičně obdržel."

V IPt 3,22 čteme o Ježíši Kristu po vzkříšení: "Který vešel do nebe, je na pravici Boží, podmanil sobě anděly, i mocnosti i moci."

Věřící skrze tato a jiná místa Písma vírou chápe, že Ježíš Kristus není pouze vzkříšen z mrtvých, ale že je také vyvýšen a oslaven na pravici Otcově. Věřící, který přijímá křest v Duchu svatém, přijímá tím také nový druh přímého osobního svědectví a potvrzení o Kristově vyvýšení v moci a slávě na trůně Otcově. Když nás někdo milý opouští a vydává se na dalekou cestu, naléháme na něho: "Šťastnou cestu - a napiš a dej nám vědět, že jsi v pořádku dojel." Když potom dojde dopis s rukopisem milovaného, orazítkovaný ve městě do kterého cestoval, víme s naprostou jistotou, že náš milovaný je právě na tom místě, o kterém nám říkal před svým

odjezdem. Stejně je tomu se křtem v Duchu svatém. Jak pro učedníky o Letnicích, tak i pro každého věřícího, který potom přijímá stejnou zkušenost, je to jako osobní dopis přímo od Krista. Poštovní razítko na dopise je "sláva" a zpráva zní: "Tak, jak jsem řekl, jsem zde na místě veškeré autority a moci."

V této souvislosti jsem si vzpomněl na jeden rozhovor, který jsem měl jednou s jedním kazatelem starší denominace, když jsem sloužil jako misionář ve východní Africe. Tento kazatel se mne ptal na mou osobní zkušenost přijetí křtu v Duchu svatém. Mou zkušenost označil jako "letničářství" a zjevně s určitým podezřením pokládal celou věc za produkt nějaké nové výstřední náboženské sekty.

Řekl mi: "Tak mi tedy povězte, nezačalo to v Americe? Pochází to z Ameriky, že?"

Odpověděl jsem mu: "Ale kdepak, jste na velikém omylu! Začalo to v Jeruzalémě, a pochází to z nebe!"

Tak je tomu s každým věřícím, který přijal křest v Duchu svatém tak, jako první učedníci o Letnicích. Tato zkušenost uvádí věřícího do nového přímého spojení ve dvou směrech: za prvé, s oslaveným Kristem na Otcově pravici v nebesích, a za druhé, s církví Nového zákona, jak vznikla ve městě Jeruzalémě a jak byla potom vyobrazena v knize Skutků. Křest v Duchu svatém dává nový obsah, novou životnost i novou jistotu jak vyvýšení Kristovu, tak i životu a činnosti novozákonní církve. Věci, které předtím byly fakty historickými a předměty biblického učení přijímanými holou vírou, se pro každého Duchem naplněného věřícího stávají vzrušujícími a pulzujícími skutečnostmi jeho vlastní zkušenosti.

To se shoduje s učením o Duchu svatém, které je v evangeliu Janově.

U J 7,39 čteme, že ve dnech Kristovy pozemské služby "ještě nebyl dán Duch svatý, proto že ještě Ježíš nebyl oslaven."

Vidíme, že Duch svatý nemohl být dán církvi, dokud Kristus nebyl oslaven s Otcem v nebesích. Pouze oslavený Kristus je hoden toho, aby mu Otec udělil výsadu dávat tento úžasný dar. Tedy skutečnost, že o Letnicích byl učedníkům dán tento dar je sama o sobě důkazem, že Kristus byl oslaven.

V celém Novém zákoně všude nalézáme nejdokonalejší harmonii a spolupráci mezi třemi Osobami trojjediného Boha. Když Ježíš Kristus, druhá božská Osoba, přišel na zem, přišel jako osobní autoritativní představitel Boha Otce. Nikdy nehledal žádnou čest nebo slávu pro sebe. Svá slova, své činy, svou moudrost i své zázraky zásadně nepřipisoval sobě samému, ale svému Otci, který přebýval a konal v něm.

Když potom v pravý čas Ježíš svou pozemskou službu skončil a navrátil se k Otci v nebesích, poslal zase Ducha svatého, jako svůj osobní dar a jako svého osobního zástupce své církvi. Když tedy Duch svatý přišel jako představitel druhé Osoby, Syna Božího, nikdy nehledá svou vlastní slávu, ale celá jeho služba na zemi a v církvi je vždy zaměřena k vyvýšení, zvelebení

a oslavení toho, jehož zastupuje - tj. Krista.

Ježíš to sám uvádí v J 16,14n. Když mluví o příchodu Ducha svatého k učedníkům, říká: "On mne oslaví; nebo z mého vezme, a zvěstuje vám. Všechno, cokoli má Otec, mé je. Proto jsem řekl, že z mého vezme, a zvěstuje vám."

Zde vidíme velmi jasně uvedený vztah mezi třemi Osobami Božství. Otec udílí veškerou svou autoritu, moc i slávu Synu. Syn pak ustanovuje Ducha svatého svým představitelem, aby zjevil a vyložil církvi všechno, co On přijal od Otce. Je nanejvýš důležité si uvědomit, že Duch svatý je právě tak Osobou jako Otec i Syn. A že tedy Kristus v průběhu této přítomné dispensace (tj. období) má v církvi nebo na zemi jednoho a jen jednoho autoritativního osobního představitele. Tím představitelem není nikdo jiný, než sám Duch svatý. Původ nejedné formy náboženského omylu můžeme vystopovat ve snaze připsat pouhé lidské bytosti čest a autoritu, která náleží Duchu svatému jakožto osobnímu Kristovu představiteli zde na zemi. Všechno, co o sobě tvrdí, že je inspirováno neb vedeno Duchem svatým, můžeme také vždycky posoudit touto jednoduchou zkouškou: oslavuje to Krista? Pokud na tuto otázku není jednoznačná odpověď "ano", potom můžeme být jisti, že nemáme co činit s ryzí činností a projevem Ducha svatého. Každé snažení nebo učení, které by jakýmkoli způsobem ubíralo ze slávy Kristovy jakožto Hlavy církve nebo které by jakkoli odstraňovalo Krista z místa Hlavy církve nebo by se ho pokoušelo nahradit někým jiným - každé takové snažení nebo učení zcela rozhodně z Ducha svatého není.

V naší dnešní studii jsme prozkoumali dva hlavní výsledky, které křest v Duchu svatém působí v životě každého jednotlivého věřícího.

Za prvé, tato zkušenost je vystrojením nadpřirozenou mocí z nebe, aby se věřící stal účinným svědkem Ježíše Krista.

Za druhé, křest v Duchu svatém každému věřícímu zjevuje a činí skutečným nejvyšší vyvýšení Ježíše Krista ve slávě na pravici Boha Otce. Tím je Duchu svatému umožněno plnit jeho zvláštní službu oslavení a vyvýšení Pána Ježíše Krista v církvi.

3. VÝSLEDKY V JEDNOTLIVÉM VĚŘÍCÍM

3: Vstup do nadpřirozeného života - 4: Nadpřirozená pomoc v modlitbě - 5: Nové porozumění písmům

Pro třetí hlavní výsledek křtu v Duchu svatém se můžeme obrátit k Žd 6,4n. Tyto verše mluví o lidech, kteří "účastníci učinění byli Ducha svatého, okusili také dobrého Božího Slova, a moci věku budoucího." Tato slova ukazují, že ti, kteří byli učinění účastníky Ducha svatého, jako výsledek této zkušenosti také okusili moci budoucího věku.

Tedy křest v Duchu svatém dává věřícímu předchuť zcela nového druhu moci; moci, která ve své plnosti náleží k budoucímu věku. Skrze tento křest začíná věřící již nyní v určité míře zakoušet nadpřirozenou moc, která je ve svém plném projevu určena pro následující věk.

To se shoduje se slovy Pavlovými v Ef 1,13n. Když mluví o křesťanech, kteří přijali Ducha svatého, říká: "Ve kterém i vy... uvěřivše, jste byli zapečetěni svatým Duchem zaslíbení, který je závdavkem našeho dědictví až do vykoupení nabytého vlastnictví, ke chvále jeho slávy." (Podle KJV; tak zní překlad z originálu při časovém pochopení řecké předložky "eis". Při účelovém chápání bude verš 13 znít: "... který je závdavkem našeho dědictví k vykoupení nabytého vlastnictví, ke chvále jeho slávy". pozn. překl.)

Pavel zde popisuje zapečetění Duchem svatým jako "závdavek našeho dědictví až do vykoupení nabytého vlastnictví." Slovo přeložené "závdavek" znamená také záruku nebo zástavu. Pavel zde odkazuje na starý zvyk, podle kterého člověk, který kupoval pole, si po uzavření koupě s sebou odnesl z koupeného pole trochu země. Tato část země ze zakoupeného pole se nazývala "závdavek". Tvořila právní doklad, že tomu člověku nyní příslušné pole náleží a že se může v pravý čas vrátit a převzít celý svůj majetek.

To je překrásný obraz toho, co pro každého věřícího znamená křest v Duchu svatém. V této zkušenosti věřící zde a nyní přijímá jako předchuť malou část svého dědictví moci a slávy, které ho očekává v příštím věku. Tato částička nebeské moci a slávy, předchuť přijímaná na tomto světě, je závdavkem nebo zárukou, že celé dědictví nyní právem náleží věřícímu a že v pravý čas přijde, aby převzal plné vlastnictví celého svého dědictví. Proto Pavel říká, že Duch svatý je "závdavkem" našeho dědictví až do vykoupení nabytého vlastnictví." Věřící pokřtěný v Duchu svatém má již nyní malou část nebes v sobě a na tom základě ví, že jednoho dne bude užívat plnost toho, co zatím okouší pouze zčásti.

Velmi příhodně to ilustruje příběh uzdravení Námána Syrského, který je zapsán ve 2Kr 5. Jako výsledek svého zázračného uzdravení z malomocenství došel Námán poznání, že Pán, Jehova, Bůh Izraele, je jediný pravý Bůh. Také však věděl, že se bude muset brzy vrátit do nečisté pohanské země a být účasten modlářských obřadů v pohanském chrámu. Ve

2Kr 5,17 čteme, že s tímto na mysli měl Náman před opuštěním izraelské země jedno zvláštní přání: "I řekl Náman; Tedy nic? Ale nechť jest dáno, prosím, mně služebníku tvému břímě země na dva mezky; neboť nebude více obětovat služebník tvůj zápalů aneb obětí bohům cizím, ale Hospodinu."

Proč si Náman přál odnést z Izraele domů tuto trochu půdy? Uvědomil si svatost Hospodinovu a v protikladu s ní také nečistotu vlastní země a svého lidu. Proto se rozhodl již více nepřinášet oběti a neklanět se na nečisté půdě. Svatost Hospodinova vyžadovala, aby ho Náman uctíval pouze na půdě ze země Hospodinovy. Poněvadž nemohl zůstat trvale v zemi izraelské, rozhodl se odnést si část izraelské půdy s sebou domů a tam si z ní připravit zvláštní místo bohoslužby.

Stejně je tomu s věřícím pokřtěným v Duchu. Tato zkušenost mu dává nově porozumět slovům Ježíšovým u J 4,24: "Bůh je duch a ti, kdo ho uctívají, mají tak činit v duchu a v pravdě." (Nový překlad)

Takový věřící již nemůže být uspokojen prázdnými formami a obřady lidské výroby. Byl v nebeské zemi a má ponětí o její slávě a Boží svatosti. Přinesl si s sebou zpět část této svaté prsti. Bez ohledu na to, kam ho mohou okolnosti zanést, neklaní se již na nečisté zemi, ale pouze na svaté. Klaní se v Duchu - tj. v Duchu svatém - a v pravdě.

Co u Duchem naplněného věřícího platí o modlitbě, platí stejně i o každé jiné stránce jeho zkušenosti. Křtem v Duchu svatém vstoupil do nadpřirozeného života zcela nového druhu. Nadpřirozené se stává přirozeným.

Studujeme-li Nový zákon s otevřenou myslí, musíme uznat, že celý život prvních křesťanů byl v každé své části prostoupen nadpřirozeným. Nadpřirozené zkušenosti nebyly něčím nahodilým nebo vedlejším, ale byly nedílnou složkou celých jejich životů jakožto křesťanů. Jejich modlitby byly nadpřirozené, jejich kázání bylo nadpřirozené, byli nadpřirozeně vedeni, zmocňováni, dopravováni, ochraňováni atd. Odstraňte nadpřirozené z knihy Skutků a zůstane vám něco, co nemá ani smysl ani souvislost. Od sestoupení Ducha svatého ve druhé kapitole Skutků je stěží možné nalézt jedinou kapitolu, v níž by nehrál podstatnou roli záznam něčeho nadpřirozeného.

V zápisu Pavlovy služby v Efezu, ve Sk 19,11, nalézáme velice zarážející výraz, který nás nutí k zamyšlení: "A divy veliké činil Bůh skrze ruce Pavlovy."

Všimněte si výrazu "divy veliké". Řecká vazba, která je zde použita, znamená doslova "mimořádné zázraky", neboli poněkud volně: "zázraky, jaké se nedějí každý den." Zázraky byly v první církvi na denním pořádku. Normálně nevzbuzovaly žádnou zvláštní pozornost nebo komentář. Ale zázraky, které se daly v Efezu skrze službu Pavlovu, byly takové, že i první církve je uznala za hodné zvláštního zaznamenání.

V kolika dnešních shromážděních bychom našli příležitost k použití fráze "zázraky, jaké se nedějí každý den"? V kolika dnešních shromážděních se vůbec někdy dějí zázraky, natož každý den?

Tam, kde nevidíme a nezakoušíme nadpřirozené, nemáme fakticky právo mluvit o novozákonním křesťanství. Nelze oddělit novozákonní křesťanství od nadpřirozeného. Mimo nadpřirozenou oblast nelze být novozákonním křesťanem. Nadpřirozené a novozákonní křesťanství jsou neoddělitelně spolu protkány.

Bez zakoušení nadpřirozeného lze sice mít novozákonní učení, ale to je pouhé učení a nikoli život, Pro takové učení oddělené od nadpřirozené zkušenosti platí slova Pavlova ve 2 K 3,6 : "litera zabíjí, ale Duch obživuje." Je to Duch svatý a jedině On, který může literě novozákonního učení dodat život a muže toto učení pro každého věřícího učinit živou, osobní a nadpřirozenou životní drahou. Právě toto je jedním z hlavních účelů křtu v Duchu svatém.

Čtvrtý hlavní účel křtu v Duchu svatém se týká modlitebného života věřícího. Klíčový text k tomu nalézáme v Ř 8,26n:

"Ano také i Duch pomocen je mdlobám našim. Nebo za co bychom se měli modlit, jak by náleželo, nevíme, ale ten Duch prosí za nás lkániami nevypravitelnými. Ten pak, který je zpytatel srdcí, zná, jaký by byl smysl Ducha, že podle Boha prosí za svaté."

Pavel se zde zmiňuje o určitém druhu "mdloby", který je společný všem věřícím v jejich přirozeném stavu bez Ducha svatého. Není to mdloba ve smyslu nějaké nemoci nebo tělesné slabosti. Je však popsána Pavlovými slovy: "Nebo zač bychom se měli modlit, jak by náleželo, nevíme." Tato mdloba spočívá v tom, že nevíme, jak bychom se měli správně modlit, že nejsme schopni se modlit v souladu s Boží vůlí. Jediný, ke komu se v této mdlobě můžeme obrátit o pomoc, je Duch svatý. Pavel říká: "Duch pomocen je mdlobám našim... ten Duch prosí za nás... podle Boha prosí za svaté."

Vidíme, že Pavel zde mluví o Duchu jako o Osobě, která přebývá ve věřícím a která činí věřícího nádobou nebo průchodem, skrze nějž Duch sám činí přímluvné modlitby. Vidíme, že tento druh modlitby daleko převyšuje úroveň přirozeného rozumu a schopnosti věřícího. V takové modlitbě věřící nespolehá na své pocity ani na svůj rozum, ale vydává své tělo Duchu svatému jako chrám, ve kterém Duch sám vede modlitbu, a vydává své údy za nástroje, které Duch řídí v nadpřirozené přímluvě.

Studujeme-li učení Nového zákona o modlitbě, zjistíme, že klade taková měřítká, kterých věřící ve své přirozené síle a schopnosti nemůže dosáhnout. Bůh uzavírá věřícího záměrně na místě, kde buď musí nutně zůstat pod Božími požadavky, anebo musí být závislý na nadpřirozené pomoci přebývajícího Ducha.

Na příklad v Ef 6,18 Pavel říká: "Všelikou modlitbou a prosbou modlete se každého času v Duchu."

A v 1 Te 5,17.19: "Bez přestání se modlete... Ducha neuhašujte."

Přirozená mdloba lidského těla a mysli je taková, že nikdo bez pomoci ve vlastní síle nedokáže tato přikázání plnit. Nikdo se nemůže "modlit každého Sašu" nebo "se modlit bez přestání." Avšak to, co je v přirozené oblasti nemožné, je umožněno nadpřirozenou přítomností přebývajícího Ducha svatého. Proto v obou těchto oddílech Pavel pečlivě zdůrazňuje závislost věřícího na Duchu svatém. Říká: "... modlete se každého času v Duchu" a "bez přestání se modlete... Ducha neuhašujte."

Duch svatý, který v Nové smlouvě přebývá ve věřícím, odpovídá ohni, který byl nadpřirozeně zapálen na oltáři stánku ve Staré smlouvě. O tomto ohni čteme v Lv 6,13: "Oheň ustavičně hořet bude na oltáři, a nebude uhašen."

Odpovídající nařízení Nového zákona je dáno slovy Pavlovými: "Bez přestání se modlete... Ducha neuhašujte." Kde věřící pokřtěný v Duchu vydá plné řízení Duchu, který je v něm, a neuhašuje oheň Ducha nedbalostí nebo tělesností, tam v chrámu, kterým je jeho tělo, hoří oheň nadpřirozené modlitby a uctívání, který nikdy neuhasne - ani ve dne ani v noci. Jen málo lidí si uvědomuje neomezené možnosti, které má modlitba Ducha svatého v chrámu, kterým je tělo věřícího Jemu vydané.

Když jsem před léty v Londýně vedl pravidelná shromáždění na ulici, jedna mladá žena z katolického zázemí z Irska tam uslyšela evangelium, byla spasena a pokřtěna v Duchu svatém. V té době pracovala jako služka v londýnském hotelu a bydlela v ložnici s jinou mladou ženou stejného věku i zázemí. Jednou jí tato druhá žena řekla: "Řekni mi, co je to za zvláštní jazyk, kterým si mluvíš každou noc v posteli, když se zdá, že jsi už usnula?"

"To ti nepovím," odpověděla první žena, "protože ani nevím, že nějakým jazykem mluvím."

Tak se k vlastnímu překvapení dověděla, že každou noc po usnutí bez vědomého používání vlastních schopností mluvila jinými jazyky, jak jí Duch svatý dával vymlouvat.

Tak tomu je, když jsme naplněni Duchem svatým a jemu vydáni. Když dojdeme na konec našich přirozených sil nebo schopností, Duch svatý naše schopnosti převezme a vede skrze nás vlastní uctívání a modlitbu.

Tak je vyobrazena nevěsta Kristova v Písni Šalomounově 5,2: "Spávám, avšak srdce mé bdí."

Nevěsta může spát, může být tělesně i duševně vyčerpána. Ale v nejniternější hlubině jejího ducha přebývá někdo, kdo nikdy nedřímá ani nespí - sám Duch svatý. I v hodinách temnoty hoří na oltáři jejího srdce oheň, který nikdy nebude uhašen - oheň uctívání a modlitby, který je životem Ducha svatého uvnitř.

Toto je biblický vzor pro modlitebný život církve v tomto věku. Takový život modlitby je však možný pouze prostřednictvím nadpřirozené přítomnosti přebývajícího Ducha svatého.

Pátým velkým účelem křtu v Duchu svatém je, aby se Duch svatý stal našim průvodcem a učitelem ve vztahu k písmům.

To uvádí jasně Kristus na dvou místech Janova evangelia.

U J 14,26 Ježíš říká: "Utěšitel pak, ten Duch svatý, kterého pošle Otec ve jménu mém, on vás naučí všemu, a připomene vám všechno co jsem mluvil vám."

Bylo mnoho věcí, které během své pozemské služby Ježíš učil své učedníky, zvláště o své smrti a o svém vzkříšení, kterým učedníci v té době nemohli rozumět a ani si je nemohli zapamatovat. Ale Ježíš je ujistil, že když Duch svatý přijde, aby v nich přebýval, stane se jejich osobním učitelem a umožní jim na všechno si vzpomenout a správně porozumět všemu, čemu je Ježíš během své pozemské služby učil. A nebude se omezovat pouze na výklad učení, které jim dal Ježíš, pokud byl na zemi, ale povede učedníky do plného a řádného porozumění celé pravdě Božího zjevení člověku.

To Ježíš dále zdůrazňuje u J 16,13: "Když pak přijde ten Duch pravdy, uvede vás ve všelikou pravdu. Nebo nebude mluvit sám od sebe, ale cokoli uslyší, to mluvit bude..."

Všimněte si výrazu "všeliká pravda". Slovo "pravda" má v původním textu člen, který značí, že se jedná o zcela určitou pravdu. Tento výraz můžeme vyložit odkazem na Ježíšova slova u J 17,17: "Slovo tvé pravda jest." Ježíš zde tedy mluví o Božím zjevení skrze jeho Slovo a zaslubuje svým učedníkům, že je Duch svatý povede do správného porozumění celému Božímu zjevení danému člověku skrze písma. V tom jsou zahrnuta starozákonní písma, učení Ježíšovo během jeho pozemské služby a také další zjevení pravdy evangelia dané církvi po Letnicích skrze Pavla a ostatní apoštoly. Duch svatý je církvi dán, aby se stal zjevovatelem, vykladačem a učitelem v celém rozsahu božského zjevení v písmech.

Naplnění Kristova zaslíbení, že Duch svatý bude učedníkům vykládat písma, je velmi jasně vidět na událostech letničního dne. Jakmile byl Duch svatý na učedníky vylit a jakmile začali mluvit jinými jazyky, objevila se otázka: "I co toto bude?"

Ve Sk 2,16 čteme Petrovu odpověď na tuto otázku: "Ale toto je, co je předpověděno skrze proroka Joele: A bude v posledních dnech, (říká Bůh,) vylijí" - přesněji: budu vylévat) - "z Ducha svého na všeliké tělo..." (Jak ve Sk 2,17, tak u JI 2,28 je správnější překlad "budu vylévat". Ani v hebrejském ani v řeckém jazyce se u samotného slovesa "vylévat" v budoucím čase nedá rozhodnout, zda se jedná o činnost jednorázovou nebo opakovanou. Ale kontext v obou případech jasně ukazuje, že se jedná o děj trvalý nebo opakovaný - pozn. překladatele.)

Petr pak pokračuje a bez zaváhání cituje a vykládá proroctví o posledních dnech, dané ve druhé kapitole proroka Joele. Kázání, které potom následuje, je téměř z jedné poloviny tvořeno přímými citacemi ze

starozákonních písem a učení těchto písem je nejjasnějším a nejmocnějším způsobem použito na fakta Kristovy smrti, jeho vzkříšení a na vyliti Ducha svatého.

Je obtížné si představit větší protiklad, než protiklad mezi výkladem míst Starého zákona, který zde Petr podal, a mezi nechápavostí, kterou o stejných místech Písma Petr i všichni ostatní učedníci projevovali v průběhu pozemské služby Ježíšovy a potom až do Letnic. Ukazuje se, že tato úplná změna postoje učedníků k písmům nebyla výsledkem postupného procesu, ale že byla okamžitým výsledkem příchodu Ducha svatého. Jakmile přišel Duch svatý, aby v nich přebýval jejich chápání písem bylo okamžitě obživeno a osvětleno. Jejich dosavadní pochybnosti a zmatek byly okamžitě nahrazeny jasným porozuměním písmům a jejich mocným uplatněním.

Stejná dramatická proměna je od Letnic stále význačným znakem věřících naplněných Duchem. Na příklad Saule z Tarsu cvičil ve znalosti starozákonních písem nejproslulejší učitel své doby, Gamaliel. Přitom Saul neměl žádného světla ani porozumění pro správné použití těchto písem. Až po tom, co na něho v Damašku Ananiáš vložil ruce a modlil se, aby byl naplněn Duchem svatým, spadly s jeho očí šupiny, a mohl těmto písmům rozumět a použít je. O tom čteme ve Sk 9,20: "A hned v školách kázal Krista, že on je Syn Boží."

Všimněte si slůvka "hned". Nejednalo se o pomalý postupný zápas o porozumění, ale spíše o okamžité světlo. Když Duch svatý do něho vešel, v tom okamžiku vrhl zcela nové světlo na písmo, která Saul již po mnoho let znal, ale nevěděl, jak je použít a vyložit.

Co Duch svatý udělal pro Petra, Saula a pro novozákonní křesťany jako celek, to je stále ochoten i schopen učinit pro všechny křesťany dnes. Nejprve však musí každý věřící skrze křest v Duchu svatém toho úžasného průvodce, učitele a vykladače osobně přijmout.

V závěru této studie musíme dodat, že to je naprosto přirozené a logické, aby Duch svatý byl pro křesťany ustanoven vykladačem a učitelem písem. Důvodem je to, že Duch svatý není pouze vykladačem, ale je také autorem celého Písma. V moudré Boží prozřetelnosti se tedy autor Písma stává i jeho vykladačem.

Ve 2Tm 3,16 je nám řečeno: "Všeliké písmo od Boha je vdechnuté." Slovo, které je zde přeloženo "vdechnuté", je přímo spojené se slovem "Duch". Znamená to tedy, že veškeré Písmo je vdechnuté Božím Duchem. Prostě autorem celého Písma je Duch Boží.

Také ve 2Pt 1,20n čteme: "Žádného proroctví písmo výklad nezáleží na rozumu lidském. Nebo nikdy z lidské vůle nepošlo proroctví, ale Duchem svatým puze byvše, mluvili svatí Boží lidé."

Petr zde stejně jako Pavel učí, že Duch svatý je prostřednictvím posvěcených lidských nástrojů autorem celého Písma. Z toho důvodu jediný

Duch svatý je schopen také dát celému Písmu plné a správné porozumění. Petr říká: "žádného prorocství písma výklad nezáleží na rozumu lidském." To znamená, že žádný člověk ve vlastních rozumových schopnostech není bez Ducha svatého schopen vykládat Písmo správně. Ale každý věřící, který osobně přijímá přebývajícího Ducha, v něm přijímá Kristem ustanoveného průvodce a učitele biblické pravdy.

4. VÝSLEDKY V JEDNOTLIVÉM VĚŘÍCÍM

6: *Denní vedení stezkou Boží vůle - 7: Život a zdraví pro fyzické tělo*

Šesté velké dílo Ducha svatého v životě věřícího ukazují slova Pavlova v Ř 8,14: "Neboť všichni ti, kteří jsou vedeni Duchem Božím, jsou synové Boží." (Podle pův.)

Mnozí křesťané, a to i z těch, kteří mají ryzí zkušenost znovuzrození, nepřikládají dostatečnou váhu těmto Pavlovým slovům. Mezi některými těmito křesťany je sklon klást veškerý důraz na určité chvilkové zkušenosti Boží milosti, jako je znovuzrození nebo křest v Duchu svatém, a celý svůj nárok na to, aby byli nazýváni křesťany, opírají pouze o to, že přijali tyto zkušenosti. Jistě je nejvýše důležité zdůrazňovat tyto význačné zkušenosti, ale nesmí se zdůrazňovat tolik, aby se již nemluvilo o nutnosti denního chování v Boží milosti.

Aby se člověk stal pravým křesťanem, musí se znovu narodit z Ducha Božího. Aby se člověk stal účinným Kristovým svědkem, musí být pokřtěn v Duchu svatém. Ale práce Ducha svatého zde nikdy nekončí. Aby člověk denně žil jako křesťan musí být veden Duchem. "Neboť všichni ti, kteří jsou vedeni Duchem Božím, jsou synové Boží." Pavel zde ty dvě předcházející zkušenosti - znovuzrození a křest v Duchu svatém - předpokládá. A potom ukazuje, že jedinou cestou, jak může člověk vést úspěšný denní křesťanský život, je po přijetí těchto dvou zkušeností se nechat neustále ve všech svých myšlenkách, slovech a činech vést Duchem. Pravý věřící naplněný Duchem se musí naučit držet se v postoji trvalé pokorné závislosti na Duchu Svatém, aby jím mohl být veden a usměřován v každé situaci svého života. Pouze tímto způsobem bude moci Duch svatý naplnit všechny účely, pro které vlastně přišel přebývat ve věřícím.

Tato pravda je v souladu s tím, co říká Pavel v Ef 2,10: "Jsme zajisté jeho dílo, jsouce stvořeni v Kristu Ježíši k skutkům dobrým, které Bůh připravil, abychom v nich chodili."

Pavel učí, že jako věřící jsme skrze naši víru v Krista stvořeni Bohem znova. Abychom pak pokračovali v křesťanském životě, nesmíme si sami plánovat naše cesty a činnosti. Ale tentýž Bůh, který nás předzvěděl a stvořil znovu v Kristu, také před založením světa připravil dobré skutky, které podle jeho vůle máme jako křesťané naplnit. Proto neplánujeme naše vlastní dobré skutky, ale hledáme dobré skutky, které již Bůh pro nás naplánoval, abychom pak do nich vstupovali. A právě v tomto bodě se stává vedení Ducha svatého podstatné pro každého křesťana, protože to je Duch svatý, kdo nám nejprve zjevuje Boží plány pro životy nás křesťanů a potom nás do nich uvádí.

Naneštěstí dnes mnozí křesťané tento postup vlastně obrátili. Nejprve si naplánují vlastní cesty a vlastní činnosti a pak řeknou nějakou povrchní modlitbu, ve které Boha prosí, aby požehnal cesty a činnosti, které si naplánovali. Ve skutečnosti je však naprosto jisté, že Bůh nikdy nedopustí,

aby se jeho souhlas a požehnání staly pouhým razítkem pro potvrzení plánů a činností, v nichž u něho nikdy nikdo radu upřímně nehledal.

Tato chyba je běžná nejen v životech jednotlivých křesťanů, ale také v činnostech sborů a různých křesťanských organizací. V mnoha různých sférách křesťanské činnosti byly promrhány a ztraceny bez zůstávajícího ovoce nespočetné hodiny práce a velké sumy peněz prostě proto, že před započítím těchto různých činností se nehledala upřímně rada všemohoucího Boha. Ve skutečnosti je v mnohých křesťanských kruzích dnes největším nepřítelem pravé duchovnosti a plodnosti činnost, která spotřebovává čas i síly, a která se sice nazývá "křesťanská", ale již chybí božské vdechnutí, obživení a vedení Ducha svatého. Konečné výsledky veškerých takových činností popisuje Pavel v 1K 3,12 jako "dříví, seno, strniště" - všechno, co bude beze zbytku stráveno ohněm konečného Božího soudu nad skutky jeho lidu.

V protikladu k tomu všemu jako jeden z typických znaků církve Nového zákona stojí přímé a stálé nadpřirozené vedení Ducha svatého ve všech činnostech církve. Z mnoha příkladů v knize Skutků nám postačí se zamyslet nad jedním velmi charakteristickým případem, zapsaným u druhé Pavlovy misijní cesty, když ho doprovázel Síla. Nalézáme ho ve Sk 16,6-10:

"A prošedše Frygii i Galatskou krajinu, když jim zabráněno od Ducha svatého, aby nemluvili slova v Azii, přišedše do Myzie, pokoušeli se jít do Bitynie. Ale nedal jim Duch. Tedy pominuvše Myzii, šli do Troady. I ukázalo se Pavlovi v noci vidění. Muž nějaký Macedonský stál, prose ho řka: Přijď do Macedonie, pomoz nám. A jak to vidění viděl, ihned jsme usilovali o to, abychom šli do Macedonie, tím ujištění jsouce, že nás povolal Pán, abychom jim kázali evangelium."

Při uvažování o tomto oddíle musíme mít na mysli, že Pavel a Síla v této misijní akci naplňovali poslání, které Ježíš výslovně dal svým učedníkům u Mt 28,19: "Proto jděte, učte všechny národy...", nebo také "...čiňte učedníky ze všech národů."

A také u Mk 16,15 i "Jděte po všem světě, kažte evangelium všemu stvoření."

Všimněte si, jak toto poslání zahrnuje všechny: "všechny národy" i "všemu stvoření".

Při plnění tohoto poslání Pavel a Síla kázali ve Frygii a v Galacii - to jest ve střední části oblasti, kterou dnes nazýváme Malou Asií. Dále by zřejmě měli postupovat do provincie Asie na západním okraji Malé Asie. Avšak zápis ve Skutcích praví: bylo "jim zabráněno od Ducha svatého, aby nemluvili slova v Asii." Přesunuli se tedy do severní Asie, do Myzie. Odtud by jejich další cesta pokračovala zřejmě na severovýchod do Bitynie. Ale v tomto bodě Skutky zaznamenávají: "Pokoušeli se jít do Bitynie. Ale nedal jim Duch." Takto tedy byly oboje dveře k evangelizaci - na jedné straně do Asie a na druhé straně " do Bitynie - pro ně uzavřeny přímým zákazem Ducha

svatého.

Bezpochyby začali být Pavel se Sílou zvědaví, jaké plány pro ně Bůh může mít a kam by se měli nyní pustit. V tomto okamžiku měl Pavel v noci vidění muže z Macedonie, který říkal: "Přijď do Macedonie, pomoz nám." Bez dalších otázek si okamžitě uvědomili, že je Bůh vede do Macedonie v severní části Řecka a v jihovýchodním cípu evropského kontinentu. Tímto se poprvé dostalo evangelium z Asie do Evropy. Když se nyní ohlédneme zpět přes devatenáct století historie církve, uvědomíme si, jak rozhodnou roli evropská církev hrála jednak pro uchování pravdy evangelia a jednak pro další rozšíření této pravdy do ostatních částí světa. Můžeme pochopit, proč v moudrosti a předvedení Božím bylo tak nejvýše naléhavé a důležité, aby evangelium zasel v Evropě tak časně sám Pavel, přední apoštol pohanů. Pavel a Síla však sami nic nevěděli, jakým směrem se měla dát historie v následujících devatenácti stoletích. Jejich dějinný krok do Evropy byl tedy umožněn pouze nadpřirozeným zjevením a vedením Ducha svatého. Kdyby nebyli tak otevření pro vedení Ducha, mohli by minout Boží plán pro své vlastní životy a také pro celé dílo evangelia.

Nadpřirozené Boží vedení Pavla skrze Ducha svatého je ještě mnohem pozoruhodnější, když uvážíme určité další etapy Pavlovy misijní činnosti. Zde ve Sk 16 čteme, že Duch svatý nedovolil Pavlovi kázat slovo v provincii Asii, a že tedy putovali přímo přes Asii do Evropy. Avšak ve Sk 19 čteme, jak po nějakém čase se Pavel vrátil do Efezu, který byl hlavním městem provincie Asie, a jak potom z jeho tamějšího kázání vzešlo jedno z největších a nejrozsáhlejších probuzení, o jakých je řeč v celé jeho službě. Vliv této Pavlovy služby v Efezu byl takový, že ve Sk 19,10 čteme (v Žilkově překl.): "To trvalo dvě léta, takže všichni obyvatelé Malé Asie, Židé i Řekové, uslyšeli slovo Páně."

Ta si jistě zaslouží naše vážné zamyšlení. Dříve Duch svatý Pavlovi nedovolil ani vstoupit do provincie Asie a říci tam jediné slovo. A nyní, když se tam vrací v čase Bohem ustanoveném a pod vedením Ducha svatého, Pavel ve stejné provincii svědčí a káže evangelium s takovým dopadem, že každá duše přebývající v celé provincii slyšela svědectví Kristovo. Na základě těchto faktů se můžeme odvážit učinit dva závěry. První: kdyby Pavel navzdory vedení Ducha vstoupil do Asie při své první návštěvě, nesetkal by se s ničím jiným, než se zklamáním a neúspěchem. Můžeme si představit, že v jazyku moderních misíí by byla Asie označována jako "nejtěžší misijní pole". Za druhé, kdyby Pavel navštívil Asii předčasně, dříve než ho tam vedl Duch, mohl snadno dát vznik překážkám nebo i docela zabránit pozdějšímu mocnému vanutí Ducha Božího, ve kterém měl při své pozdější návštěvě výsadu svědčit.

Jaké je to poučení pro všechny, kteří touží kázat evangelium nebo být Kristovými svědky! V každé zamýšlené činnosti jsou dva spojené stejně důležité faktory, které musíme brát v úvahu: prvním je místo, druhým čas,

Tyto dva údaje nikdy nemůžeme oddělit jeden od druhého.

Stejnou pravdu řekl jiným způsobem před mnoha staletími Šalomoun v Kaz 3,1: "Všeliká věc má jistý čas, a každé předsevzetí pod nebem svou chvílí." Nestačí pouze udělat správnou věc, nebo mít správné předsevzetí. Abychom měli úspěch a požehnání Boží, musíme dělat správnou věc v pravý čas a provádět správné předsevzetí v pravou chvíli. Když Bůh říká "nyní" člověk marně říká "později", a naopak, když Bůh říká "později", člověk marně říká "nyní". Bohem ustanovená služba Ducha svatého není pouze zjevovat pravé věci a správná předsevzetí, ale také pravý čas a pravou chvíli. Mnozí upřímní křesťané, kteří to dobře myslí, ale nenaučili se mít ve svém životě místo pro vedení Ducha svatého, se setkávají s neustálým zklamáním prostě proto, že se snaží dělat správnou věc v nepravý čas a provádějí správné předsevzetí v nepravé době.

V této souvislosti klade prorok Izaiáš velmi pronikavou otázku. U Iz 40,13 říká (podle KJV ve shodě s orig.): "Kdo řídil Ducha Hospodinova a který rádce ho vyučoval?"

Na neštěstí právě to se snaží mnozí upřímní a dobře to myslící křesťané dnes dělat: pokoušejí se řídit Ducha Hospodinova a jednají jako rádci Ducha svatého. Plánují své vlastní činnosti, vedou své vlastní služby, a potom prostě řeknou Duchu svatému co, kdy a jak očekávají, že jim požehná, V kolika dnešních shromážděních je skutečně ponechán Duchu svatému nějaký prostor, aby mohl vést bohoslužby anebo do nich zasáhnout?

Výsledkem tohoto chybného postoje k Duchu svatému v životech věřících bývá nakonec zmaření jejich plánů. Takoví věřící mohli prožít ryzí znovuzrození i křest v Duchu svatém i jejich vyznání víry v Krista může být zcela upřímné, a přesto ve svých denních životech postrádají opravdové vítězství a plodnost, protože přehlédli toto základní pravidlo křesťanského života: "Neboť všichni ti, kteří jsou vedeni Duchem Božím, jsou synové Boží."

Ještě nám v této studii zbývá, abychom se krátce zmínili o jednom z dalších účelů křtu v Duchu svatém. To je v našem seznamu již sedmý takový účel anebo výsledek. Popisuje ho Pavel v Ř 8,11 (Colův překlad): "A přebývá-li ve vás Duch Toho, jenž vzkřísil z mrtvých Ježíše, zajisté Ten, jenž vzkřísil Krista Ježíše, obživí také vaše smrtelná těla svým Duchem, jenž přebývá ve vás."

Klíčovým místem zde je: "obživí také vaše smrtelné těla svým Duchem, jenž přebývá ve vás." Definitivní naplnění tohoto místa bude až při prvním vzkříšení mrtvých v Kristu. V Ř 1,4 Pavel říká, že Ježíš Kristus "prokázán jest být Synem Božím mocně, podle Ducha posvěcení, skrze z mrtvých vstání." Tím je řečeno, že to byl Duch posvěcení - doslova Duch svatosti neboli Duch svatý - který vzkřísil mrtvé tělo Kristovo z hrobu, a tím dal božské ospravedlnění jeho prohlášení, že je Syn Boží. Pavel potom v Ř 8 dále říká, že tentýž Duch svatý, když přebývá v těle těch, kteří věří v

Krista, vzkřísí podobně při prvním vzkříšení spravedlivých i jejich těla z hrobu.

Avšak toto zaslíbení má pro každého věřícího naplněného Duchem také v tomto přítomném věku bezprostřední uplatnění. I nyní, když Duch svatý přebývá ve věřícím, udílí jeho přirozenému tělu určitou část božského života a zdraví, která zaráží a potlačuje satanské nájezdy nemoci a slabosti.

Nejvyšší účel Kristova příchodu je uveden u J 10,10: "já jsem přišel, aby život měly, a hojně měly." Kdosi k tomuto verši připojil, že první část božského života přichází skrze znovuzrození, ale že přetékaní jeho hojnosti přichází skrze křest v Duchu svatém. Je Božím záměrem i v tomto přítomném věku, aby tento božský, přetékaající, hojný život z Boha stačil nejenom pro duchovní potřeby vnitřního člověka - tj. pro lidskou duchovní podstatu - ale také pro tělesné potřeby vnějšího člověka - tj. lidského fyzického těla.

Tuto důležitou pravdu, že Bůh i v tomto věku dává zaopatření pro fyzické tělo věřícího, uvádí velmi jasně a důrazně Pavel dvakrát ve dvou po sobě jdoucích verších: ve 2K 4,10 a 11. V druhé části verše 10 říká: "...aby i život Ježíšův na těle našem zjeven byl." A v druhé části verše 11 říká: "...aby i život Ježíšův zjeven byl na smrtelném těle našem."

Učení těchto dvou veršů je velmi jasné. Božský vzkříšený život Pána Ježíše Krista nemá přebývat pouze ve vnitřní duchovní podstatě věřícího. Tento Kristův život má být také otevřeně projeven na vnějším hmotném těle. Proto Pavel říká, že má být zjeven "na našem těle" a podruhé opakuje "na smrtelném těle našem." Toto zjevení mocného, vítězného a nadpřirozeného života vzkříšeného Krista na těle věřícího není vyhrazeno pouze pro vzkříšení, ale je účinné již nyní dokud ještě pokračujeme ve svých "smrtelných" tělech. Účinně zjevení Kristova života zde v přítomnosti na našich tělech je hlavním biblickým základem božského uzdravení a božského zdraví. A velkým správcem tohoto božského života, který ho z nitra rozšiřuje a který stačí na každou naši tělesnou potřebu, není nikdo jiný než sám Duch svatý - třetí Osoba Boží - který je ve Zj 11,11 výstižně nazván "duch života z Boha" (Žilka). Tento zvláštní titul Ducha svatého - Duch života z Boha - určuje současnou službu Ducha ve fyzickém těle každého věřícího pokřtěného v Duchu svatém. Když si Duch učiní tělo věřícího svým vlastním osobním chrámem, udílí tomuto tělu božský vzkříšený život Kristův, který přichází ze samého Boha.

Jednou důležitou částí služby Ducha svatého je tedy poskytování božského života, uzdravení, zdraví a ochrany tělu věřícího. Tato stránka služby Ducha svatého je krásně shrnuta ve dvou zaslíbeních ve druhé kapitole proroka Zachariáše.

U Za 2,10 Hospodin praví: "Prozpěvuj a vesel se, dcero Siónská; nebo aj, já přijdu a budu bydlet uprostřed tebe, praví Hospodin." A v pátém verši téže kapitoly: "A já jí (Pozn. překl.: upraven rod podle původního textu; v hebrejštině je Jeruzalém ženského rodu.) budu, Praví Hospodin, zdí ohnivou vůkol, a slávou budu v jejím středu."

Tak tomu je, když Hospodin - Duch - přichází, aby přebýval uprostřed věřícího. Stává se slávou uprostřed něho a zdí ohnivou vůkol něho. Jeho přítomnost přináší radost a osvětlení duchu věřícího a je ochrannou zdí ohně okolo celé jeho osobnosti včetně jeho fyzického těla.

V Ef 5,18 dává Pavel všem křesťanům obecný příkaz: "Naplnějte se Duchem" (Colův překlad). Sloveso, které je zde v řeckém textu užito, i jeho čas ukazují, že zde nejde pouze o jednorázovou chvilkovou zkušenost, ale o trvalý stav: "Stále se naplňujte" - nebo: "bud'te neustále naplnění -Duchem." Je to tedy zjevná neposlušnost přímého Božího příkazu, když některý věřící není stále naplněný a přetékaný Duchem svatým. A kromě toho tento specifický druh neposlušnosti s sebou nese nejsmrtelnější nebezpečí pro zajištění a dobro celé osobnosti věřícího.

Dnes tak jako nikdy dříve v historii je každý člověk a zvláště každý křesťan vydán neustálému tlaku satanských sil, zaměřených proti každé oblasti jeho osobnosti - proti jeho duchu, mysli i tělu. Statistiky ukazují, že v Severní Americe se přibližně jeden člověk ze sedmi duševně nebo nervově zhroutl a přibližně stejně velká část lidí je zasažena různými formami rakoviny. Trvalé naplnění Duchem svatým je Bohem určeným zaopatřením celé osobnosti věřícího proti těmto a ještě mnoha jiným formám satanského útoku. Vítězství a ochrana je věřícímu zajištěna pouze v té míře, v jaké je každá oblast jeho osobnosti naplněna a řízena přebývajícím Duchem svatým. Jedině přítomnost a moc Ducha stačí k vyloučení každé formy satanského nátlaku nebo útoku. Tato úplná ochrana přebývajícího Ducha - uvnitř i zevně - pro ducha i pro tělo - je shrnuta ve slovech prorockví Zachariášova: "sláva uprostřed tebe" a "zdí ohně vůkol tebe".

5. VÝSLEDKY V JEDNOTLIVÉM VĚŘÍCÍM

8: Vylití božské lásky v srdci věřícího

V naší dnešní studii budeme pokračovat v uvažování o dalším výsledku, který vypůsobí ve věřícím křest v Duchu svatém. Tento - v našem seznamu osmý - výsledek má tak jedinečný a zvláštní význam, že mu zasvětime celou tuto studii.

Tento výsledek popisuje Pavel v Ž 5,5: "A naděje nezahanbuje; nebo Láska Boží rozlita je v srdcích našich skrze Ducha svatého, který dán je nám."

Je to druhá část verše, která je důležitá pro tuto naši studii: "láska Boží rozlita je v srdcích našich skrze Ducha svatého, který dán je nám."

Všimněme si výrazu "láska Boží". Pavel zde nemluví pouze o lidské lásce a ani o lásce k Bohu. Mluví o "lásce Boží" -to jest o lásce samotného Boha - která je Duchem svatým rozlita v srdci věřícího. Tato láska Boží daná Duchem svatým je nad každou formu pouhé lidské lásky vyvýšena tak, jako nebesa nad zemí.

Jako lidské bytosti zakoušíme v normálním běhu svého života mnohé rozličné formy lásky. Na příklad jedna forma, též nazývaná láskou, je pouhá pohlavní žádost. Pak je vzájemná manželská - láska mezi mužem a ženou. Dále je v rodině láska rodičů k dětem a dětí k rodičům. Mimo rámec rodiny je dále láska mezi přáteli, jaká byla třeba mezi Davidem a Jonatou.

Všechny tyto a ještě jiné formy lásky se v různé míře nacházejí ve všech částech lidstva, a to i tam, kde Kristovo evangelium nebylo nikdy kázáno. Řecký jazyk, který má mimořádně bohatý slovník, používá k označení těchto různých forem lásky různých slov. Jednoho slova, kterého se pro "lásku" používá v novozákonní řečtině, není nikdy použito k označení žádné formy lásky, která je na pouhé lidské úrovni. Toto slovo je "agapé". Slovo "agapé" je v celém Novém zákoně používáno pouze a výhradně k označení lásky, která je božská svým původem i povahou. Označuje dokonalou lásku, která je mezi božskými Osobami - Otcem, Synem a Duchem. Označuje lásku Boha k člověku - lásku, která způsobila, že Bůh Otec dal svého Syna a že Boží Syn, Kristus, dal svůj život, aby člověk byl vykoupen z hříchů a z jeho důsledků. A označuje lásku, kterou Bůh skrze Ducha svatého dává do srdcí těch, kteří věří v Ježíše Krista. Avšak mimo projev a působnost Boží milosti není slova "agapé" nikdy použito na pouhé lidské úrovni.

To nám umožňuje správně rozumět slovům apoštola Jana v 1J 4,7n: "Nejmilejší, milujme jedni druhé; nebo láska z Boha je, a každý, kdo miluje, z Boha se narodil, a zná Boha. Kdo nemiluje, nezná Boha; nebo Bůh láska je."

Řecké slovo, kterého Jan v těchto verších užívá, je "agapé". (A to jak jako podstatné jméno, tak jako sloveso.) Jan učí, že žádný nemůže zakoušet tuto lásku - "agapé"- pokud není narozen z Boha. Tato láska pochází jediné z Boha. Tedy každý, kdo v jakékoli míře projevuje tento druh

lásky, ve stejné míře došel skrze nový rod k poznání Boha. Naopak kdo tuto lásku nepoznal a v žádné míře ji neprojevuje, ten nikdy Boha nepoznal; protože v jaké míře člověk přichází k poznání Boha, v takové míře je proměňován Boží láskou, takže ji potom sám začne projevovat k druhým.

Jak zde Jan ukazuje, projevování "agapé" - božské lásky - začíná ve zkušenosti člověka znovuzrozením. To je v dokonalém souladu se slovy apoštola Petra v 1 Pt 1,22n: "Poněvadž duše své očistili jste poslušenstvím pravdy skrze Ducha, k milování neošemetnému bratrstva, z čistého srdce jedni druhé milujte snažně, znovu zrozeni jsouce ne z porušitelného semene, ale z neporušitelného, skrze živé slovo Boží a zůstávající na věky."

Tam, kde Petr říká "z čistého srdce jedni druhé milujte snažně", označuje slovo použité pro "milování" opět božskou lásku - "agapé". A tuto možnost křesťanů - projevovat božskou lásku - zde Petr přímo spojuje s tím, že byli znovuzrozeni z neporušitelného semene Božího Slova. Můžeme říci, že možnost božské lásky je obsažena v božském semeni Božího Slova vloženém při znovuzrození do jejich srdce.

Je však Božím záměrem, aby tato počáteční zkušenost božské lásky, která je přijata při znovuzrození, byla potom nezměrně rozmnožena prostřednictvím křtu v Duchu svatém. Proto Pavel praví v již citovaném místě v Ř 5,5: "láska Boží rozlita je v srdcích našich skrze Ducha svatého, který dán je nám."

I zde užívá Pavel pro tuto božskou lásku slova "agapé". A toto slovo spojuje se slovesem "je rozlita". Doslovný význam tohoto slovesa je "vylíti" a nachází se zde v perfektu - "láska Boží je vylita v našich srdcích". Perfektum v řečtině obvykle označuje čin nebo činnost, která je úplná a dokonaná a jejíž výsledek zůstává. Znamená to tedy, že v jediném aktu pokřtěného věřícího v Duchu svatém Bůh do jeho srdce vyprázdnil všechnu plnost své lásky. Nic si nepodržel v záloze, ale vylil všechno. Touto jedinou zkušeností zpřístupnila věřícímu plývající hojnost Boží milosti bez omezení a bez výhrad celou plnost Boží lásky. Potom již věřící nepotřebuje hledat více Boží lásky; potřebuje pouze uznat, užívat a projevovat to, co již dostal a co v sobě má. Když věřící pokřtěný v Duchu svatém prosí Boha o více lásky, je to stejné, jako když člověk, který žije na samém břehu Mississippi nebo Amazonky, hledá ještě další zdroje vody. Je zřejmé, že takový člověk již má k dispozici nekonečně více, než je vůbec kdy schopen využít. Vše, co potřebuje, je využívat zdrojů, které mu již jsou dostupné. Podobně Ježíš u J 7,38n říká, že věřící pokřtěný v Duchu již v sobě má ne jednu řeku, ale "řeky vody živé" - řeky božské milosti a lásky, které nekonečně přesahují všechny potřeby,

kteří se kdy mohou v jeho životě vyskytnout.

Přesnou povahu této božské lásky vylité Duchem svatým ve věřícím Pavel popisuje v dalších třech verších epištoly k Římanům - Ř 5,6-8:

"Kristus zajisté, když jsme my ještě mdlí byli, v čas příhodný za bezbožné umřel. Ježto sotva kdo za spravedlivého umře, ač za dobrého by někdo snad i umřít směl" (tzn. odhodlal se). "Dokazuje pak Bůh lásky své k nám; nebo když jsme ještě hříšníci byli, Kristus umřel za nás."

Pavel zde ukazuje, že i přirozená láska bez milosti Boží může přivést člověka k tomu, aby zemřel za svého přítele, pokud je dobrý a spravedlivý - podobně jako jiná přirozená láska může způsobit, že matka položí svůj život za své dítě. Ale potom jde Pavel dál a ukazuje, že nadpřirozená božská láska se projevuje v tom, že Kristus zemřel za hříšníky, kteří by vůbec nemohli mít nárok na žádnou přirozenou lásku. Aby popsal stav těch, za které Kristus zemřel, používá v těchto verších tři vystupňované výrazy: "mdlí", "bezbožní" a "hříšníci". To znamená, že ti, za které Kristus zemřel, byli v té době naprosto neschopni si sami pomoci, od Boha zcela odcizeni a ve skutečné otevřené vzpouře vůči Bohu. Tím, že Kristus zemřel za takové lidi, ukázal božskou lásku "agapé" v její dokonalé plnosti.

V 1 J 4,10 popisuje apoštol Jan božskou lásku podobně: "V tom je láska" - agapé - "ne že bychom my Boha milovali, ale že on miloval nás, a poslal Syna svého obětí slitování za hříchy naše."

Božská láska ani nezávisí na ničem, co je hodno lásky v těch, ke kterým je obrácena, ani předtím, než dává vše, nečeká, že bude opětována. Ale dává první a zdarma těm, kteří nejsou lásky hodni a často jsou v otevřeném nepřátelství a vzpouře.

Tato božská láska se projevuje v Ježíšově modlitbě za ty, kteří ho křížovali, zapsané v L 23,34: "Otče, odpusť jim, neboť nevědí, co činí."

Stejná božská láska je vyjádřena v modlitbě, kterou se při své smrti modlil mučedník Štěpán za ty, kteří ho kamenovali, která je zapsána ve Sk 7,60: "Pane, nepokládej jim to za hřích."

Stejná láska je potom zase vyjádřena ve slovech jednoho, kdo byl dychtivým svědkem Štěpánova ukamenování - Saula z Tarsu - pozdějšího apoštola Pavla. O svých židovských bratřích, kteří ho stále odmítali a pronásledovali, Pavel v Ř 9,1-3 říká;

"Pravdu pravím v Kristu, a neklamou, čemu i svědomí mé svědectví vydává v Duchu svatém, že mám veliký zármutek, a ustavičnou bolest v srdci mém. Nebo žádal bych já sám zavrženým být od Krista místo bratří svých, příbuzných svých podle těla."

Pavel tak toužil po spasení svých židovských bratří, kteří ho pronásledovali, že by byl ochoten se zřici všech požehnání spasení a vrátit se pod zlořečenství neodpuštěného hříchu se všemi jeho důsledky, kdyby tím bylo možno jeho bratry přivést ke Kristu. Pavel uznává, že zakoušení i

uvědomění této lásky bylo umožněno pouze přítomností Ducha svatého v něm, neboť říká: "... čemu i svědomí mé svědectví vydává v Duchu svatém."

Již jsme řekli, že toto vylití božské lásky v srdci věřícího zaujímá mezi různými účely, pro které Bůh dar Ducha svatého dává, jedinečné a mimořádně důležité místo. To proto, že bez tohoto vše přemáhajícího vlivu božské lásky v srdci věřícího ztrácejí svůj pravý význam a míjejí se svého pravého cíle všechny ostatní výsledky, které může křest v Duchu svatém vypůsobit.

Tuto skutečnost velmi jasně ukazují slova Pavlova v 1K 13,1n.: "Kdybych jazyky lidskými mluvil i andělskými, a lásky kdybych neměl, učiněn jsem měď zvučící aneb zvonec znějící. A kdybych měl proroctví, a vědom byl všelikého tajemství i všelikého umění, a kdybych měl tak velikou víru, že bych hory přenášel, lásky pak kdybych neměl, nic nejsem."

Pavel zde popisuje věřícího, který používá duchovní dary, ale chybí mu božská láska. V předchozí kapitole vyjmenoval devět darů neboli nadpřirozených projevů Ducha svatého. Nyní si představuje, že by byl na místě člověka, který různé z těchto darů používá, avšak bez lásky. Nejprve si představuje, že by používal dar jazyků na tak vysoké nadpřirozené úrovni, že by mluvil nejen neznámými lidskými jazyky, ale také jazyky andělskými, a říká, že kdyby to dělal bez božské lásky, nebyl by lepší než gong nebo cimbál, který může mocně znít, ale vnitřně je zcela pustý. Potom mluví o možném používání některých dalších vynikajících duchovních darů, jako jsou proroctví, slovo moudrosti, slovo poznání nebo víra. Ale pokračuje a říká, že kdyby používal i všech těchto darů bez božské lásky, není naprosto ničím.

Tato Pavlova slova nám také poskytují odpověď na otázku, která se dnes na mnoha místech vyskytuje: je možné zneužít dar jazyků? Odpověď je jasná: ano, daru jazyků je možno dokonale zneužít. Každé použití jazyků bez božské lásky je jejich zneužitím, protože čteme, že věřící, který to činí, není lepší než prázdný znějící gong nebo cimbál, a to jistě není účelem, pro který Bůh tento dar dal. Můžeme tedy zcela určitě říci, že každé použití jazyků bez božské lásky se neshoduje s Boží vůlí a Božím záměrem, a je tedy jejím zneužitím.

Stejně to platí i pro ostatní dary, o kterých se Pavel zmiňuje v dalším verši - o proroctví, slovu moudrosti, slovu poznání a o víře. Použití kteréhokoli z těchto darů bez božské lásky je minutím celého Božího záměru. Zkušenost znovu a znovu potvrzuje, že v obzvláštním nebezpečí zneužití jsou ty tři duchovní dary, které zacházejí s orgány řeči. Jsou to jazyky, výklad a proroctví. To potvrzuje skutečnost, že Pavel zasvěcuje větší část následující kapitoly - tj. 1 K 14 - tomu, aby uvedl pravidla pro řízení a uspořádání používání těchto zvláštních tří darů. Je zcela zřejmé, že kdyby nebylo možno tyto dary zneužít, potom by nebylo zapotřebí uvádět pravidla pro jejich řízení. Skutečnost, že tato pravidla jsou dána, dokazuje, že jsou potřebná.

Při výkladu Pavlova učení v 1K 13,1 je třeba věnovat zvláštní pozornost

slovům, která použil. Říká: "Kdybych jazyky lidskými mluvil i andělskými, a lásky kdybych neměl, učiněn jsem měď zvučící anebo zvonec znějící." Slova "učiněn jsem" neboli "stal jsem se" ukazují, že nastala nějaká změna. Věřící zde vyobrazený se již nenachází v stejném duchovním stavu, v jakém byl, když byl původně pokřtěn v Duchu svatém. Tenkrát měl jistotu, že jeho hříchy byly odpuštěny a že jeho srdce bylo očištěno vírou v Krista, a byl ochotný se vydat řízení Ducha svatého tak plně, jak je to jen možné. V této situaci ukazoval počáteční projev mluvení jinými jazyky, že Duch svatý přišel, aby přebýval ve věřícím a ujal se řízení jeho života. Ale věřící, kterého zde Pavel vyobrazuje, si sice od té doby podržel vnější projev, ale vlastní nedbalostí nebo neposlušností si již nepodržel ten vnitřní stav očištění a oddání sebe Duchu svatému. A tak mluvení jazyky zde degenerovalo do pouhého vnějšího tělesného projevu bez odpovídající vnitřní duchovní skutečnosti.

Abychom tuto zkušenost viděli ve správné perspektivě, musíme položit vedle sebe dvě fakta, která potvrzuje Písmo i praxe:

Za prvé, v době, kdy je věřící pokřtěn v Duchu svatém, musí splňovat dvě podmínky: jeho srdce musí být očištěno vírou v Krista a musí být ochoten vydat vládu nad svými tělesnými údy - a zvláště nad svým jazykem - Duchu svatému.

Za druhé, skutečnost, že v době svého křtu v Duchu byl věřící očištěn a vydán, není ještě sama o sobě zárukou, že v tomto stavu zůstává i nadále, i když stále může používat projev mluvení jazyky.

Zde mnozí lidé rádi volají: "Ale kdyby člověk začal zneužívat Boží dar, potom by mu určitě Bůh tento dar vzal!"

Ale předpoklad, že Bůh své dary odejme, když by měly být zneužívány, není ani logický a ani ho nepotvrzuje Písmo.

Jestliže dar, když byl jednou dán, může být potom podle libovůle dárce odňat, pak to z logického hlediska vlastně vůbec dar nebyl. Potom to musila být půjčka nebo podmíněné svěření, ale ne dar. Když je dar jednou dán, už není dále ve správě dárce, ale příjemce. Ten ho pak může používat, zneužívat nebo ho vůbec používat nemusí.

Písmo tento logický závěr potvrzuje, neboť Pavel v Ž 11, 29 píše: "Darů zajisté svých a povolání Bůh nelituje." Když to, že svých darů nelituje, není řečeno o člověku, nýbrž o Bohu, potom to znamená, že když Bůh jednou dal dar, pak již nikdy nemění svůj názor a tento dar neodjímá. Potom už zodpovědnost za řádné používání tohoto daru neleží více na Bohu - dárce, ale na člověku - příjemci. Tato důležitá zásada platí ve všech oblastech Božího jednání s člověkem včetně darů Ducha.

Tento závěr by měli důkladně zvážit všichni, kteří hledají nebo už přijali křest v Duchu svatém s projevem mluvení jazyky. Není možné podle Písma přijmout onen počáteční křest bez tohoto vnějšího projevu. Ale je potom možné mít tento vnější projev bez zůstávající vnitřní plnosti Ducha. Je jen

jediný spolehlivý biblický test trvalé plnosti Ducha svatého, a tím je test lásky. Nakolik jsme naplněni Duchem svatým, natolik jsme naplněni božskou láskou. Duchem svatým nejsme naplněni více, než nakolik jsme naplněni božskou láskou.

Tento test uvádí stručně a jasně apoštol Jan v 1J 4,16: "Bůh láska je, a kdo v lásce přebývá, v Bohu přebývá, a Bůh v něm."

To se shoduje se slovy Pavlovými v 1K 13,13: "Nyní pak zůstává víra, naděje, láska, ty tři, ale největší z nich je láska."

Ze všech činností přebývajícího Ducha je vylití božské lásky v srdci věřícího největší a nejtrvanlivější.

6. DUCH SVATÝ VE SHROMÁŽDĚNÍ

1 : Svoboda spojené s vládou

V této studii postoupíme za život jednotlivého věřícího, abychom zkoumali celkový život a bohoslužbu křesťanského shromáždění jako celku. Budeme hledat odpovědi na tyto otázky: Jaké změny působí křest v Duchu svatém ve shromáždění jako celku? Jaké jsou hlavní rozlišovací znaky shromáždění, ve kterém všichni členové nebo jejich většina přijala křest v Duchu svatém a ve své službě mají svobodu užívat moc v něm získanou? Jakými způsoby by se mělo toto shromáždění lišit od takového, kde žádný z členů tuto zkušenost nepřijal?

Abychom tyto otázky zodpověděli, ukážeme dva hlavní směry, ve kterých se svobodné shromáždění věřících pokřtěných v Duchu liší od shromáždění, jehož členové křest v Duchu svatém nepřijali.

První hlavní typický znak takového shromáždění ukazuje Pavel v 2K 3,17: "Nebo Pán je Duch ten, a kde je ten Duch Páně, tu i svoboda."

Zde Pavel ukazuje dvě důležité skutečnosti o přítomnosti a vlivu Ducha svatého ve shromáždění.

První skutečností je, že Duch svatý je Pán. Slovo "Pán" v Novém zákoně odpovídá významem a užitím jménu "Jehova" neboli "Hospodin" ve Starém zákoně. Je to tedy titul, který je vyhrazen jedinému pravému Bohu a v tomto smyslu není nikdy dán nějaké nižší bytosti nebo nějakému stvoření. Je to titul, který právem náleží každé ze tří Osob Božství. Bůh Otec je Pán, Bůh Syn je Pán a Bůh Duch svatý je Pán. Když tedy Pavel říká "Pán jest Duch ten", zdůrazňuje nejvyšší svrchované božství a panství Ducha svatého v církvi.

Jako druhou velkou skutečnost zde Pavel ukazuje, že kde v církvi je uznáno panství Ducha svatého, tam je ve shromáždění výsledkem svoboda. Někdo se pokusil vyzdvihnout pravý význam druhé poloviny tohoto verše malou změnou ve čtení. Namísto "kde je ten Duch Páně, tu i svoboda" můžeme číst "kde je ten Duch Pánem, tu i svoboda". Můžeme tedy říci, že svoboda přichází do shromáždění v té míře, v jaké jeho členové uznávají panství Ducha svatého a jemu se poddávají.

První hlavní rozlišovací znak shromáždění pokřtěného v Duchu můžeme tedy shrnout tím, že položíme vedle sebe dvě slova: "svoboda" a "vláda".

Na první pohled se tato dvě slova mohou zdát neslučitelné. Někdo by mohl namítat: "Máme-li svobodu, pak nejsme pod vládou. A jsme-li pod něčí vládou, pak nemáme svobodu." Lidé skutečně často cítí, že vláda a svoboda si navzájem odporují. A to nejen v duchovních věcech, ale i v politických.

Vzpomínám si na politickou situaci v britské kolonii Keni ve východní Africe, když jsem tam v letech 1957 – 1961 sloužil jako misionář. V té době

keňský lid vzhlížel s velikou touhou k době, kdy jeho vlast získá úplnou nezávislost a samosprávu. Nezávislost se řekne svahilsky "uhuru", což doslova znamená "svoboda", a toto slovo se ozývalo ze všech úst. Mnoho méně vzdělaných Afričanů si kreslilo úžasné představy toho, co jim tato "uhuru" přinese.

Říkali: "Když přijde uhuru, budeme moci jezdit na kole, na které straně silnice se nám bude chtít; budeme moci cestovat bez placení, kam se nám bude líbit; už nikdy se nebudou muset platit vládě daně."

Hloubavějším lidem z jiných zemí mohou takové výroky připadat dětinské nebo směšné a namítli by, že tím by nebyla nastolena pravá svoboda, ale spíše nejhorší forma anarchie a nepořádku. Tito prostí Afričané to však se svou představou svobody mysleli naprosto opravdově a jejich vlastní političtí vůdci měli často potíže s tím, aby lidé porozuměli a prakticky pochopili, co svoboda nebo nezávislost skutečně může zahrnovat.

Je zvláštní, že lidé, kteří docela moudře chápou, co znamená politická svoboda, jsou někdy ve svých představách duchovní svobody úplně dětinští. Tito lidé se dokáží smát Afričanům, kteří si představují politickou svobodu jako ježdění na kole po libovolné straně vozovky nebo jako cestování autobusem bez placení jízdného, a přitom se dovedou chovat v domě božím neméně pošetile a neukázněně a své chování ospravedlňují "duchovní svobodou".

Na příklad v některých shromážděních, když je vyzván jeden člen, aby vedl modlitebnou chvíli a předložil určité závěrečné modlitebné žádosti Bohu, jsou někteří, kteří mluví v jazycích tak hlasitě, že zbytek shromáždění nerozumí, co určený vedoucí modlitebné chvíli říká. To znamená, že je nemožné, aby celé shromáždění s porozuměním a ve víře řeklo k této modlitbě AMEN. Tímto pošetilým zneužíváním jazyků celé shromáždění ztrácí požehnání a užitky z opravdových jednomyslných modliteb a přímluv.

Nebo jiný příklad. Kazatel předkládá logické a biblické poselství, které má nespaseným ukázat jejich potřebu spasení a jak ho nalézt. Když toto poselství vrcholí, někdo ve shromáždění náhle vybuchne s hlasitým, špatně načasovaným mluvením v jazycích. Výsledkem je, že pozornost celého shromáždění je rozptýlena, přítomní nevěřící jsou buď podrážděni, nebo postrašeni tím, co jim připadá jako nesmyslný citový výbuch, a účinek pečlivě připravovaného kázání je zmařen.

Když potom člověk zodpovědný za takové bláznovství je pokárán, velmi často uvádí na svou omluvu, že si nemůže pomoci, že ho k tomu vede Duch svatý a že Ducha svatého musí poslouchat. Takovou omluvu však nelze uznat, protože je v rozporu s jasným učením Písma.

V 1K 12,7 Pavel říká: "Každému je dán projev Ducha k obecnému užitku" (Žilkův překlad). Můžeme z toho vyrozumět, že každému, komu je projev Ducha dán, tomu je dán vždy k užitečnému, praktickému a

rozumnému účelu. Máli tedy projev naplnit svůj účel, pro který byl dán, bude vždy v souladu s plánem a záměrem bohoslužby jako celku a přinese pozitivní příspěvek k dovršení jejího hlavního účelu. Nikdy nebude nesmyslný, rozptylující nebo nemístný.

Také v 1K 14,32n Pavel říká: "Duchové pak proroků prorokům poddání jsou. Neboť Bůh není původ neřádu, ale pokoje, jako i ve všech shromážděních svatých."

Jinými slovy: každý duchovní projev, který je doopravdy dán a řízen Bohem, povede k nastolení pokoje a souladu a ne zmatku a nepořádku. Nadto nikdo, jehož projevy vedou ke zmatku nebo nepořádku, se pak nemůže vymlouvat, že si nemůže pomoci, že ho k tomu vede Duch svatý. Pavel tuto výmluvu zavrhuje slovy: "Duchové pak proroků prorokům poddání jsou." Jinými slovy: Duch svatý nikdy nepřemáhá vůli věřícího a nenutí ho dělat něco proti jeho vlastní vůli. I když věřící právě používá duchovní dar, jeho duch a jeho vůle je stále pod jeho vládou. Má svobodu tento dar použít nebo nepoužít. Zodpovědnost za jeho použití zůstává stále na něm. Jak jsme již dříve v této studii ukázali, Duch svatý v životě věřícího nikdy nehraje roli diktátora nebo despoty.

Toto je jeden z hlavních znaků, které odlišují čisté projevy Ducha svatého od jevů, které se vyskytují ve spiritismu nebo při démonské posedlosti. V mnoha fázích spiritismu nebo posedlosti démony je naléháno na osoby, které hrají roli média nebo jiné nádoby satanské moci, aby vydali úplnou vládu své celé vůle a osobnosti duchu, který usiluje je ovládnout a skrze ně jednat. Takový člověk pak velmi často musí říci nebo udělat věci, se kterými by podle své svobodné vůle nikdy nemohl souhlasit. V některých fázích spiritismu člověk, který se dostane pod moc ducha, ztrácí vědomí a každé ponětí o tom, co mluvil nebo činil. Po takové zkušenosti může posedlý přijít k sobě v úplně neznámém prostředí po uplynutí mnoha hodin, o nichž nic neví, a nemůže si vzpomenout na nic, co se během nich stalo. Tímto způsobem je vůle i rozum démonem posedlé osoby úplně odstaven.

S pravým věřícím v Krista Bůh Duch svatý takto nikdy nejedná. Vůle a osobnost jsou nejdokonalejším ze všeho, čím Bůh člověka – své stvoření – vybavil. Proto Bůh nikdy neruší nebo neznásilňuje lidskou osobnost. Bůh respektuje vůli a osobnost věřícího a je-li mu to umožněno, jedná právě skrze ně a nikdy je nedává stranou. Satan dělá otroky; Bůh dělá syny.

Vidíme teď, jak je to chybné a nebiblické, když věřící pokřtěný v Duchu svatém řekne, že si nemohl pomoci, že ho k něčemu přinutil Duch svatý. Kdo takto mluví, mluví o Duchu Božím, který v něm přebývá, jako o nějakém despotovi, a o sobě jako o spoutaném otroku. Věřící, který takto mluví, nedošel ještě k poznání svých výsad a zodpovědnosti jakožto Božího syna. Potřebuje si osvěžit v paměti Pavlova slova v Ř 8,15n: "Nepřijali jste zajisté ducha služby opět k bázni, ale přijali jste Ducha synovství, v němž voláme Abba, totiž Otče. Ten Duch osvědčuje duchu našemu, že jsme synové Boží."

Takto jsme se dostali až k jedné důležité obecné zásadě, která je platná jak v politické, tak i v duchovní oblasti. Pravá svoboda není možné bez dobré vlády. Taková svoboda, která chce odstranit veškerou vládu a každý druh řízení, končí pouze v anarchii a zmatku. Výsledkem je pak nová forma otroctví, která je daleko horší, než předchozí vláda, která byla odstraněna. Stále vidíme, jak se to opakuje v politických dějinách lidstva. Tatáž zásada se stejným způsobem uplatňuje i v duchovním životě křesťanské církve. Pravá duchovní svoboda je možná pouze tam, kde je duchovní vláda. Vláda, kterou Bůh v církvi ustanovil, je vláda Ducha svatého. Tak se vracíme k Pavlovi výroku v 2K 3,17: "Nebo Pán jest Duch ten, a kde je ten Duch Páně, tu i svoboda."

Chceme-li užívat duchovní svobody, musíme nejprve ochotně uznat panství Ducha. Tyto dvě stránky Ducha svatého nesmíme nikdy navzájem oddělovat.

Musíme mít také na mysli další důležitou skutečnost o Duchu svatém, o které jsme mluvili v těchto úvahách již dříve. Duch svatý je autorem i vykladačem písem. To znamená, že nikdy věřícího nepovede, aby říkal nebo dělal něco, co je v rozporu s písmi. Kdyby něco takového činil, byl by nelogický a sám sobě by odporoval; ale víme, že to není možné.

Ve 2K 1,18n Pavel říká: "Ale ví věrný Bůh, že řeč naše k vám nebyla: Je, a není. Nebo Syn Boží Ježíš Kristus, kterýž mezi vámi kázán jest skrze nás,...nebyl: Je,a není, ale bylo v něm: Je."

Zde Pavel říká, že Bůh si nikdy neodporuje. O žádné otázce učení nebo praxe Bůh neříká jednou "ano" a jindy "ne". Jestliže jednou řekl "ano", pak jeho odpověď zůstává provždy "ano". Bůh se nikdy nemění a sobě neodporuje.

Tato zásada platí i pro vztah mezi učením Písma a mluvením v Duchu spolu s ostatními projevy Ducha svatého. Duch svatý, který je autorem Písma, bude vždy s Písmem souhlasit. Není zde místa pro "ano" i "ne". Tam, kde Bible říká "ne", i Duch svatý říká "ne". Žádné mluvení ani projevy, které jsou inspirovány a vedeny Duchem svatým, nebudou nikdy odporovat učení a příkladům Písma.

Jak jsme již řekli, Duch svatý není v životě věřícího diktátorem. Nepřinutí věřícího, aby jednal vždy v souladu s Písmem. Duch svatý slouží jako vykladač a rádce. Vykládá písmo, předkládá cestu a nabízí radu. Ale věřícímu zůstává svoboda, aby přijal nebo odmítl radu Ducha svatého. Aby uposlechl anebo neuposlechl.

Uvidíme, že z toho vyplývá veliká osobní zodpovědnost pro každého věřícího pokřtěného v Duchu. Každý takový věřící je zodpovědný za to, aby se osobně seznámil s míněním Ducha svatého, jak je zjeveno v Písmu, a pak aby řídil své počínání a své chování při používání duchovních darů nebo

projevů a při všech ostatních věcech tak, aby byly v souladu se zásadami a příklady Písma. Jestliže kvůli lenosti, nezájmu nebo neposlušnosti to takový věřící opomine, a výsledkem je používání duchovních darů hloupým nebiblickým způsobem, zodpovědnost leží výhradně na něm a ne na Duchu svatém.

V této souvislosti leží obzvláštní zodpovědnost na každém kazateli, kterého Bůh povolal k vedení bohoslužby shromáždění pokřtěného v Duchu. Musí usměrňovat v souladu s učením Bible nejen svou vlastní duchovní službu, ale musí dovolit, aby byl v Božích rukou nástrojem k usměrňování celého shromáždění v klanění Bohu a službě. Aby v tom mohl obstát, musí ve značném stupni splňovat určité zvláštní předpoklady: na prvním místě musí mít zevrubnou praktickou znalost Písma; a potom moudrost, autoritu a odvahu. Když se vedoucímu nedostává této kvalifikace, potom shromáždění, které chce používat duchovní dary a projevy, bude podobné lodi na moři uprostřed divokých větrů a zrádných mělčin s nezkušeným a nevyzkoušeným kapitánem na palubě. Není se co divit, když potom ztroskotá!

Po dvacet let jsem v trvalém spojení se službou plného evangelia. Během těchto let jsem pozoroval dvě věci, které více než cokoli jiného byly na překážku přijetí svědectví plného evangelia. První je nedostatek řádného vedení při veřejném projevu duchovních darů, a to zvláště daru jazyků. Druhou jsou sváry a rozdělení mezi věřícími pokřtěnými v Duchu, a to jak uvnitř jednoho shromáždění, tak i mezi shromážděními. Obě tyto věci mají společný původ: není doopravdy přijato účinné panování Ducha svatého. Nyní jsme schopni předložit definici pravé duchovní svobody. Duchovní svoboda spočívá právě jen v této jediné věci: v přijetí účinného panování Ducha svatého v církvi. "Kde je ten Duch Pánem, tu i svoboda."

Je tak mnoho věřících pokřtěných v Duchu, kteří mají svou vlastní představu svobody. Někdo si představuje, že svoboda spočívá v křiku. Jen můžeme-li dosti hlasitě a dosti dlouho křičet, potom si myslí, že jsme se propracovali ke svobodě. Ale Duch svatý se nikdy nepropracovává. On buď utichá, nebo volně plyne z nitra. Jeho projev je vždy svobodný a spontánní a nikdy není pracný a namáhavý.

Jiní věřící pokřtění v Duchu kladou důraz na jiný druh výrazu nebo projevu jako např. zpěv, tleskání rukama nebo tanec. V mnoha případech je důvod v tom, že jim Bůh jednou požehnal při takovém způsobu, a oni se domnívají, že Bůh vždy požehná při tomto způsobu a ne při jiném. Bůh jim jednou požehnal, když křičeli, a proto chtějí vždycky křičet. Bůh jim jednou požehnal, když tančili, a proto chtějí vždycky tančit. Tím se zužuje jejich pohled i jejich poznání Ducha svatého tak, že si již nedovedou představit, že by jim Bůh mohl požehnat jiným způsobem. Velmi často to jde dokonce tak daleko, že mají sklon pohrdat jinými věřícími, kteří s nimi nechtějí křičet, tančit a tleskat, a tvrdí o nich, že nejsou doopravdy "svobodní v Duchu".

Pro úplnost dodejme, že na křičení, tančení a tleskání není nic

nebiblického. Bible pro to vše v bohoslužbě Božího lidu poskytuje jasné příklady. Ale je jistě nebiblické a také pošetilé tvrdit, že bez těchto způsobů vyjádření nemůže být pravá duchovní svoboda. Kdo si představuje, že musí vždy uctívat Boha křikem, tancem nebo tleskáním, přestává již být sám duchovně svobodný. Je spoután určitou náboženskou formou vlastní výroby. Otroctví těchto lidí je stejné jako u těch, kteří jsou na opačném konci náboženské stupnice, kteří neznají jiný způsob uctívání Boha než formou předepsané liturgie.

Krásný klíč k pravé duchovní svobodě nalezneme ve slovech Šalomounových v Kaz 3,1-8:

"Všeliká věc má jistý čas, a každé předsevzetí pod nebem svou chvíli. Je čas rození i čas umírání, čas sázení a čas vykopání, co vsazeno bývá; čas mordování a čas hojení, čas boření a čas stavění; čas pláče a čas smíchu, čas smutku a čas přeskakování; čas rozmítání kamení a čas shromažďování kamení, čas objímání a čas vzdálení se od objímání; čas hledání a čas ztracení, čas chování a čas zavržení; čas roztrhování a čas sešívání, čas mlčení a čas mluvení; čas milování a čas nenávidění, čas boje a čas pokoje."

Šalomoun zde předkládá 28 druhů činností seřazených do čtrnácti dvojic protikladů. U každé z těchto dvojic protikladných činností je určitá doba vhodná pouze pro jednu činnost a pro druhou zase jiná doba. Nikdy nemůžeme říci bez vymezení, že je vždy dobré dělat jedno nebo vždy špatné dělat to druhé. Záleží na době, je-li některé počínání dobré nebo špatné.

V těchto dvojicích protikladů, o kterých Šalomoun mluví, je mnoho činností, které se vztahují k životu a bohoslužbě shromáždění. Na příklad sázení a vykopání, zabíjení a hojení, boření a stavění, pláč a smích, smutek a tanec, chování a zavržení, mlčení a mluvení.

Žádná z těchto věcí není absolutně správná ani absolutně špatná. Každá je správná, je-li konána v pravý čas, a špatná v nepravý čas.

Jak tedy poznáme, co dělat a kdy? Odpověď zní: to je svrchovaný úřad Ducha svatého jakožto Pána v církvi. On zjevuje a řídí, co dělat a kdy.

Shromáždění, které je vedeno Duchem svatým, bude dělat správné věci v pravý čas. To je zdroj veškeré pravé svobody, souladu a jednoty. Mimo to jsou jen různé stupně a formy omezení, nesouladu a nejednoty.

7. DUCH SVATÝ VE SHROMÁŽDĚNÍ

2: Aktivní účast všech členů

V této naší studii budeme pokračovat zkoumáním druhého důležitého význačného výsledku vypůsobeného přítomností Ducha svatého v církvi. Tento druhý hlavní výsledek může být shrnut takto, je to aktivní účast všech členů na životě, bohoslužbě a službách církve.

Ve velké většině křesťanských církví je dnes téměř všechna iniciativa a aktivita v pravidelných službách omezena pouze na několik jednotlivců. Shromáždění jako celek se může účastnit v některých předem připravených činnostech jako je zpívání písní ze zpěvníků, opakování pevných modliteb nebo odpovědí. Také mohou být uvnitř shromáždění jedna nebo dvě menší specializované skupiny jako pěvecký sbor nebo orchestr. Kromě těchto možností leží ve velké většině shromáždění skutečná iniciativa a aktivita v rukou jednoho nebo dvou jednotlivců a celý zbytek shromáždění hraje téměř zcela pasivní roli. Jeden člověk vede zpěv jeden se modlí, jeden káže. Někdy se i tyto činnosti spojují v jedné osobě. A od zbytku shromáždění se již víceméně neočekává nic víc, než příležitostné "Amen".

Jestliže však zkoumáme s otevřenou myslí život a bohoslužbu první církve, jak je popsána v Novém zákoně, shledáme, že se tam aktivně účastnili všichni věřící přítomní při kterékoli bohoslužbě, a že to bylo vypůsobeno nadpřirozenou přítomností a moci Ducha svatého, který byl činný v jednotlivých věřících a skrze ně.

Nejdříve bychom se měli utvrdit v tom, že v souladu s novozákonním vzorem nejsou nadpřirozené dary či projevy Ducha svatého dány především jednotlivému věřícímu, ale skrze jednotlivého věřícího, který slouží jako nádoba, celému shromáždění jako celku. Nemohou tedy dosáhnout správného naplnění svého účelu, pokud nejsou svobodně projevovány a užívány v životě shromáždění.

Tomu jasně učí Pavel v 1K 12. Ve verších 7-11 této kapitoly Pavel vypočítává devět zvláštních nadpřirozených darů neboli projevů Ducha svatého a končí slovy: "Ale to vše působí jeden a týž Duch, rozděluje jednomu každému obzvláště, jak ráčí." Toto tvrzení zřetelně ukazuje, že tyto dary nebo projevy jsou dány nejprve jednotlivým věřícím. Ale Pavel zde nekončí.

V dalších 16 verších (tj. 12-27) téže kapitoly Pavel pokračuje a říká, že církev je jako jedno tělo s mnoha údy. Každého jednotlivého věřícího připodobňuje k jednomu údu tohoto těla a končí slovy: "Vy pak jste tělo Kristovo, a údové z částky."

To nás má poučit, že ačkoli duchovní dary jsou dány jednotlivým věřícím, jsou dány proto, aby jim umožnily hrát jejich správnou roli v celku církve, které je tělo Kristovo. Duchovní dary tedy nejsou určeny hlavně k užítku jednotlivce,

ale pro život a bohoslužbu celého shromáždění.

Tuto pravdu Pavel uvádí v následujícím verši (tj. 1K 12,28). Zde říká: "A některé zajisté postavil Bůh v církvi nejprve apoštoly, druhé proroky, třetí učitele, potom moci, potom dary uzdravování, pomocníky, správce, rozličnost jazyků." Když zde Pavel mluví o rozličných službách a nadpřirozených darech Ducha svatého, říká o nich jasně, že je "postavil Bůh v církvi". To znamená, že nejsou určeny pouze pro soukromé užití jednotlivými věřícími, ale k veřejnému projevu v církvi, ve shromáždění Božího lidu jako celku.

Tutéž pravdu nápadně ukazuje krátké podobenství, které užil Ježíš v kázání na hoře. U Mt 5,15 Ježíš říká: "Aniž rozsvěcují svíce a stavějí ji pod kbelík, ale na svícen; i svítí všem, kteří jsou v domě."

Dva hlavní symboly použité v tomto podobenství jsou svíce a svícen. Svícen můžeme vyložit odkazem na Zj 1,20 (konec verše): "... a sedm svícňů, které jsi viděl, je sedm sborů." V celém Písmu svícen představuje církev nebo shromáždění.

Symbol rozsvícené svíce můžeme vyložit odkazem na Př 20, 27: "Duše člověka je svíce Hospodinova." Rozsvícená svíce tedy symbolizuje duši věřícího, která je zapálena a svítí ohněm přebývajícího Ducha Božího. Rozsvícená svíce prostě představuje věřícího pokřtěného v Duchu svatém a ohni.

Ježíš říká, že věřící pokřtěný v Duchu svatém právem náleží na svícen, to jest do církve, do shromáždění Božího lidu. Svíce pod kbelíkem - je-li přikryta nějakou prázdnou nádobou - není na svém místě a je bez užitku. Tak jako rozsvícená svíce patří na svícen, tak věřící pokřtěný v Duchu je povinen zaujmout své správné místo ve shromáždění Božího lidu. Věřící, který přijal křest v Duchu svatém, ale který nikdy nepoužil na veřejnosti žádný duchovní dar, je jako svíce pod kbelíkem - není na svém místě a je neúčinný.

Z uvedených míst Písma tedy vidíme, že křest v Duchu svatém a nadpřirozené dary nebo projevy Ducha svatého nejsou určeny pouze pro soukromé užití a potěšení jednotlivého věřícího. Jsou naopak určeny k tomu, aby hrály účinnou roli ve veřejném životě a bohoslužbě shromáždění jako celku. Když je tímto způsobem skrze různé věřící veřejně projevena přítomnost a moc Ducha svatého, výsledek je úplná proměna veškerého života a bohoslužby shromáždění. Hlavní zodpovědnost za vedení shromáždění a službu už neleží na jednom nebo na dvou jednotlivcích a ostatní už nezůstávají líně pasivní. Ale každý člen shromáždění se začíná aktivně podílet na službě, a členové si slouží navzájem, místo toho, aby jeden nebo dva sloužili po celou dobu všem ostatním.

Tento vzor ukazuje Pavlův příklad těla a údů a je také potvrzen slovy apoštola Petra v IPt 4,10n: "Jeden každý jak vzal dar, tak vespolek tím sobě přisluhujte, jako dobří šafáři rozličné milosti Boží. Mluví-li kdo, mluv jako řeči Boží; jestliže kdo přisluhuje, čiň to jako z moci, kterou jemu uděluje Bůh, aby ve všem slaven byl Bůh skrze Ježíše Krista, který má slávu a císařství na

věky věků. Amen."

Petr zde říká, že Boží milost je "rozličná". To znamená, že Boží milost je tak bohatá, tak mnohostranná, že skrze každého věřícího mohou být v úplné bohoslužbě Božího lidu projeveny rozličné stránky této milosti. Boží milost je tak bohatá, že každý úd církve může přijmout její osobitý projev, a tak každý má něco, čím zase může posloužit všem ostatním údům. Petr se vyjadřuje tak, že v tom je zahrnut každý člen církve. Žádný nemusí zůstat bez nějakého daru nebo služby. Říká: "Jeden každý jak vzal dar, tak vespolek tím sobě přisluhujte." A v dalším verši opět: "Mluyí-li kdo..., jestliže kdo přisluhuje...". Nikde zde není řeč o jednom nebo dvou profesionálních kazatelích na plný úvazek, přičemž všichni ostatní členové jsou většinou pasivní nebo nečinní. Každý člen je zahrnut do Božího programu nadpřirozené služby v církvi; každý může mít dar, každý může mluvit, každý může sloužit.

Tento obraz církve se všemi údy (členy) činnými je potvrzen slovy Pavlovými v Ř 12,3-8: "Nebo pravím (skrze milost, kteráž dána je mi,) každému kdo je mezi vámi aby si nemyslil více, než sluší myslit, ale aby myslil v střednosti, tak jak komu Bůh udělil míru víry. Nebo jako v jednom těle mnohé údy máme, ale nemají všichni údy jednostejného díla, tak mnozí jedno tělo jsme v Kristu, a obzvláště jedni druhých údy. Ale majíc obdarování rozdílná podle milosti, která dána jest nám, buďto prorocství, to ať se koná podle pravidla" (doslova: proporce) "víry; buďto úřad, v přisluhování; buď to ten, kdo učí, ve vyučování. Též kdo napomíná, v napomínání; ten, kdo rozdává, v upřímnosti; kdo předložen je, v pilnosti; kdo milosrdenství činí, čiň to s ochotností."

V těchto verších Pavel připodobňuje křesťanskou církev ještě jednou k tělu a každého věřícího k údu tohoto těla. Přitom klade veliký důraz na aktivitu každého údu. Všimněte si výrazů jako: "každému" a "všichni". Pavel učí, že Bůh přidělil každému věřícímu zvláštní službu a že Bůh ustanovil každému věřícímu míru nebo proporcí víry takovou, aby ho učinila schopným přidělenou službu úspěšně plnit. Nový zákon předkládá takto obraz církve jako energického aktivního těla, ve kterém každý úd, každý jednotlivý věřící, řádně plní svou zvláštní funkci. Sbor, kde jen jeden nebo dva členové jsou aktivně činní, by mohl být podle novozákonních měřítek přirovnán k tělu, v němž by byla řečneme hlava, jedna ruka a jedna noha zdravá a silná a celý zbytek těla by byl ochrnutý a neužitečný. Takové tělo jako celek zřejmě svou funkci řádně plnit nemůže.

V 1K 12 ve verších 7 a 11 klade Pavel zvláštní důraz na nadpřirozenou službu udílenou Duchem svatým každému údu novozákonní církve. Říká: "Jednomu pak každému dáno bývá zjevení Ducha k užítku." A o devíti nadpřirozených darech neboli projevech Ducha svatého: "Ale to vše působí jeden a týž Duch, rozděluje jednomu každému obzvláště, jak ráčí." Pečlivě sledujte, co zde Pavel říká: "Jednomu pak každému" -to je každému údu církve - "dáno bývá zjevení Ducha" - to je zjevný, veřejný projev

přebývajícího Ducha. A opět: všech těchto devět nadpřirozených darů Duch svatý "rozděluje jednomu každému" - to je každému údu (členu) - "obzvlášť" - to je individuálně. Tato slova jasně vyjadřují, že je Boží vůlí, aby každý člen církve používal duchovní dary - tj. otevřené nadpřirozené projevy přebývajícího Ducha. Jestliže ve skutečnosti nejsou u všech věřících tyto dary v činnosti, není to proto, že by je Bůh zdržoval, ale je to důsledek nedbalosti nebo nevěry těchto věřících, neboť neusilují o naplnění zjevené Boží vůle pro jeho lid. Takoví věřící jsou neposlušní Pavlova napomenutí v 1K 12,31: "Snažte se pak dojít darů lepších" a v 1K 14,1: "Stůjte o lásku, horlivě žádejte duchovní věci, nejvíce však, abyste prorokovali."

Třem duchovním darům Pavel věnuje zvláštní pozornost. Jsou to jazyky, výklad jazyků a proroctví.

V 1K 14,5 Pavel říká: "Chtěl bych pak, abyste všichni jazyky mluvili, ale však raději, abyste prorokovali." Od doby, kdy to Pavel z inspirace Ducha svatého napsal, jsou jeho slova církvi zjevením, že Boží vůlí je, aby všichni věřící mluvili jazyky a prorokovali. Jestliže jsou věřící, kteří neužívají těchto darů, není to proto, že by Bůh tyto dary zdržoval, ale prostě proto, že ti věřící nevstoupili do plnosti svého dědictví v Kristu. V Joz 13,1 čteme, že Hospodin řekl Jozue a svému lidu Staré smlouvy: "...země pak zůstává velmi mnoho k opanování." Totéž platí o lidu Nové smlouvy dnes: "Ještě zůstává velmi mnoho země k opanování."

V 1K 14,13 Pavel také říká: "A proto, kdož mluví jazykem, modli se, aby mohl vykládat." Je jasné, že nám Boží Slovo neříká, abychom se modlili za něco, co Bůh nechce abychom měli. Víme tedy, že pro každého, kdo mluví jazyky, je Boží vůlí, aby to mohl také vykládat. Od doby, kdy to Pavel napsal, je zjevenou Boží vůlí, aby všichni mluvili jazyky a také aby všichni vykládali.

A ještě v 1K 14,31 Pavel říká: "Nebo můžete všichni, jeden po druhém prorokovat, aby se všichni učili, a všichni se potěšovali." Jasnějšího už nic nemůže být. Zjevenou Boží vůlí pro všechny členy církve je, aby používali duchovního daru proroctví. Toto obecně platné zjevení Boží vůle je spojeno pouze se dvěma omezeními. Jedno je v právě citovaném verši ve slovech "jeden po druhém". To znamená, že se věřící mají v používání tohoto daru střídát, aby jich nikdy neprorokovalo více najednou. Účel tohoto omezení je zřejmý a je uveden o několik veršů dále, a to, aby se zabránilo zmatku.

Druhé omezení pro používání daru proroctví je zaznamenáno trochu dříve v 1K 14,29: "Proroci pak dva neb tři ať mluví, a jiní" - tj. ostatní členové - "necht' rozsuzují." Pavel zde omezuje počet těch, kteří mohou použít daru proroctví v jednom shromáždění, na "dva neb tři". Je to proto, že celé shromáždění nemůže být vyhrazeno jednomu zvláštnímu duchovnímu projevu. Používání daru proroctví má ve shromáždění své místo, ale celá služba nemůže být jen z něho. Služba Ducha svatého skrze Boží lid je mnohem bohatší. Úplná bohoslužba se skládá z více rozmanitých forem služeb.

Kromě toho Pavel v tomto verši jasně říká, že používání daru proroctví musí být rozsuzováno neboli zkoušeno. Říká: "Jiní necht' rozsuzují." Ono "jiní" znamená ostatní přítomné věřící pokřtěné v Duchu, kteří jsou schopni rozpoznat ryzí projev daru proroctví. Vidíme, že Pavel zahrnuje všechny členy i do toho. Neurčuje k rozsuzování pouze jednoho profesionálního kazatele, ale činí za ně zodpovědné věřící jako celek.

To je v souladu také s tím, co Pavel říká v 1 Te 5,19-21: "Ducha neuhašujte, proroctvím nepohrdejte, všeho zkuste; co dobré je, toho se držte." Tyto tři verše jsou určeny křesťanským věřícím vůbec a musíme je brát v těsném vzájemném spojení. Je chyba, když věřící uhašují Ducha - tzn. když odmítají ve svém středu aktivitu a projevy Ducha svatého. Je také chybou, když věřící pohrdají proroctvími - tzn. když k projevům daru proroctví zaujmou postoj kriticismu, opovržení a nevěry. Na druhé straně, když se tento dar projevívá, mají ho věřící zkoušet - tzn. že ho mají prozkoumat měřítky Písma - a potom přijmout, zachovat a pevně se držet pouze toho, co je dobré - tj. co je v souladu s měřítky a vzory Písma.

Vidíme tedy že Pavel velmi dbá na to, aby ochránil věřící proti všemu, co by při používání nebo projevování duchovních darů mohlo být podvržené nebo nepravé. Přesto ale za podmínky, že tato omezení budou dodržena, Pavel opakovaně a důrazně konstatuje, že všichni věřící v církvi mohou i mají používat otevřené projevy duchovních darů. V této souvislosti mluví zvláště o darech jazyků, výkladu jazyků a proroctví.

Jak se to ve shromáždění projeví, když všichni jeho členové budou tak volně a veřejně používat nadpřirozené duchovní dary? V 1K 14,26 Pavel popisuje, jaký typ bohoslužby z toho vyplývá. Říká: "Co tedy bratří? Když se scházíte, jeden každý z vás píseň má, učení má, jazyk má, zjevení má, vykládání má, všecko to buď ke vzdělání."

Všimněte si obratu "jeden každý z vás... má" a to "jeden každý z vás má píseň, učení, jazyk, zjevení, výklad."

Obecně řečeno, když se křesťané shromáždí dnes, přijdou s hlavním záměrem něco přijmout a ne něčím přispět. Přijdou pro požehnání nebo pro uzdravení nebo slyšet kazatele.

V novozákonní církvi tomu tak nebylo. Tam členové nepřicházeli hlavně něco přijmout, ale něčím přispět. Každý věřící měl něco, co mu jednotlivě dal Duch svatý, a tím byl zase schopen přispět k celkové bohoslužbě církve. Pavel se zmiňuje o několika formách takového příspěvku. "Píseň" označuje druh hudebního příspěvku. Tento může být výsledkem přirozeného talentu anebo nadpřirozeného vystrojení Ducha svatého. "Učení" může označovat schopnost sdělit nějakou pravdu z učení Božího Slova. "Jazyk" a "vykládání" může pokrývat obecně tři dary nadpřirozeného vymlouvání: jazyky, výklad a proroctví. "Zjevení by mohlo zahrnovat tři hlavní dary zjevení: "řeč moudrosti", "řeč umění" a "rozeznání duchů".

Tak převážně působením nadpřirozených duchovních darů měli všichni

členové něco vlastního, čím mohli přispět k celkové bohoslužbě církve. Tím byli schopni naplnit příkaz daný Petrem v 1Pt 4,10: "Jeden každý jak vzal dar, tak vespolek tím sobě přisluhujte." Petr zde uvádí stejnou skutečnost jako Pavel. Schopnost věřících účinně si navzájem sloužit je způsobena především tím, že přijali tyto nadpřirozené duchovní dary. Byli tím vyzvednuti z omezení svého vzdělání a přirozených vloh do daleko vyšší oblasti duchovní svobody. Kdyby jejich schopnost posloužit měla být závislá pouze na jejich vzdělání a přirozených vlohách, zůstalo by mnohým z nich velmi málo, čím by mohli posloužit. Výsledkem by pak bylo právě to, co vidíme ve většině křesťanských církví dnes. Hlavní břímě služby by muselo padnout na hrstku členů a zbytek by musel zůstat převážně pasivní nebo nečinný bez opravdových příležitostí duchovního vyjádření a růstu.

Proč je u profesionálních kazatelů v našich moderních církvích tolik případů tělesného a nervového zhroucení? Protože často jeden člen vleče břímě služby, které Bůh na něho nikdy nevložil. Jeden člen se snaží naplnit službu, jíž Bůh určil k rozdělení mezi všechny členy církve. Téměř nevyhnutelně to musí vést k nějakému zhroucení.

Jediný únik z tohoto stavu omezenosti a selhání je v nadpřirozené službě Ducha svatého, který v církvi rozděluje duchovní dary všem členům jednotlivě podle své vlastní vůle. Tím jsou členové vysvobozeni a vyzdviženi ze svých přirozených mezí do duchovní oblasti, v níž jsou všichni schopni svobodně fungovat a podílet se na břemenu celkové bohoslužby církve. Tím se stanou prakticky činné všechny údy těla Kristova namísto toho, aby jen několik údů bylo aktivních a zbytek byl nečinný a neužitečný. Tak bude tělo Kristovo jako celek schopno plnit určenou funkci.

8. DUCH SVATY A KAZATEL

1: Přesvědčení o hříchu, spravedlnosti a soudu

V této naší studii zaměříme svou pozornost na zvláštní službu kazatele - tj. věřícího, kterého Bůh "povolal k důležité a zvláštní službě kázání Božího Slova. Budeme hledat odpovědi na tyto otázky: Jaké zvláštní výsledky působí křest v Duchu svatém ve službě kazatele? Jakými hlavními způsoby se bude služba kazatele, který je zmocněn Duchem svatým, lišit od služby kazatele, který takto zmocněn není?

Uvažování o vztahu mezi Duchem svatým a službou kazatele zahájíme nejlépe slovy apoštola Petra v 1Pt 1,12. Petr zde věřícím první církve připomíná příklad i standard, který jim předložili ti kazatelé, kteří jim přinesli zvěst evangelia. O nich říká, že jim "kázali evangelium, v Duchu svatém seslaném s nebe," Tato slova jasně ukazují hlavní typický znak novozákonních kazatelů. Nebyli závislí hlavně na vzdělání, na výřečnosti a na přirozených vlohách, ale kázali "v Duchu svatém seslaném s nebe." Počítali se skutečnou osobní přítomností a s mocí Ducha svatého, který pracoval v nich, skrze ně i s nimi, a na této přítomnosti a moci byli závislí. Všechny ostatní prostředky a talenty, kterých využívali, používali pouze na výpomoc tomuto řídicímu působení přítomnosti a moci Ducha svatého.

Jaké výsledky vyplynou z toho, když kazatel ve své službě takto uzná prvotnost Ducha svatého?

První takový výsledek uvádí Ježíš u J 16,8: "A on" -Duch svatý - "přijde, obviňovat bude svět z hříchu, a z spravedlnosti, a z soudu." Místo slova "obviňovat" je také výstižný překlad "přesvědčovat". "Bude přesvědčovat svět o hříchu a o spravedlnosti a o soudu."

Volněji bychom to mohli číst takto: "Duch svatý bude vnucovat pozornosti nevěřícího světa pravé základní otázky hříchu, spravedlnosti a soudu tak, že je svět již nebude moci ignorovat a odmítat."

Hřích, spravedlnost a soud jsou tři nepomíjející věčné skutečnosti, na kterých je založeno veškeré pravé náboženství.

Tuto základní skutečnost Božího soudu připomíná Pavel ve Sk. 17,31 pyšným, intelektuálním a samolibým Athéňanům. Říká: Bůh uložil den, v kterém soudit bude všechen svět v spravedlnosti". Soud je Boží ustanovení. Nikomu nebude prominut. Nikdo ho nebude zproštěn. Nikdo mu nemůže uniknout. Toto ustanovení se týká celého světa - celého lidstva. V tomto soudu se Bohu jedná jen o jedinou otázku a tou je spravedlnost. Bůh nebude lidi soudit podle jejich bohatství ani podle jejich schopností a ani podle jejich náboženského vyznání. Zajímá se pouze o jedinou otázku, a tou je otázka spravedlnosti.

Povahu této otázky jasně definuje apoštol Jan v 1 J 5,17: "Každá

nepravost" - neboli, nespravedlnost - "je hřích." Co se týče mravního chování, je ke spravedlnosti pouze jediná alternativa, a tou je hřích. Hřích musíme definovat v pojmech spravedlnosti. Negativní musíme definovat pomocí pozitivních pojmů.

Je to tak, jako bychom měli vysvětlit slovo "křivý". Nejjednodušší by bylo začít tím, že ukážeme význam slova "přímý". Mohli bychom nakreslit úsečku a říci: "To je přímé." Potom bychom mohli říci: "Každá jiná čára mezi těmito dvěma krajními body, která nesleduje dráhu této úsečky, je křivá." Do jaké míry se křivá čára odchyluje od přímé je již otázka druhořadé důležitosti. Není již tak důležité, zda se odchyluje méně nebo více. Ať se odchyluje jakkoli, stále zůstává křivá.

Stejně je tomu i s otázkou hříchu a spravedlnosti. "Každá ne-spravedlnost je hřích." Každé forma mravního jednání, která není spravedlivá, je hříšná. Bůh ukázal své božské měřítko spravedlnosti. Všechno, co se od něho v jakékoli míře odchyluje je hřích.

Co je Božím měřítkem spravedlnosti? Odpověď dává druhá část verše, který jsme již citovali z Pavlovy řeči v Athénách - Sk 17,31 (Žilkův překlad): "Bůh ... ustanovil den, kdy hodlá spravedlivě soudit celou zemi mužem, jehož k tomu určil, když byl všem poskytl možnost víry tím, že jej vzkřísil z mrtvých."

Jaké Boží měřítko spravedlnosti je zde uvedeno? Není to mravní kodex ani zlaté pravidlo a ani desatero přikázání. Je to měřítko, jaké se dokonale hodí pro lidskou rasu. Je jím muž - muž, jehož k tomu Bůh určil.

Kdo je tímto mužem? Je jím ten jemuž Bůh vydal svědectví či potvrzení tím, že ho vzkřísil z mrtvých. Je to člověk Ježíš Kristus. Jedině on sám je pro lidstvo Božím měřítkem spravedlnosti. Abychom tomuto měřítku porozuměli, musíme studovat život a charakter Ježíšův, jak je vyobrazen v Novém zákoně. Každá stránka lidského charakteru nebo chování, která neobstojí v měřítku Ježíšově, neobstojí ani v měřítku Boží spravedlnosti.

Stejnou pravdu o povaze spravedlnosti a hříchu říká Pavel jinými slovy v Ř 3,23, kde praví: "Všichni zajisté zhřešili, a nemají slávy Boží." V tomto prohlášení o všeobecné hříšnosti lidstva Pavel neuvádí žádný zvláštní druh hříchu. Neuvádí výslovně pýchu, žádost, vraždu ani lež. Je jen jediný bod, ve kterém tvrdí, že jsou všichni stejně vinni, a to, že "nemají slávy Boží". Všichni chybili v tom, aby žili pro slávu Boží; nikdo nežil podle měřítka Boží slávy, všichni se minuli cíle.

Toto měřítko Boží slávy nám znovu ukazuje na Ježíše Krista. V Žd 1,3 je nám řečeno, že "on jest odlesk slávy a otisk podstaty Boží" (podle Žilky). Ze všech lidí, kteří kdy žili, jediný Ježíš Kristus prožil celý svůj život podle tohoto měřítka a pro tento jediný účel - pro slávu Boha, svého Otce.

Zde tedy jsou definovány a znázorněny tak, aby to všichni mohli vidět, ty tři základní skutečnosti, na kterých závisí věčný osud každé lidské duše - otázky hříchu, spravedlnosti a soudu.

Přitom lidé ve svém přirozeném neznovuzrozeném stavu nemají o tyto otázky naprosto žádný zájem. Je to proto, že padlý člověk je otrokem své tělesné mysli. Má pouze jediný normální prostředek styku s realitou, a tím je v jeho tělesné přirozenosti jeho pět smyslů. Je dotčen a pohnut pouze těmi stránkami reality, které mu zjevují jeho smysly. Je tedy uzavřen v oblasti tělesnosti a hmoty. A jsou to věci z této oblasti, které se ho dotýkají a ovlivňují ho, které zaujímají jeho čas, jeho myšlenky a jeho energii.

Poslouchejte, o čem spolu světští lidé příležitostně rozmlouvají na veřejných místech jako jsou autobus, vlak nebo restaurace. Jaký je nejběžnější předmět rozhovoru? Bezpochyby peníze. Osobně jsem se o tom přesvědčil nasloucháním lidským rozhovorům v mnoha různých jazycích a v mnoha různých zemích.

Po penězích následuje řada jiných předmětů, které všechny se nějak dotýkají tělesného a hmotného dobra lidí - jejich zálib, pohodlí a rozmařilosti. Mezi takovými na celém světě nejobvyklejšími předměty můžeme jmenovat sport, zábavy, politiku, obchod, zahrádkářství, rodinné záležitosti, motorismus, oblékání a vybavení domácnosti. Takové věci plně zaujímají myšlení i řeč lidí tohoto světa. Pro ně již nezůstává žádný čas na tři základní otázky, o kterých jsme se zmínili - na otázky hříchu, spravedlnosti a soudu.

Proč je tomu tak? Odpověď je snadná. Tyto tři věci nemohou lidské tělesné smysly pochopit. Pro člověka, který je uzavřen ve vězení svých smyslů a tělesného chápání, není hřích, spravedlnost a soud opravdovou skutečností a nemá skutečnou důležitost. Je pouze jediný způsob, jak se tyto věci mohou stát lidem skutečností, a to je činností Božího svatého Ducha. On jediný může přesvědčit svět o těchto neviditelných věčných skutečnostech. Do jaké míry získává Duch svatý přístup k lidským srdcím a myslím, v takové míře budou přesvědčeni a v takové míře se budou hříchem, spravedlností a soudem zabývat.

V Ž 14,2n je nám dán božsky inspirovaný obraz toho, jak Bůh sám vidí lidi v jejich přirozeném padlém stavu bez působení Boží milosti a bez činnosti Božího Ducha. Žalmista zde říká: "Hospodin s nebe popatřil na syny lidské, aby viděl, byl-li by kdo rozumný a hledající Boha. Všichni se odvrátili, napořád neúčinní učinění jsou; není, kdo by činil dobré, není ani jednoho."

Všimněte si, co zde žalmista říká o přirozeném stavu člověka. Nejen, že není, kdo by činil dobré. Duchovní zkaženost člověka jde ještě mnohem hlouběji. Není žádného rozumného, žádného, kdo by hledal Boha. Úplně chybí i porozumění duchovním věcem a touha po poznání Boha. Když je člověk ponechán sám sobě, pokud se k němu Bůh skrze Ducha svatého neskloní, pak dobrovolně nikdy k Bohu nejde ani Boha nehledá.

To se shoduje s tím, co říká Pavel v Ef 2,1: "I vás obživil mrtvé ve vinách a hříších." Bez obživujícího vlivu Ducha svatého je duchovní stav člověka stavem smrti. Je mrtvý vůči Bohu a vůči duchovním skutečnostem. Hřích,

spravedlnost a soud pro něho nemají žádný význam ani pro něho nejsou žádnou realitou.

To neznamená, že člověk v tomto stavu musí být nutně bez náboženství. Naopak, náboženství může hrát v jeho životě velikou roli. Ale náboženství bez vanutí Ducha svatého může mít ten nejsmrtelnější vliv, protože člověka ukolébává ve falešném pocitu bezpečí a v necitlivosti a lhostejnosti vůči těmto životním duchovním otázkám, na kterých závisí osud jeho duše.

Ve 2Tm 3,1-5 dává Pavel prorocký obraz hlavních morálních znaků, které budou charakterizovat lidstvo v závěru tohoto věku: "Toto pak věz, že v posledních dnech nastanou časové nebezpečí. Nebo nastanou lidé sami sebe milující, peníze milující, chlubní, pyšní, zlolejní, rodičů neposlušní, nevděční, bezbožní, nelítostiví, smluv nezdrženliví, utrhači, nestřídmí, plaší (tzn. hrubí), kterým nic dobrého milo není, zrádci, přívážčiví, nadutí, rozkoš milovníci více nežli milovníci Boha, majíce způsob pobožnosti, ale moci její zapírajíce. Od takových se odvracej."

Pavel zde vyjmenovává osmnáct hlavních mravních poskvrn, které budou mařit a znetvořovat život i chování lidí na sklonku tohoto věku. Dvě tyto poskvrnny, které jsou na začátku tohoto seznamu, jsou milování sebe a milování peněz a poslední na seznamu je milování rozkoš více nežli milování Boha. V neomylném světle Ducha svatého Pavel ukázal tři hlavní znaky naší moderní civilizace: milování sebe, milování peněz a milování rozkoš.

Mezi nimi je patnáct dalších znaků mravního úpadku, které všechny se v posledních padesáti letech lidské historie projevují otevřeněji a ve větší míře než kdykoli dříve v světové historii.

Přitom nejpozoruhodnější stránkou celé této situace je, že uprostřed tohoto všeobecného mravního úpadku nechybí náboženství. Po vyjmenování těchto osmnácti mravních poskvrn Pavel dodává: "Majíce způsob pobožnosti, ale moci její zapírajíce." Tedy lidé, kteří jsou vinni těmito mravními hříchy, nejsou lidmi bez náboženství. Mají "způsob pobožnosti" -formu náboženství - ale je to náboženství, ve kterém není místa pro přítomnost a moc Ducha svatého. Výsledkem je necitlivost k duchovním věcem, nevědomí základních duchovních skutečností, nepřesvědčenost o hříchu, spravedlnosti a soudu.

Z toho vyplývá, že kázání evangelijní zvěsti spasení skrze Krista bez doprovodného vlivu Ducha svatého je naprosto marnou snahou. Je to vnucování léku lidem, kteří si nejsou vědomi jeho potřeby - je to snaha léčit lidi, kteří si nejsou vědomi své nemoci. To nemůže; vzbudit nic jiného než lhostejnost nebo pohrdání. Největším nepřítelem evangelizace není světská moc ani falešné kulty, nýbrž hmotářství a lhostejnost. Jediná moc, která je schopna strhnout tuto hradbu hmotářství, je moc Ducha svatého. "A on" - Duch svatý -"přijde, obviňovat bude svět z hříchu, a z spravedlnosti, a z soudu." To, co svět potřebuje, není pouhé kázání; ale takové kázání, jaké kázala první církve - kázání "v Duchu svatém seslaném s nebe".

Stručně se podívejme na příklady takového kázání, které máme zaznamenány v knize Skutků, a na výsledky, které působilo.

Skupina sto dvaceti věřících v Jeruzalémě byla o Letnicích před sestupem Ducha svatého bezvýznamnou nevlivnou menšinou. Ale po tom, co byli naplněni Duchem svatým, Petr vstal a kázal zástupu několika tisíc Židů, kteří se tam shromáždili. Jaké byly výsledky tohoto jediného kázání? Jsou zaznamenány ve Sk 2,37: "To slyšíce zkormoučení jsou v srdci, a řekli Petrovi a jiným apoštolům: Co máme činit, muži bratří?"

Všimněte si podstatného výrazu "zkormoučení jsou v srdci". (Výraz lze doslovně přeložit: "byli probodnuti v srdci" - překl.) Toto zkormoučení nebo bodnutí srdce je činnost Ducha svatého, kterou prorocky ukázal Ježíš když řekl: "Když Duch svatý přijde, bude přesvědčovat svět o hříchu, o spravedlnosti a o soudu."

Výsledkem tohoto přesvědčování bylo, že ještě před skončením dne se tři tisíce těchto nevěřících Židů obrátilo, uznaly Ježíše svým Pánem a Spasitelem a poslušně ho následovaly vodou křtu.

Je však důležité zdůraznit, že těchto výsledků nebylo dosaženo pouze samotným nadpřirozeným projevem Ducha svatého, ale součinností tohoto projevu s kázáním Božího Slova, které ho doprovázelo. V 1K 1,21 Pavel říká: "Zalíbilo se Bohu skrze bláznivé kázání spasit věřící." Bůh nikdy neustanovil, že by lidé měli být spaseni skrze vidění zázraků nebo slyšení prorokování. Tyto nadpřirozené projevy slouží k upoutání pozornosti lidí a k otevření jejich srdcí pro pravdu. Ale ve skutečnosti jsou lidé spaseni jedine kázáním Božího Slova.

To nám poslouží k objasnění Pavlova výroku v Ef 6,17, že "meč Ducha... Je slovo Boží." Kdyby o Letnicích Petr nepovstal a nekázal poselství Božího Slova, Duch svatý by byl stále mocně přítomen s učedníky a v nich. Zůstal by však bez meče, kterým by se mohl rozmáchnout. U nevěřících by byla stejná bázeň a úžas, ale neobrátil by se nikdo. Byl to ostrý dvojsečný meč Božího Slova, kterým zacházel Duch svatý skrze rty Petrovy, který bodl tyto nevěřící přímo do jejich srdcí a tak hluboko je usvědčil. Při studiu Petrova letničního kázání je velmi osvěcující, když si uvědomíme, že je téměř z poloviny složeno z aktuálních citací starozákonních písem. Takový je vliv psaného Božího Slova, když je do lidských srdcí zaraženo mocí Ducha svatého.

V 6. a 7. kapitole Skutků čteme, jak byl Štěpán obviněn z rouhání a jak byl pohnán před židovskou radu v Jeruzalémě, Při zahájení soudní scény je Štěpán obžalovaným a členové rady jsou žalobci. Ale před skončením soudu se role obrátily. Když Štěpen pod pomazáním Ducha vykládá radě starozákonní písmo o Izraeli a o Mesiáši, je to on, kdo se stává žalobcem, a členové rady se stávají obžalovanými. Účinek Štěpánových slov na členy rady je popsán ve Sk 7,54 (Colův překlad): "Při té řeči pukali hněvem v svém srdci a skřípali zuby na něho." Všimněte si slov "pukali hněvem v svém srdci". (KJV překládá doslovně ji: "Tato řeč je sekala do srdce...")

Znovu vidíme, že ten meč Božího Slova, když s ním zacházel Duch svatý, prudce a přímo zasáhl srdce těchto nevěřících a nejhluběji je zranil.

Jedním ze svědků Štěpánova soudu a mučednické smrti byl mladý muž jménem Saul z Tarsu. Ve Sk 9,5 čteme o účinku, který na něho tyto události měly. Když se mu později na cestě do Damašku zjevil Ježíš, řekl mu totiž: "Tvrdé je tobě proti ostnům se zpěčovat." Co byly ty ostny, kterým se Saul marně snažil uniknout? Byly to ostré ostny Božího Slova, které byly zaraženy do jeho srdce Duchem svatým skrze rty Štěpánovy.

Ve Sk 24 čteme o jiném soudu, při němž byl tentokrát obžalovaným Pavel, obviněný pro svou víru v Krista, a soudcem byl římský místodržící Felix. Při tomto soudu opět Duch svatý obrátil role obžalovaného a žalobců. Ve Sk 24,25 totiž čteme, že když Pavel "vypravoval o spravedlnosti a zdrženlivosti a budoucím soudu, ulekl se Felix." Když Duch svatý skrze Pavla zasáhl Felixovo srdce těmito pravdami o spravedlnosti a soudu, pyšný římský místodržitel, který byl zvyklý na to, že se vězňové museli před ním třást, shledal, že se sám třese v přítomnosti neviditelného soudce, a urychleně rozpustil soud bez vynesení rozsudku.

Tyto příklady z knihy Skutků ilustrují nadpřirozenou moc Ducha svatého k přesvědčení lidí o hříchu, o spravedlnosti a o soudu. Také však ukazují, že přesvědčení není totéž jako obrácení a ani nemusí nutně k obrácení vést. Avšak věc, kterou Duch svatý svou usvědčující mocí činí nejspolehlivěji je, že "neponechává místo pro neutralitu."

U Mt 12,30 Ježíš říká; "Kdo není se mnou, proti mně je; a kdo neshromažďuje se mnou, rozptyluje." Kde je projevena usvědčující moc Ducha svatého, tam každý člověk, který přijde pod její vliv, je nucen zaujmout určité stanovisko - buď s Kristem, nebo proti němu, buď shromažďovat, nebo rozptylovat. Kompromis nebo neutralita již nadále nejsou možné.

O tom také mluví Ježíšova slova u Mt 10,34n: "Nedomnívejte se, že bych přišel pokoj dát na zem. Nepřišel jsem, abych pokoj uvedl, ale meč. Přišel jsem zajisté, abych rozdělil člověka proti otci jeho a dceru proti matce její a nevěstu proti švagrové její."

Meč, o kterém zde Ježíš mluví, je meč Božího Slova. Když je tímto Slovem slouženo v moci Ducha svatého, je tak ostré a pronikavé, že nadále neponechává žádné místo pro neutralitu nebo kompromis. Rozděluje i členy jedné domácnosti tím, že každého individuálně nutí zaujmout postoj buď s Kristem nebo proti němu.

Žijeme v civilizaci, která je poznamenána materialismem, lhostejností, kompromisy a mravním a duchovním úpadkem. Je něco, co může zarazit postup tohoto úpadku a obrátit naši generaci zpět k Bohu? Ano, je jedna a jen jedna věc, která to dokáže. Tou je moc Ducha svatého působící skrze Slovo Boží a přesvědčující svět o hříchu, o spravedlnosti a o soudu.

9. DUCH SVATÝ A KAZATEL

2: Nadpřirozené osvědčování znameními, divy, zázraky a dary

V této naší studii budeme zkoumat další důležitý výsledek, který působí křest v Duchu svatém ve službě kazatele.

Je popsán v Žd 2,3n: "Kterak my utečeme, takového zanedbávající spasení? Kteréžto nejprve začalo vypravováno být skrze samého Pána, od těch, kteří slýchali, nám jest utvrzeno. Čemuž i Bůh svědectví vydával skrze divy, a zázraky, a rozličné moci, i podělování Duchem svatým, podle vůle své."

Pisatel zde uvádí tři důvody, pro které si zvěst evangelia zaslouží nejsoustředěnější pozornost všech, kdo ji slyší. Za prvé, byla nejprve kázána samotným Pánem Ježíšem Kristem; za druhé, tato zvěst byla potom napsána a předána muži, kteří to, co se stalo, osobně viděli a slyšeli; a za třetí, takto předané poselství bylo nadpřirozeně osvědčováno znameními, zázraky, divy a dary Ducha svatého, které zvěstování této zvěsti doprovázely. Z toho vidíme, že jedna z hlavních služeb Ducha svatého ve vztahu ke kázání evangelia je přinášet nadpřirozené svědectví božské autoritě a pravdě kázané zvěsti skrze znamení, zázraky, divy a dary.

To je v souladu s tím, co řekl sám Ježíš svým učedníkům, když je v závěru své pozemské služby vyslal, aby donesli zvěst evangelia celému světu. Slova tohoto pověření nalézáme v Mk 16,15.17.18: "Jdouce po všem světě, kažte evangelium všemu stvoření... Znamení pak ti, kteří uvěří, tato mít budou: Ve jménu mém démony budou vymítat, jazyky novými mluvit, hady brát, a jestliže by co jedovatého pili, nikoli jim neuškodí; na nemocné ruce vzkládat budou, a dobře se mít budou."

V těchto verších Ježíš ukazuje pět nadpřirozených znamení, která Bůh ustavil, aby doprovázela kázání zvěsti evangelia, a tak přinášela božské svědectví její pravdě. Těchto pět nadpřirozených znamení můžeme stručně shrnout takto: 1. schopnost vymítání démonů 2. projev mluvení novými jazyky (jinde nazvan. také "jinými jazyky"); 3. imunita vůči hadímu uštknutí; 4. imunita vůči jedu v nápoji nebo jídle; a 5. služba uzdravování nemocných vzkládáním rukou ve jménu Ježíše.

(pozn. překladatele: V anglické Bibli KJV stejně jako v řeckých rukopisech není ve Žd 2,4. verši minulý čas. Výstižnější překlad od konce 3. verše zní: "... od těch, kteříž to slýchali, nám jest utvrzeno, za Božího dosvědčování znameními, zázraky, rozličnými mocemi a podělováním Duchem svatým podle jeho vůle." Původní text tedy mluví o tom, že zvěstování tohoto spasení bylo vždy spojeno s Božím dosvědčováním znameními a divy)

Je třeba zdůraznit, že úvodní vyraz "ve jménu mém" platí pro každé z pěti uvedených znamení. Každé z nich je účinné pouze vírou ve jméno Ježíšovo.

Musíme také ukázat, že těchto pět doprovodných nadpřirozených znamení není omezeno na nějakou zvláštní třídu lidí. Ježíš neříká: "Znamení pak apoštolé tato mít budou" ani "Znamení pak kazatelé tato mít budou" ani "Znamení pak první církve tato mít bude", nýbrž říká: "Znamení pak ti, kteříž uvěří, tato mít budou." Všichni praví věřící mají právo očekávat, že pokud budou v poslušnosti Kristova příkazu usilovat o doručení dobré zvěsti evangelia všem lidem, budou tato nadpřirozená znamení doprovázet a potvrzovat jejich svědectví.

Právě tak si první učedníci vyložili Ježíšovo pověření a uplatnili je. Protože v následujících dvou verších Markova evangelia - Mk 16,19n - čteme: "Když pak domluvil Pán, vzhůru vzat je do nebe, a sedí na pravici Boží. A oni vyšli, kázali všude, a Pán jim pomáhal, a slov jejich potvrzoval činěním divů."

Poznamenejme, že toto nadpřirozené svědectví pro kázání učedníků vešlo v působnost až po tom, co Pán Ježíš byl vzat do nebe, když zaujal své místo na pravici Otcově. Potom pomáhal svým učedníkům a potvrzoval jejich svědectví nikoli svou osobní přítomností na zemi, ale přítomností a mocí Ducha svatého, který na ně byl o Letnicích vylit. Byl to tedy vlastně Duch svatý, kdo byl zodpovědný za nadpřirozené potvrzení svědectví učedníků. Je to jeho zvláštní služba, aby přinášel nadpřirozené svědectví pravdě Božího poselství.

K tomu nalézáme ilustraci jak ve službě samotného Ježíše, tak i ve službě učedníků. Až do doby, kdy Jan pokřtil Ježíše v Jordánu, není žádný záznam, že by Ježíš kázal nebo že by učinil nějaký zázrak. Při jeho křtu na něho z nebe sestoupil Duch svatý v podobě holubice a on pak byl veden na poušť, aby byl po čtyřicet dnů pokoušen ďáblem. Po skončení této doby pokušení Ježíš okamžitě vstoupil do veřejné služby a následujících tři a půl roku kázal a jeho zvěst a služba byla neustále potvrzována nejrozmanitějšími zázraky, znameními a nadpřirozenými dary.

Ježíš sám veřejně prohlásil, že toto nadpřirozené svědectví jeho službě bylo dílem Ducha svatého. U L 4,18n cituje proroctví Izaiášovo řka: "Duch Páně nade mnou, proto že pomazal mne, kázat evangelium chudým poslal mne, a uzdravovat zkroušené srdcem, zvěstovat jatým propuštění a slepým vidění, a propustit soužené v svobodu, a zvěstovat léto Páně vzácné."

Zde Ježíš velmi jasně připisuje jak své kázání, tak zázraky milosti a vysvobození, které je doprovázely, pomazání Ducha svatého, které bylo na něm.

Také u Mt 12,28 Ježíš říká: "Pakli já Duchem Božím dábly" nebo démony "vymítám, přišlo jistě mezi vás království Boží."

Zde Ježíš svou moc k vymítání démonů připisuje přímo Duchu svatému. Že za nadpřirozené potvrzení Kristovy služby bylo zodpovědné pomazání Ducha svatého, uvádí také apoštol Petr v knize Skutků.

Ve Sk 2,22 mluví Petr k Židům o Ježíšovi následujícím způsobem: "Ježíše toho Nazaretského, muže od Boha zveličeného mezi vámi mocí a zázraky a znameními, kteréž činil skrze něho Bůh u prostřed vás, jakož i vy sami víte." Petr zde uvádí, že jedním účelem mocí, zázraků a znamení ve službě Ježíšově bylo potvrdit nebo dosvědčit božský původ a autoritu jeho služby, a že to byl Bůh sám, kdo toto svědectví Ježíšově službě vydával.

Také ve Sk 10,38 mluví Petr o Ježíšově službě těmito slovy: "Kterak Ježíše od Nazaréta pomazal Bůh Duchem svatým a mocí. Který chodil, dobře čině, a uzdravuje všechny posedlé od ďábla, nebo Bůh s ním byl." I těmito slovy Petr připisuje nadpřirozenou službu a uzdravující moc Ježíšovu pomazání Ducha svatého, které bylo na něm.

Jak tomu bylo ve službě Ježíšově, tak tomu bylo také ve službě jeho učedníků. Před Letnicemi se v jejich službě projevovalo jen velmi málo nadpřirozeného.

U Mk 6,12n čteme o prvních dvanácti učednících, které Ježíš vyslal po dvojicích: "Tedy vyšli, kázali, aby pokání činili. A ďábelství mnohá vymítali, a mazali olejem mnohé nemocné, i uzdravovali."

A u L 10,17 čteme o sedmdesáti učednících, které Ježíš vyslal později: "Potom navrátilo se s radostí těch sedmdesáte, řkouce: Pane, také i ďáblové se nám poddávají ve jménu tvém."

Vidíme tedy, že i během Ježíšovy pozemské služby se do jisté míry jeho učedníci podíleli na nadpřirozené stránce jeho služby nemocným a posedlým demony. Ale je vidět, že to bylo v přesně vymezeném rozsahu, pouze jako rozšíření Ježíšovy pozemské služby a bylo to umožněno jeho blízkou přítomností u učedníků.

Zato po Letnicích učedníci okamžitě vstoupili do plné nadpřirozené služby, která byla jejich vlastní službou, ve které již nebyli závislí na tělesné přítomnosti Ježíšově u nich na zemi.

Bezprostředním důsledkem sestoupení Ducha svatého bylo okamžité projevení jednoho z pěti nadpřirozených znamení, zaslíbených Ježíšem u Mk 16: "... a počali mluvit jinými" -nebo novými - "jazyky." Další kapitola Skutků zaznamenává zázračné uzdravení chromého u brány Krásné. A potom zbytek knihy Skutků je nepřetržitým záznamem nadpřirozeného svědectví, které Bůh skrze Ducha svatého vydával zvěsti a službě učedníků. Toto nadpřirozené svědectví jejich službě je velmi jasně shrnuto ve verši, o kterém jsme již uvažovali Žd 2,4: "Čemu i Bůh svědectví vydával skrze divy, a zázraky, a rozličné moci, i podělování Duchem svatým, podle vůle své."

Z pěti nadpřirozených znamení, která Ježíš zaslíbil v Mk 16, je o čtyřech přímo v knize Skutků napsáno, jak se stala. Mluvení jinými či novými jazyky

se projevilo o Letnicích a pak ještě při různých příležitostech. Uzdravování nemocných a vymítání démonů se projevilo ve službě Filipa, Pavla a ve skutečnosti u všech apoštolů. Imunita vůči uštknutí jedovatého hada se projevila u Pavla na ostrově Maltě v záznamu Sk 28,3-6.

Nejnovější záznam těchto znamení je obsažen v malé knížce nazvané "Znamení, která je následují" (Signs Following), která byla uveřejněna v první polovině tohoto století. Jejím autorem je William Burton, který sloužil více než čtyřicet let jako misionář v Kongu. V této knížce pojednává postupně o každém z těchto pěti znamení a uvádí podrobné popisy několika případů potvrzených jeho vlastním pozorováním a jeho vlastní zkušenosti, ve kterých se každé z těchto znamení projevilo. Zvláště zaznamenává případy odolnosti misionářů a evangelistů jak vůči hadímu jedu, tak i vůči jiným formám jedu, který jim do jídla a do nápoje dávali čarodějové, kteří odporovali šíření evangelia. Ježíš sám jasně řekl, že tato znamení budou mít "ti, kteří uvěří." Přitom neuvedl žádné omezení co do času, místa ani osob.

U J 14,12 Ježíš řekl: "Amen, amen pravím vám: Kdo věří ve mne, skutky, které já činím, i on činit bude, a větší nad ty činit bude; nebo já jdu k Otci svému." Všimněte si ústřední části tohoto prohlášení: "Kdo věří ve mne, skutky, které já činím, i on činit bude." Výraz "kdo věří ve mne" je ve své platnosti naprosto všeobecný. Zahrnuje každého pravého věřícího na kterémkoli místě. Není omezen na žádné období ani místo ani na skupinu nebo třídu osob.

Přesně stejného výrazu "kdo věří ve mne" Ježíš užil u J 6,47: "Amen, amen pravím vám: Kdo věří ve mne, má život věčný." Bylo by naprosto nelogické přičítat výrazu "kdo věří ve mne" na obou místech, kde jej Ježíš používá, různý význam. Je-li zaslíbení věčného života otevřeno bez jakýchkoli dalších omezení každému pravému věřícímu, potom je tomu stejně i se zaslíbením: "skutky, které já činím, i on činit bude."

Jak je to možné, že každý věřící může činit skutky, které činil sám Ježíš? Odpověď dává Ježíš v poslední části verše J 14,12, kde říká: "...nebo já jdu k Otci svému." A trochu dále ve verších 16 a 17 ve stejné kapitole zase říká: "A já prosit budu Otce, a jiného Utěšitele dá vám, aby s vámi zůstal na věky, toho Ducha pravdy" - to jest Ducha svatého.

Toto prohlášení dává odpověď na zaslíbení ve verši 12. Je to přebývající přítomnost Ducha svatého seslaného na věřícího z přítomnosti Otcovy, která mu umožňuje činit stejné skutky, jaké činil Ježíš. Totéž pomazání Ducha svatého, zůstávající na věřícím tak, jak nejprve zůstávalo na samotném Ježíši, ho vede do nadpřirozené služby stejného typu jako byla služba, do které vstoupil Ježíš, když na něho Duch svatý sestoupil. Tato nadpřirozená služba není způsobena žádnou přirozenou moci nebo schopností ve věřícím samém, ale pomazáním Ducha svatého na něm.

Studujeme-li pečlivě celé Písmo, zjistíme, že toto nadpřirozené svědectví pravdě evangelia je v souladu s Božím jednáním s jeho věřícím lidem v průběhu všech věků. Kdykoli Bůh svěřil božským zjevením člověku pravdu a

lidé byli ochotni tuto pravdu poslechnout, byl Bůh vždy ochoten přinášet zjevované pravdě nadpřirozené svědectví.

To nalézáme již na samém začátku lidské historie v popisu oběti, které Bohu přinesli Kain a Ábel, uvedeném v Gn 4,3-8. Tyto dva druhy oběti jsou typické pro dva hlavní způsoby zbožnosti v celé další historii člověka.

Kain přinesl plody země. Ale byla to země, která již byla pod Božím prokletím, jak je zaznamenáno v Gn 3,17. Kainova oběť byla produktem jeho vlastního rozumu a jeho vlastních skutků. Nebylo v ní žádné zjevení Boží, žádné uznání hříchu a z něho vyplývajícího prokletí, žádné uznání potřeby oběti pro smíření za hřích.

Ábel přinesl z prvorozených svého stáda, aby je obětoval. Tímto činem uznával skutečnost hříchu a potřebu smířící oběti s vylitím krve. To neměl ze svého rozumu, ale přijal to božským zjevením. Jeho náboženství nebylo založeno na jeho vlastních skutcích, ale na víře v Boha.

To je potvrzeno v Žd 11,4: "Vírou lepší oběť Bohu obětoval Ábel, nežli Kain, skrze kterou svědectví obdržel, že je spravedlivý, jak sám Bůh darům jeho svědectví vydal."

Protože Ábel věřil zjevené Boží pravdě a poslouchal ji, Bůh byl uspokojen a přinesl jeho oběti nadpřirozené svědectví. Na druhé straně však Bůh odmítl dát svědectví svého schválení oběti Kainově.

To je uvedeno v Gn 4,4n: "I vzhledl Hospodin na Ábele a na oběť jeho. Na Kaina pak a na oběť jeho nevzhledl." V Žd 11,4 je uvedeno: "sám Bůh darům jeho" (Ábelovým) "svědectví vydal." Jinými slovy, Bůh vydal otevřené nadpřirozené svědectví skutečnosti, že přijal Ábelův způsob oběti. Většina komentátorů myslí, že na Ábelovu oběť sestoupil oheň od Boha s nebe a strávil ji.

Od té doby Bůh vždy rád vydával podobně otevřené nadpřirozené svědectví pravdě, kterou člověku zjevoval. V Ex 4 čteme, že když vyslal Mojžíše, aby donesl jeho poselství o vysvobození dětem Izraele v Egyptě, dal Bůh Mojžíšovi tři určitá nadpřirozená znamení, která měla doprovázet a potvrzovat jeho poselství.

V Lv 9,24 čteme, že když Mojžíš s Aronem dokončili své oběti Hospodinu v stánku, "sestoupil oheň od tváří Hospodina, a spálil na oltáři oběť zápalnou i všechn tuk. Což když uzřel všechn lid, vykřikli a padli na tváři své."

Ve 2Pa 7,1 čteme, že když Šalomoun uzavřel svou modlitbu na zasvěcení chrámu, "rychle oheň sestoupil s nebe, a sehltil zápal i jiné oběti, a sláva Hospodinova naplnila dům ten."

V 1 Kr 18,38n čteme, jak Hospodin potvrdil poselství a svědectví Eliášovo v jeho zápase s proroky Bálovými: "V tom spadl oheň Hospodinův, a spálil" (Eliášovu) "oběť zápalnou, dříví i kamení i prst; též vodu, která byla v struze, vypil. Což když uzřel všechn ten lid, padli na tváři své a řekli Hospodin je Bohem, Hospodin je Bohem."

Nadpřirozené svědectví, které Bůh vydával poselstvím proroků, nekončí u

Eliáše, ale pokračuje skrze službu Elizea, Izaiáše, Ezechiele, Daniele a mnoha jiných. V Novém zákoně se s příchodem evangelia Boží nadpřirozené dosvědčování pravdy jeho Slova nezmenšilo ani nebylo odňato. Právě naopak se velmi rozhojnilo a rozrostlo jak ve službě samotného Ježíše, tak i v následující službě celé první církve.

Po celé věky bylo zvláštním úkolem Ducha svatého přinášet nadpřirozené svědectví zjevené Boží pravdě a potvrzovat slova Božích poslů. Čím hojněji je na Boží lid vylit Duch svatý, tím více se toto nadpřirozené svědectví rozrůstá a sílí.

Někdy se říká, že pro Boží služebníky, kteří mají vysoké vzdělání a veliké vědomosti, již může být zvláštní nadpřirozené svědectví Ducha svatého zbytečné. Ale vynikající příklad apoštola Pavla jasně ukazuje, že toto tvrzení není správné. Intelektuální vzdělání, i když je na své úrovni užitečné, nemůže nikdy nahradit nadpřirozenou moc a službu Ducha svatého.

Je zcela jasné, že apoštol Pavel byl vysoce intelektuálně obdarovaný a všestranně vzdělaný jak na poli náboženství, tak i na poli filozofie. Ale když předkládá evangelium, záměrně se vyhýbá dovolávání své vlastní učenosti nebo používání čistě lidských způsobů zdůvodňování a argumentace. To je jasné z jeho vlastního svědectví, které dává v IK 2,1-2.4-5:

"I já přišel k vám, bratří, nepřišel jsem s důstojností řeči neb moudrosti, zvěstuje vám svědectví Boží. Nebo tak jsem usoudil nic jiného neumět mezi vámi, nežli Ježíše Krista, a to toho ukřižovaného... A řeč má a kázání mé nebylo v slibných lidské moudrosti řečech, ale v dokázání" (nebo projevení) "Ducha a moci, aby víra vaše nebyla na moudrosti lidské založena, ale na moci Boží,"

Vidíme zde, že při předkládání zvěsti evangelia se Pavel záměrně zříká toho, co nazývá "důstojností řeči nebo moudrosti" a "slibných lidské moudrosti řečmi". Vyvozuje, že kdyby si vybral takové způsoby, potom by to dělal ve své vlastní síle. Ale zřekl se jich ve prospěch zcela odlišného typu důkazu pravdy své zvěsti. Tento typ důkazu Pavel nazývá (podle angl. překladu KJV) "projevením Ducha (svatého) a moci". Všimněte si slůvka "projevení". To v sobě zahrnuje něco otevřeného, veřejného a smysly vnímatelného. Duch svatý nespolupracuje s apoštolem Pavlem pouze jako neviditelný a nevnímatelný vliv. Přítomnost a moc Ducha svatého byla v jeho službě otevřeně projevena. (Pozn. překl.: Řecké slovo "apodeixis", které je zde užito, znamená přímo "vystavení" nebo "odhalení". To tedy potvrzuje tento výklad.)

Proč je tomu tak, jak to potvrzuje i Pavel, že Bůh ustanovil tento nadpřirozený způsob dosvědčování pravdy evangelia? Pavel nám odpovídá: "aby víra vaše nebyla na moudrosti lidské založena, ale na moci Boží."

Není Božím úmyslem, aby víra jeho lidu byla založena na argumentech a na důkazech, které jsou na úrovni pouhého lidského chápání. Jediný spolehlivý základ pro víru každého věřícího spočívá v přímém osobním

zakoušení moci Ducha svatého v srdci a životě.

To je v souladu s tím, co říká Pavel také v Ř 15,18n: "Neboť bych nesměl" (tzn. neopovážil bych se) "mluvit toho, čeho by skrze mne neučinil Kristus, ku poslušenství pohanů, slovem i skutkem, v moci divů a zázraků, v síle Ducha Božího."

Pavel zde odmítá zakládání autority zvěsti evangelia, které mu Bůh svěřil, na nějakých svých vlastních osobních kvalitách, jako třeba na svém nadání nebo učenosti. Jasně uvádí, že poslušnost evangelia nemá být vypůsobena žádnými takovými kvalitami, ale pouze "mocí divů a zázraků". A ty jsou, jak říká, dílem Ducha Božího - čili Ducha svatého.

Zde je tedy jedno svrchované nezměnitelné poslání Ducha svatého: otevřeným projevem nadpřirozené moci přinášet svědectví zjevené pravdě Boží.

Toto nadpřirozené svědectví Ducha svatého započalo u Ábela - prvního věřícího a také prvního mučedníka zapsaného v historii člověka po pádu. A toto nadpřirozené svědectví Duch svatý nikdy neodejme, pokud zde na zemi bude mít Bůh svůj lid, který věří a poslouchá zjevené pravdy jeho Slova.

10. BOŽÍ ZASLÍBENÍ DUCHA SVATÉHO

Osobní trvalé přebývání - Zaslíbeno Abrahamovi - Získáno Kristovým smířením

Posledních třináct studií jsme zasvětili zkoumáním té části křesťanského učení, která se nazývá "křest v Duchu svatém". Pod tímto pojmem jsme postupně zkoumali povahu této zkušenosti; nadpřirozený důkaz, kterým je osvědčena; a různé výsledky, které Bůh chce jejím prostřednictvím vypůsobit - a to jednak v životě jednotlivého věřícího, v bohoslužbě celého shromáždění i ve zvláštní službě kazatele.

V závěru řady studií věnovaných tomuto zvláštnímu tématu nyní přistoupíme k poslední otázce, která má velký praktický význam. Je to otázka, jak může člověk přijmout křest v Duchu svatém. Také lze tuto otázku položit takto: Jaké podmínky musí být splněny, aby člověk mohl tuto zkušenost přijmout, čili aby mohl být v Duchu svatém pokřtěn?

K této otázce jsou možné dva přístupy. První je z hlediska Boha - dárce tohoto daru, a druhý je z hlediska člověka - jeho příjemce. Bude moudré k této otázce přistupovat z prvního z těchto hledisek, tedy nikoli především z hlediska lidského, nýbrž z hlediska samého Boha. Abychom věc objasnili, můžeme otázku položit ještě jinak. Můžeme se ptát, jakou roli hraje dar Ducha svatého - neboli křest v Duchu svatém - v celkovém Božím plánu a zaopatření pro celý lidský rod.

Důležité místo Písma, které otevírá cestu ke správnému porozumění této otázce, nalézáme u J 7,37-39: "V poslední pak den ten veliký svátku toho, stál Ježíš a volal, řka: Žízní-li kdo, pojd' ke mně, a napij se. Kdo věří ve mne, jakož říká Písmo, řeky z břicha jeho poplynou vody živé. (A to řekl o Duchu, kterého měli přijmout věřící v něho; nebo ještě nebyl dán Duch svatý, proto že ještě Ježíš nebyl oslaven.)"

První dva verše tohoto oddílu obsahují vlastní Ježíšovo zaslíbení, že každá žíznící duše, která k němu přichází s biblickou vírou, bude naplněna a uspokojena řekami živé vody z nitra. Poslední verš tohoto oddílu je vysvětlením předchozích dvou veršů a je pisatelem evangelia dodán v závorkách. V tomto vysvětlení ukazuje pisatel dvě věci: za prvé, že zaslíbení řek vody živé se vztahuje na dar Ducha svatého, a za druhé, že tento dar nemohl být dán, pokud Ježíš sám byl ještě tělesně na zemi, ale že se stal dosažitelným pro věřící až po Ježíšově nanebevzetí, když On vešel do své slávy na pravici Otcově.

Co přesně znamená výrok, že dar Ducha svatého ještě v té době nemohl být dán? Zřejmě tím není míněno to, že Duch svatý nemohl být před nanebevzetím Ježíšovým na zemi přítomný a zde působit a pracovat, Vždyť dokonce již ve druhém verši Bible - Gn 1,2 - čteme, že Duch svatý na světě

pracoval, neboť je tam řečeno: "A Duch Boží vznášel se nad vodami." A od té doby dále po celý Starý zákon až do dnů Kristovy pozemské služby stále čteme o tom, jak v celém světě a zvláště uprostřed věřícího Božího lidu Duch svatý působil a jednal mnoha různými způsoby. Jaký je tedy rozdíl mezi způsobem, kterým Duch svatý pracoval až do doby Ježíšova vejítí v slávu, a mezi darem Ducha svatého, který je vyhrazen pro křesťany po Kristovu nanebevzetí a který poprvé přijali učedníci v Jeruzalémě o Letnicích?

Jsou tři popisná slova, která shrnují charakteristické znaky daru Ducha svatého a tím ho odlišují ode všech předchozích činností Ducha svatého na světě. Tato tři slova jsou: osobní, přebývající, trvalý. Postupně si každého z těchto slov krátce povšimneme.

Za prvé, dar Ducha svatého je osobní. Po Letnicích Duch svatý touží přijít ke každému věřícímu individuálně jako Osoba. Již nadále nemůžeme mluvit pouze o vlivu ani o působení ani o projevu či jakékoli neosobní síle. Duch svatý je právě tak Osobou jako Bůh Otec nebo Bůh Syn a v tomto období touží přijít ke věřícímu právě tímto individuálním a osobním způsobem. Ve spasení nebo znovuzrození hříšník přijímá Krista, Syna Božího, Druhou osobu Boží. Ve křtu v Duchu svatém věřící přijímá Třetí osobu Boží, Ducha svatého. V obou těchto zkušenostech je podobné absolutně skutečné a přímé jednání s Osobou.

Za druhé, v tomto období Duch svatý přichází, aby ve věřícím prebýval. Působení Ducha svatého mezi Božím lidem ve Starém zákoně můžeme charakterizovat výrazy: "Duch Boží přišel na něho", "Duch Boží ho ponoukal" nebo "Duch Boží skrze něho mluvil". Všechny tyto výrazy ukazují, že určitá část bytosti nebo osobnosti věřícího přišla pod řízení Ducha svatého. Ale nikde ve Starém zákoně nečteme, že Duch svatý přišel, aby zaujal bydliště v chrámu fyzického těla věřícího, a aby se tím zevnitř ujal řízení celé jeho osobnosti.

Za třetí, přebývání Ducha svatého v křesťanovi je trvalé. Ve Starém zákoně věřící zakoušeli mnohokrát a mnoha různými způsoby navštívení Ducha svatého. Ale ve všech těchto případech byl Duch svatý vždy Návštěvníkem a nikdy ne trvalým bydlícím. Ale v Novém zákoně Ježíš svým učedníkům zaslíbil, že když k nim Duch svatý přijde, zůstane v nich navždy.

Můžeme tedy dar Ducha svatého, jak je v Novém zákoně zaslíben, charakterizovat těmito třemi typickými rysy: je osobní, je to prebývání a je trvalý. Neboli jednou stručnou větou: je to osobní, trvalé prebývání.

Ve světle těchto typických rysů nyní můžeme uvést dva důvody, proč nemohl být tento dar dán, pokud Kristus zůstával tělesně přítomen na zemi.

Za prvé, pokud byl Kristus přítomen na zemi, byl osobním autoritativním Božským představitelem On. Ve stejné době nebylo zapotřebí a ani pro to nebylo místa, aby byl na zemi osobně přítomen i Duch svatý. Ale po Kristově vystoupení na nebe byla otevřena cesta Duchu svatému, aby zase On

jako Osoba přišel na zem, a v tomto období je to On, Duch svatý, který je zde na zemi osobním představitelem Božství.

Za druhé, dar Ducha svatého nemohl být dán, dokud Kristus nevystoupil do nebe, protože právo každého věřícího na přijetí tohoto daru není nikterak založeno na jeho vlastních zásluhách, ale pouze a výhradně na zásluhách Kristovy smířčí smrti a jeho vzkříšení. Tedy dar Ducha svatého nemohl být dán, dokud Kristovo smířčí dílo nebylo dokonáno a nebylo schváleno Bohem Otce v nebesích.

V Ga 3,13n Pavel jasně uvádí, že zaslíbení Ducha svatého je věřícímu nabízeno pouze na základě Kristova smířčího díla na kříži. Říká: "Ale vykoupil nás Kristus ze zlořečenství zákona, učiněn byv pro nás zlořečenstvím, (nebo psáno je: Zlořečený každý, kdož visí na dřevě,) aby na pohany to požehnání Abrahamovo přišlo v Kristu Ježíši, a abychom zaslíbení Ducha přijali skrze víru."

V těchto verších Pavel ukazuje tři velmi zajímavá a důležitá fakta o daru Ducha svatého pro křesťany.

Především Pavel uvádí, že jedině skrze výkupné dílo Kristovo na kříži může nyní věřící přijmout zaslíbení Ducha. Ve skutečnosti Pavel objasňuje, že to byl jeden z hlavních účelů, proč Kristus na kříži trpěl. Zemřel na kříži a prolil svou krev, aby tím získal dvojí zákonné právo: své právo udílet dar Ducha svatého a právo věřícího tento vzácný dar přijmout. Tedy přijetí tohoto daru nezávisí žádným způsobem na zásluhách věřícího, ale výhradně na všestranné dostatečnosti Kristova smíření. Přijímá se vírou a ne skutky.

Za druhé pozorujeme, že zde Pavel používá výrazu "zaslíbení Ducha", neboť říká: "abychom zaslíbení Ducha přijali skrze víru." To souhlasí se slovy, kterých používá sám Ježíš, když u L 24,49 dává svým učedníkům poslední příkaz před svým výstupem do nebe, a říká: "A hle, já pošlu zaslíbení Otce svého na vás. Vy pak čekejte v městě Jeruzalémě, dokud nebudete oblečeni mocí s výsosti."

Ježíš zde svým učedníkům říká o křtu v Duchu svatém, který měli o Letnicích přijmout ve městě Jeruzalémě. K označení této zkušenosti používá dvou výrazů. Nazývá ji "oblečení moci s výsosti" a "zaslíbení Otce svého".

Tento druhý výraz "zaslíbení Otce svého" nám dává podivuhodný pohled do myslí Boha Otce a jeho záměru s darem Ducha svatého. Někdo odhadl, že Bible obsahuje minimálně sedm tisíc různých zaslíbení, která dal Bůh svému věřícímu lidu. A ze všech těchto sedmi tisíc Božích zaslíbení věřícímu Ježíš vybírá jedině jakožto zvláštní zaslíbení Otcovo, kterému přikládá jedinečný význam pro každé z jeho věřících dítek. Co je tímto jedinečným a zvláštním zaslíbením? Je jím to, které Pavel nazývá "zaslíbení Ducha".

Přímo ve dni Letnic užil i apoštol Petr podobného obratu, aby označil toto jediné zvláštní zaopatření Boha Otce pro všechny jeho děti. Protože po tom, co byl na učedníky v horní místnosti v Jeruzalémě vylit Duch svatý, čteme ve Sk 2,39, že Petr řekl všemu lidu: "Vám zajisté zaslíbení to svědčí a

synům vašim, i všem, kteříž daleko jsou, kteréž povolal by Pán Bůh náš." Všimněte si, že zde Petr používá výrazu "zaslíbení to". O jakém zvláštním Božím zaslíbení zde mluví? O přesně stejném zaslíbení, o kterém mluvil Ježíš a Pavel - o "zaslíbení Ducha". To je vskutku to "zaslíbení Otcovo" - to nejvyšší požehnání, které Bůh Otec naplánoval a připravil přes celé věky, aby je v tomto přítomném období udělil svým věřícím dětem skrze Ježíše Krista.

Vrátíme-li se nyní k již citovaným slovům Pavlovým z Ga 3,14, zpozorujeme třetí fakt, který je zde ukázán o daru Ducha svatého. Pavel jej nenazývá jenom "zaslíbením Ducha", ale také "požehnáním Abrahamovým", když říká: "Aby na pohany to požehnání Abrahamovo přišlo v Kristu Ježíši, a abychom zaslíbení Ducha přijali skrze víru."

Proč zde Pavel nazývá dar Ducha svatého zaslíbený pohanům "požehnáním Abrahamovým"? Jakým zvláštním způsobem je toto požehnání spojeno s Abrahamem?

Abychom tomu porozuměli, musíme se na chvíli vrátit k Božím jednáním s Abrahamem zapsaným v knize Genesis. Když studujeme záznam knihy Genesis, shledáme, že Bůh učinil s Abrahamem dvě zcela odlišné a oddělené smlouvy. První z nich je zaznamenána v Gn 15, druhá v Gn 17. Tyto dvě smlouvy se od sebe liší několika velmi důležitými a významnými způsoby. Hlavní rozdíly mezi nimi můžeme vyložit v podobě následujících kontrastů.

První smlouva byla nazvána pouze "smlouvou"; druhou Bůh nazval "smlouvou svou".

První smlouva neposkytovala žádné zaopatření pro Abrahama samého, ale pouze pro jeho símě - tzn. jeho potomky; druhá smlouva dává zaopatření nejprve pro Abrahama samého a potom pro jeho símě po něm.

První smlouva není svázána s žádným zvláštním časovým obdobím; druhá smlouva je výslovně nazvána "smlouvou věčnou".

První smlouva byla zpečetěna krví obětních zvířat; druhé smlouva byla skrze obřizku zpečetěna krví Abrahama a jeho semene.

Po první smlouvě následovalo narození Izmaele; po druhé smlouvě následovalo narození Izáka.

Ve světle těchto rozdílů snadno vidíme, že každá s těchto smluv má jiné a oddělené naplnění. První smlouva byla naplněna v období zákona skrze Mojžíše a Jozue. Druhá smlouva je naplněna v období evangelia skrze Ježíše Krista.

To nás vede k zamyšlení nad dalším charakteristickým znakem druhé smlouvy. Když Bůh tuto druhou smlouvu učinil, změnil jméno Abrahamovo. Až do té doby se jmenoval prostě "Abram", od té doby bylo jeho jméno "Abraham". To je jako slovo Hospodinovo zaznamenáno v Gn 17,5: "Aniž více slout bude jméno tvé Abram, ale bude jméno tvé Abraham; nebo otcem

mnohých národů učinil jsem tě."

Jméno "Abram" znamená doslovně "vznešený otec". Význam jména "Abraham" uvádí sám Bůh jako "otec mnohých národů", změna z tvaru "Abram" na tvar "Abraham" je provedena vložением jedné slabiky do jména. V českém jazyku tato slabika sestává ze dvou písmen "h - a". Ale v původní hebrejštině se zapisovaly pouze souhlásky. Tedy v hebrejštině spočívala změna jména prostě ve vložení jediného písmene "h" doprostřed předchozího Abrahamova jména Abram. V hebrejštině je zvuk písmene "h" - nazývaného "hé" - vypůsoben mírným dechnutím v hrdle. Tedy písmeno "h" je v podstatě písmenem "dechu". Vložení tohoto písmene do Abrahamova jména mluví o vejítí dechu nebo Ducha Všemohoucího Boha přímo do nitra věřícího. Zde se nám vybavuje obraz z J 20,22, kde vzkříšený Ježíš dechne na své učedníky a říká: "Přijměte Ducha svatého." Také nám to připomíná příchod Ducha svatého o Letnicích, o kterém ve Sk 2,2 čteme: "Tu povstal náhle s nebe hukot, jako když táhne silný vítr" Colův překlad .

Právě skrze příchod dechu Všemohoucího Boha - Ducha samého Boha - se mělo požehnání Abrahamovo rozšířit a naplnit tak, že se Abraham mohl skutečně podle Božího zaslíbení, stát "otcem mnohých národů". Z toho důvodu, když Pavel mluví o zaslíbení Ducha, nazývá je "požehnáním Abrahamovým", které podle Božího zaslíbení mělo přijít na pohany. A právě aby toto zaslíbené požehnání pro všechny národy vydobyl, zemřel Kristus - potomek Abrahamův - na kříži.

Dovršení Kristova smírčího díla nenastalo na zemi, ale v nebi. To máme objasněno v Žd 9,11n, kde čteme: "Ale Kristus přišed, nejvyšší kněz budoucího dobrého, skrze větší a dokonalejší stánek, ne rukou udělaný, to je ne tohoto stavení, ani skrze krev kozlů a telat, ale skrze svou vlastní krev, vešel jednou do svatyně, věčně vykoupení nalezl."

A dále v Žd 12,24 čteme, že jako věřící Nové Smlouvy (pozn. překladatele: "Nová Smlouva" a "Nový Zákon" znamenají totéž; jsou to různé překlady stejného řeckého výrazu) - neboli jako věřící Nového zákona - jsme přistoupili k prostředníku Nového zákona Ježíšovi, a k pokropení krví, lépe mluvící než Ábelova."

Tato místa z epištoly k Židům jasně ukazují, že smírčí dílo Kristovo nebylo definitivně dovršeno vylitím jeho krve na kříži na zemi, ale potom tím, že vešel s vlastní krví do přítomnosti Otcovy, kde tuto krev předložil jako konečné a dostatečné zadostiučinění a smíření za všechn hřích. Je to tato krev Kristova, kterou jsme pokropeni v nebesích a která je "lépe mluvící než Ábelova".

Krev Kristova je uváděna do protikladu s Ábelovou ve dvou hlavních ohledech. Za prvé, Ábelova krev byla ponechána vylitá na zemi, zatímco Kristova krev je přítomna a kropena v nebesích. Za druhé, Ábelova krev volala k Bohu o pomstu nad vrahem, zatímco krev Kristova mluví v nebesích k Bohu o milost a odpuštění.

Toto zjevení dané v epištole k Židům, že Kristus dovršil smíření tím, že svou vlastní krev předložil před Otcem v nebesích, nám umožňuje pochopit, proč dar Ducha svatého nemohl být dán, dokud Kristus nebyl oslaven. Duch svatý není dán na základě vlastních zásluh věřícího ale na základě Kristova smíření. Toto smíření nebylo dovršeno, dokud nebyla Kristova krev předložena v nebesích a dokud Bůh Otec nevyhlásil své absolutní uspokojení s touto smířčí obětí. Potom darování Ducha svatého těm, kteří věřili v Krista, bylo veřejným svěděctvím nebeského nejvyššího soudu, že krev Kristova byla navždy přijata jako všestranně dostatečné smíření za všechny hříchy.

To potvrzují slova apoštola Jana v 1J 5,6, kde o Ježíšovi říká: "To je ten, který přišel skrze vodu a krev, Ježíš Kristus, ne u vodě toliko, ale u vodě a ve krvi. A Duch je, který svědectví vydává." Vidíme tedy, že Duch svatý vydává svědectví o krvi Ježíšově. Jinými slovy, darování Ducha svatého těm, kdo věří v Ježíše, vytváří spojené svědectví Otce a Ducha o všestranné dostatečnosti krve Kristovy k očištění věřícího od veškerého hříchu.

To je také v souladu s tím, co říká o vyliti Ducha svatého o Letnicích Petr ve Sk 2,33. Když nejprve mluvil o Kristově smrti a vzkříšení, Petr pokračuje a říká: "Proto pravici Boží jsa zvýšen, a vzal zaslíbení Ducha svatého od Otce, vylil to, co vy nyní vidíte a slyšíte."

Kristus nejprve svou smířčí smrtí a vzkříšením získal vykoupení člověka. Potom vystoupil ke svému Otci v nebesích, a tam předložil krev, která byla důkazem a pečetí vykoupení. Na základě toho, že Otec přijal tuto krev, přijal Kristus od Otce dar Ducha svatého, aby ho vylil na ty, kteří v něho věřili.

Můžeme tedy shrnout zjevení Písma o Božím plánu na udělení daru Ducha svatého všem věřícím:

Od času své druhé smlouvy s Abrahamem Bůh Otec jasně zaslíbil požehnání Ducha svatého všem národům skrze Krista. Kristus svou krví prolitou na kříži získal pro všechny věřící zákonné právo na toto požehnání. Po předložení své krve v nebesích přijal Kristus od Otce dar Ducha svatého. O Letnicích byl Duch svatý, který sám je tím darem, vylit z nebe na očekávající věřící na zemi.

Tedy Otec, Syn i Duch svatý - celá Trojice - se podíleli na přípravě, získání a poskytnutí tohoto nejvyššího zaslíbení a největšího ze všech darů pro všechny Boží věřící.

11. JAK PŘIJMOUT DUCHA SVATÉHO

Šest podmínek: Pokání - Křest - Žízeň - Prošení - Pítí - Vydání

Ve své předchozí studii jsme se zamýšleli nad podmínkami, které musely být naplněny, než mohl být dán Božím věřícímu lidu dar Ducha svatého. Přistupovali jsme k této otázce z hlediska Boha, dárce tohoto daru, spíše než z hlediska člověka, jeho příjemce.

Především jsme viděli, že dar Ducha svatého, jak je zaslíben v Novém zákoně, je něco zcela jiného, než všechny možné činnosti a projevy Ducha svatého, které byly zaznamenány v předchozích obdobích Božího jednání s lidmi. Hlavní rozlišovací znaky daru Ducha svatého jsme shrnuli takto: je to osobní trvalé přebývání samotného Ducha svatého ve fyzickém chrámu těla věřícího. Něco takového Bůh nikdy žádné lidské bytosti před Letnicemi nedal.

Potom jsme viděli, že tento dar Ducha svatého pro křesťany tohoto období Bůh naplánoval a zaslíbil již v době Abrahamově, že však mohl být člověku zpřístupněn pouze po dovršení Kristova smířčího díla. Viděli jsme, že z Božího hlediska byly v tomto díle smíření dvě hlavní etapy. Nejprve Kristus na zemi na kříži zemřel a vylil svou krev, aby toto zaslíbené požehnání pro všechny věřící vydobyl. Potom vstal z mrtvých, vystoupil do nebe, svou krev v nebesích předložil jako důkaz a pečeť dokonalého vykoupení člověka a zaujal své místo ve slávě na pravici Otcově. Jako důkaz, že Otec Kristovo smíření přijal jako konečné, všestranně dostatečné výkupné za veškerý hřích, dal mu pak zaslíbený dar Ducha svatého a Kristus o Letnicích tento dar vylil na očekávající věřící v Jeruzalémě. Od té doby je v tomto období Duch svatý, který byl takto věřícím dán, osobním autoritativním představitelem Božství zde na zemi.

Takto se na přípravě, získání a poskytnutí tohoto nejvyššího ze všech Božích zaslíbení a největšího ze všech Božích darů pro všechny jeho věřící podílel Bůh Otec, Bůh Syn i Bůh Duch svatý.

Nyní přikročíme ke zkoumání tohoto daru z opačného hlediska. Již o něm nebudeme uvažovat z hlediska Boha dárce, ale z hlediska člověka příjemce. Když se na to díváme z tohoto hlediska, můžeme nyní položit otázku takto: Které podmínky se musí naplnit v životě člověka, který touží přijmout dar Ducha svatého?

Když zkoumáme učení Písma o tomto předmětu, shledáme, že je jeden základní princip, který platí stejnou měrou pro každé zaopatření Boží, které jeho milost pro člověka připravila. Tento základní princip je uveden v Ř 11,6: "A poněvadž z milosti, tedy ne ze skutků, sic jinak milost již by nebyla milost. Pakli ze skutků, již není milost, jinak skutek nebyl by skutek."

V tomto oddíle jako i jinde ve svých epištolách dává Pavel do protikladu

dva výrazy: "milost" a "skutky". "Milostí" Pavel vždycky míní nezaslouženou přízeň a požehnání Boží, které je udíleno nehodným, ba i těm, kteří by si zasloužili pravý opak. "Skutky" Pavel vždy míní všechno, co by mohl člověk dělat ze svých schopností, aby si získal požehnání a přízeň Boží. Pavel uvádí, že tyto dva způsoby přijímání od Boha se vzájemně vylučují, a tedy je nikdy nelze kombinovat. Cokoli člověk přijímá od Boha milostí, to není ze skutků, a cokoli člověk přijímá od Boha skutky, to není z milosti. Kde působí milost, tam nejsou skutky k ničemu; a kde působí skutky, tam není k ničemu milost.

Tento protiklad vede ještě k dalšímu protikladu mezi "milostí" a "zákonem". Tento kontrast je uveden u J 1,17: "Nebo zákon skrze Mojžíše dán je, milost a pravda skrze Ježíše Krista stala se." Pod Zákonem Mojžíšovým se lidé snažili získat si požehnání Boží tím, co sami činili; ale skrze Ježíše Krista je nyní všem lidem nabízeno nezasloužené požehnání a Boží přízeň. To je "milost".

Vidíme tedy, že vše, co od Boha přijímáme skrze Ježíše Krista, je z milosti, a že prostředek, kterým tuto milost přijímáme, nejsou skutky, ale víra.

To zdůrazňuje Pavel v Ef 2,8n: "Nebo milostí spasení jste skrze víru, (a to ne sami z sebe, dar je to Boží,) ne z skutků, aby se někdo nechlubil."

Všimněte si základního principu, který Pavel v tomto oddíle klade. Můžeme ho shrnout v trojici výrazů: "milostí" - "skrze víru" - "ne ze skutků". Tento základní princip je tak důležitý, že tyto tři výrazy budu opakovat ještě jednou: "milostí" - "skrze víru" - "ne ze skutků".

Tento základní princip platí pro přijetí každého zaopatření, které Boží milost pro člověka připravila.

Zvláště to platí při přijetí daru Ducha svatého. Pavel tento princip uplatnil na dar Ducha svatého v Ga 3,13n, kde říká: "vykoupil nás Kristus ze zlořečenství zákona, ... abychom zaslíbení Ducha přijali skrze víru."

Pavel zde vynáší dvě důležité a vzájemně spojené skutečnosti. Za první, dar Ducha svatého byl člověku zpřístupněn výkupným dílem Kristovým na kříži. Lze říci, že dar Ducha svatého je částí úplného zaopatření, které člověku dala milost Boží skrze Ježíše Krista. Za druhé, tento dar, stejně jako každé jiné zaopatření Boží milosti, se přijímá jednoduše skrze víru a ne skutky.

Mezi křesťanskými sbory v Galacii zřejmě vznikla otázka, jak se přijímá dar Ducha svatého, a Pavel se tohoto předmětu několikrát dotýká v Ga 3.

Na příklad v Ga 3,2 Pavel říká: "Toto bych jen rád chtěl zvědět od vás, z skutků-li zákona Ducha jste přijali, čili z slyšení víry?"

A v 5. verši stejné kapitoly: "Ten tedy, kterýž vám dává Ducha,... z skutků-li zákona, čili z slyšení víry?"

A ještě ve 14. verši, jak jsme již viděli, Pavel říká: "abychom zaslíbení Ducha přijali skrze víru."

V těchto několika verších Pavel tedy třikrát zdůrazňuje, že se Duch přijímá vírou; doslova používá výrazu "ze slyšení víry". Jinými slovy, základní a podstatná příprava věřících k přijetí Ducha svatého spočívá v jejich poučení z písem o povaze Božího zaopatření pro ně a o tom, jak toto zaopatření přijmout vírou ve výkupné dílo Kristovo na kříži. Jestliže ti, kdo hledají Ducha svatého, dostali správné biblické instrukce a přijali je s vírou, pak nemusí být s přijetím tohoto daru spojena již žádná velká námaha ani otálení.

Z Pavlovy epištoly Galatským se zdá, že tamní křesťané nejprve od Pavla prostou vírou přijali zvěst evangelia včetně zvěsti o daru Ducha svatého, a tak vstoupili do plnosti Božího zaopatření pro ně. Později ale byli jinými učiteli zataženi do nějakého zákonického systému, postaveného na evangeliu, a tím začali ztrácet své první přesvědčení o prostém přijetí Božího daru z milosti skrze víru. Jedním z hlavních účelů Pavlovy epištoly je, aby je varoval před tímto nebezpečím a aby je povolal nazpět k původní prostotě jejich víry.

Zdá se, že dnes jsou na mnoha místech křesťanské skupiny, kterým hrozí stejný omyl, před kterým Pavel varoval Galatské. Mnohde je dnes sklon vnucovat těm, kteří hledají dar Ducha svatého, nějaký systém nebo techniku. Přesná technika se mění od skupiny ke skupině. Někde se klade důraz na určité držení těla nebo postoj. Jinde se zase klade důraz na některé zvláštní tvary slov nebo na opakování některých zvláštních obrátů. Vést v této linii ty, kdo hledají Ducha svatého, nemusí být nutně nebiblické, ale je zde veliké nebezpečí v tom, že tyto zvláštní postoje nebo tvary slov místo aby pouze napomáhaly víře, se mohou stát její náhradou. V tomto případě se taková technika mívá svého cíle. Místo aby hledajícímu pomohla přijmout Ducha svatého, ve skutečnosti mu v tom brání.

Výsledkem takové techniky pak je, že často potkáváme chronické hledače, kteří říkají: "Vyzkoušel jsem všechno! Vyzkoušel jsem chválu; říkal jsem Halleluja; pozdvihoval jsem ruce; křičel jsem; dělal jsem všechno možně, ale nefunguje to." Aniž by si to uvědomovali, dělají tito lidé přesně tutéž chybu, do které se dostali Galatští: víru nahrazují skutky, prosté slyšení Božího Slova nahrazují technikou.

Jaká je zde náprava? Stejná, jakou Pavel předkládal Galatským: vrátit se ke "slyšení víry". Takoví chroničtí hledači nepotřebují více chválit nebo více křičet nebo více zvedat ruce. Potřebují ale nové poučení z Božího Slova o nezaslouženém opatření Boží milosti.

Vždy, když lidé hledají dar Ducha svatého, je všeobecná zásada věnovat čas poučení z Božího Slova, než se přikročí k modlitbě. Co se mne týče, kdybych měl na pomoc věřícím hledajícím dar Ducha svatého vyhrazeno třicet minut, **vždy** bych chtěl alespoň polovinu tohoto času, tj. nejméně patnáct minut, strávit tím, že bych jim poskytl biblické instrukce. Následujících

patnáct minut zasvěcených modlitbě pak dá mnohem větší pozitivní výsledky, než celých třicet minut modlitby bez předchozího poučení.

Vidíme tedy, že základní požadavek pro přijetí daru Ducha svatého označuje Pavel jako "slyšení víry".

Při předkládání tohoto principu se však musíme pečlivě chránit proti falešnému pojetí víry. Vírou nikdy nelze kompenzovat nedostatek poslušnosti. Právě naopak, pravá víra se vždy projevuje v poslušnosti. Poslušnost je tedy zkouškou i důkazem víry.

To platí pro přijetí Ducha svatého stejně jako v každé jiné oblasti Boží milosti. Jasně to ukazuje výrok apoštola Petra v židovské radě, který je zaznamenán ve Sk 5,32: "A my jsme svědkové toho, co mluvíme, ano i Duch svatý, kteřého dal Bůh těm, kteří jsou poslušní jeho."

Když Pavel mluví o daru Ducha svatého, zdůrazňuje víru, Petr poslušnost. Není však mezi nimi žádný rozpor. Pravá víra je vždy spojena s poslušností. Úplná víra ústí v úplnou poslušnost. Petr zde říká, že když naše poslušnost je úplná, dar Ducha svatého je náš.

Jaké jsou kroky úplné poslušnosti při hledání daru Ducha svatého? Můžeme rozebrat šest kroků předložených v Písmu, které vyznačují stezku poslušnosti vedoucí k daru Ducha svatého.

První dva kroky uvádí apoštol Petr ve Sk 2,38: "Pokání čiňte, a pokřti se jeden každý z vás ve jménu Ježíše Krista na odpuštění hříchů, a přijmete dar Ducha svatého."

Ty dva kroky, které zde Petr uvádí, jsou: první, "pokání čiňte"; a druhý, "pokřti se".

Pokání je vnitřní změna srdce a postoje vůči Bohu, která vrací hříšníka do smíření a pokoje s Bohem. Křest je potom vnější akt, kterým věřící osvědčuje tuto vnitřní změnu, kterou Boží milost vepsala do jeho srdce.

Třetí krok na této stezce k plnosti Ducha svatého uvádí Ježíš u J 7,37n: "Žízni-li kdo, pojď ke mně, a napij se. Kdo věří ve mne, jako říká Písmo, řeky z břicha jeho poplynou vody živé."

V dalším verši vysvětluje pisatel evangelia, že toto Ježíšovo zaslíbení se vztahuje na dar Ducha svatého.

To se shoduje s tím, co Ježíš říká také u Mt 5,6: "Blahoslavení, kteří lační a žízni po spravedlnosti, nebo oni nasyceni budou."

Jedna podstatná podmínka pro přijetí plnosti Ducha svatého je hlad a žízeň. Bůh nemrhá svým požehnáním při těch, kteří necítí jeho potřebu. Mnozí křesťané, kteří vedou dobrý a uznávaný život a kteří jsou zdraví v každém základním bodu učení, nikdy nepřijmou plnost Ducha svatého prostě proto, že necítí její potřebu. Jsou spokojeni bez tohoto požehnání a Bůh je nechává tak. Z lidského hlediska se to často jeví tak, jako by dar Ducha svatého přijímali ti, kteří jsou toho nejméně hodni, a ti, kteří se zdají být toho nejhodnější, nepřijímají. To je vysvětleno u L 1,53: "Lačné nakrmil dobrými

věcmi, a bohaté pustil prázdné." Naše potřeby Bůh neměří našimi zásluhami, ale našimi touhami.

Čtvrtý krok k plnosti Ducha svatého uvádí Ježíš u L 11, 13: "Poněvadž tedy vy, jsouce zlí, umíte dobré dary dávat dětem svým, čím více Otec váš nebeský dá Ducha svatého těm, kteří ho prosí?"

Zde Ježíš říká, že ty Boží děti, které chtějí přijmout Ducha svatého, mají o tento dar prosit svého nebeského Otce, Slyšíme občas křesťany říkat takovéto poznámky: "Jestliže Bůh chce, abych měl Ducha svatého, potom mi ho dá; nepotřebuji ho za to prosit." Tento postoj však není biblický. Ježíš jasně učí, že Boží děti mají svého nebeského Otce o tento zvláštní dar Ducha svatého prosit.

Dalším krokem po prošení je přijetí. U J 7,37 Ježíš tento krok přijetí označuje slovem "pít". Říká: "Žízni-li kdo, pojd' ke mně, a napij se."

"Pít" představuje aktivní proces přijímání. Naplnění Duchem svatým nelze přijmout pouhým negativním nebo pasivním postojem. Člověk může pít jedině z vlastní vůle a nikdo nemůže pít se zavřenými ústy. Jak je tomu v přirozené oblasti, tak je tomu i v duchovní oblasti.

V Ž 81,11 Hospodin říká: "otevři jen ústa svá, a naplním je."

Bůh nemůže naplnit zavřená ústa. I když se to může zdát hloupé, jsou takoví, kteří nepřijmou plnost Ducha prostě proto, že odmítají otevřít ústa.

Po pití je šestým a posledním krokem k přijetí plnosti Ducha svatého "vydání".

V Ř 6,13 mluví Pavel ke křesťanům o dvojím vydání Bohu. Říká (podle Colova překladu): "Oddejte se Bohu jako ti, kdož ze smrti přešli k životu; a své údy (dejte) Bohu za nástroj spravedlnosti!"

Všimněte si dvou stupňů, které jsou zde předloženy před nás křesťany. To první vydání je vydání sebe, vydání své vůle a osobnosti. Ale to není úplné. Je ještě další stupeň vydání, které není vydáním pouze naší vůle, ale našich skutečných tělesných "údu". Uskutečnění tohoto dalšího stupně vydání vyžaduje mnohem větší míru důvěry v Boha. Ve vydání sebe, neboli své vůle, se vydáváme v poslušnost zjevené vůli Boží, ale stále si ponecháváme uplatňování vlastního rozumu. Jsme ochotni dělat, co Bůh od nás žádá, za předpokladu, že tomu nejdříve porozumíme. Ve vydání svých tělesných údů jdeme za tento stupeň. Již ani neusilujeme o to, abychom intelektuálně porozuměli tomu, co od nás Bůh žádá. Pouze předáme neomezené řízení svých tělesných údů Bohu a dovolíme mu je ovládat podle jeho vůle a k jeho účelům, aniž jsme vázání uspokojením intelektuálního porozumění tomu, co Bůh dělá a proč to dělá. Jedině uskutečněním tohoto druhého vydání dojdeme k naprostému bezpodmínečnému vydání. A právě v tomto vydání přichází Duch svatý ve své plnosti a zaujímá vládu nad našimi údy. Jedním údem, který zvláště musí být pod jeho plnou vládou, je ten neovladatelný úd, který žádný z lidí zkrotit nemůže - jazyk. A tak vydání našeho jazyka Duchu svatému k tomu, aby ho v nás řídil podle své vlastní vůle

a bez našeho intelektuálního chápání, vyznačuje vyvrcholení vydání - vyvrcholení úplné poslušnosti. A právě tím přijímáme dar Ducha svatého.

Načrtli jsme tedy těchto šest postupných kroků k přijetí plnosti Ducha svatého. 1. pokání; 2. křest; 3. žízeň; 4. prošení; 5. pití - tj. aktivní přijetí; 6. vydání - tj. vydání úplné vlády našich tělesných údů bez požadavku našeho intelektuálního porozumění.

Nad tímto náčrtem se nám přirozeně nabízí otázka, zda každý, kdo přijímá dar Ducha svatého, musel přesně projít všemi těmito kroky.

Na tuto otázku odpovídáme: ne. Boží milost je svrchovaná. Kdekoli to Bůh vidí jako vhodné, tam přes podmínky, které jsou v jeho Slovu uloženy, je svoboděn se sklonit v milosti k potřebné duši. Boží milost není nutně omezená podmínkami, které Bůh sám člověku uložil. Na druhé straně však všude, kde tyto podmínky jsou zcela splněny, tam Bůh pro svou věrnost nikdy zaslíbené požehnání nezadržívá.

Zdá se, že lidé někdy vynechají některé z kroků, které jsme právě načrtli, a přesto přijmou dar Ducha svatého. Zejména je občas dán dar Ducha svatého lidem, kteří nebyli pokřtěni nebo kteří nikdy Boha o tento dar výslovně neprosili. Víím, že tomu tak je, protože se to stalo v mé vlastní zkušenosti. Sám jsem přijal dar Ducha svatého dříve, než jsem byl pokřtěn, a i bez toho, že bych speciálně za něj prosil. V těchto dvou bodech se Bůh ke mně sklonil ve své svobodné a svrchované milosti přes podmínky uložené v jeho Slově. Co se mne týče, uvědomuji si, že mě to činí tím spíše dlužníkem Boží milosti. Určitě mě to nevedlo k pýše, k nedbalosti nebo k neposlušnosti.

Zdá se však, že Bůh nikdy neudílí dar Ducha svatého tam, kde nejsou splněny ostatní čtyři podmínky, které jsou v Božím Slově uvedeny. To znamená, že Bůh nikdy nedává dar Ducha svatého tam, kde není především pokání a pak kde po pokání není duchovní žízeň a ochota přijmout a vydat.

Na závěr této řady studií o křtu v Duchu svatém je na místě ještě jednou zdůraznit těsné spojení mezi plností Ducha svatého a poslušností. Jak říká Petr, dar Ducha svatého je pro ty, kdo Boha poslouchají. Ani tam, kde Bůh ve své milosti udělí tento dar těm, kteří ještě plně nesplnili podmínky jeho Slova, nezůstává místo pro nedbalost nebo neposlušnost. Ve Sk 10 čteme, že když Petr kázal v domě Kornéliově, Duch svatý sestoupil na všechny, kteří slyšeli jeho slovo. Záznam Skutků však jasně ukazuje, že toto projevení Boží milosti nebylo nikterak interpretováno jako náhrada za poslušnost Božího Slova, protože v posledním verši kapitoly - Sk 10,48 - čteme: "A rozkázal je" (Petr) "pokřtít ve jménu Páně." I pro ty, kteří dar Ducha svatého přijali, zůstává ustanovení křtu ve vodě stále příkazem Božího Slova, který nelze pominout.

V této oblasti duchovních darů musíme být především ustavičně na stráži před duchovní pýchou. Čím hojněji jsme přijali z darů Boží milosti, tím vážněji

jsme zavázáni k poslušnosti a věrnosti při užívání těchto darů a při hospodaření s nimi.

Tuto zásadu zodpovědnosti za přijatou milost shrnuje Ježíš ve svých slovech o službě u L 12,48: "Každému pak, komu jest mnoha dáno, mnoho bude od něho požádáno; a komu mnoho poručili, více požádají od něho."

Čím hojněji přijímáme z Božích darů a milostí skrze Ježíše Krista, tím více jsme zavázáni k pokoře, k zasvěcení a k neselehávající poslušnosti.

12. EPILOG: V OBLACE A V MOŘI

Pět předobrazných zkušeností: Spasení skrze krev - Křest ve vodě a v Duchu - Sycení z Božího Slova - Pítí Božího Ducha

Nějakou dobu jsme se nyní zabývali tou částí křesťanského učení, která je v Žd 6,2 nazvána "křtů učení".

Všimli jsme si toho, že v Novém zákoně se ve skutečnosti mluví o čtyřech různých typech křtu. Jsou to: 1. křest Jana Křtitele; 2. křesťanský křest ve vodě; 3. křest utrpení; a 4. křest v Duchu svatém.

Dva z těchto typů křtu mají velmi úzký vztah ke zkušenosti všech křesťanů v tomto věku. Jsou to křesťanský křest ve vodě a křest v Duchu svatém. Z toho důvodu jsme svou pozornost soustředili především na tyto dvě formy křtu.

Nyní nadešla chvíle, abychom pohlédli na tyto dvě formy křtu v perspektivě, abychom viděli, jaký je jejich vzájemný vztah a jaký vztah mají k ostatním částem Božího plánu a zaopatření pro věřící tohoto období. Tuto otázku můžeme položit také takto: Jakou roli v celkovém Božím plánu pro všechny křesťany hraje křest ve vodě a křest v Duchu svatém?

Jedno místo epistol Pavlových vrhá na tuto otázku zvláštní světlo. Je to 1K 10,1-4:

"Nechci pak, abyste nevěděli, bratří, že otcové naši všichni pod oním oblakem byli, a všichni moře přešli, a všichni v" (= do) "Mojžíše pokřtěni jsou" (přesněji: pokřtěni byli) "v oblace a v moři a všichni týž pokrm duchovní jedli, a všichni týž nápoj duchovní pili. Pili zajisté z duchovní skály, která za nimi šla. Ta pak skála byl Kristus."

Jen kousek dále ve stejné kapitole uvádí Pavel tyto starozákonné zkušenosti Izraele v souvislosti s novozákonními zkušenostmi křesťanů.

V šestém verši Pavel říká: "Ty pak věci ku příkladu nám se staly..."

A ve verši 11 opět: "Toto pak všecko u figuře" (čili v předobrazu) "dělo se jim, a napsáno jest k napomenutí našemu, kteří jsme na konci světa."

Pavel zde tedy říká, že tyto starozákonné zkušenosti Izraele nejsou pouze zajímavými historickými událostmi v minulosti, ale že obsahují také naléhavé a důležité poselství pro nás, křesťany tohoto věku. Tyto zkušenosti Izraele jsou skrze božské vedení zapsány speciálně jako vzory chování a Bůh chce, aby je všichni věřící tohoto období pečlivě následovali. Proto Pavel říká: "Toto pak všecko u figuře" -předobrazně, jako vzory chování - "dělo se jim, a napsáno jest k napomenutí" - k poučení a k varování - "našemu, kteří jsme na konci světa" - kteří nyní žijeme v závěrečném období tohoto věku.

Toto mějme na mysli a vraťme se nyní k již přečteným prvním čtyřem veršům kapitoly a pečlivě se zamysleme nad tím, jaké příklady a poučení nám

zde Pavel předkládá.

Především zjišťujeme, že v těchto čtyřech verších se ne méně než pětkrát vyskytuje důležité slovíčko "všichni".

Pavel říká: "otcové naši všichni pod oním oblakem byli, a všichni moře přešli, a všichni v Mojžíše pokřtěni byli v oblaci a v moři, a všichni týž pokrm duchovní jedli, a všichni týž nápoj duchovní pili."

Pavel zde zřetelně zdůrazňuje, že Bůh chce, aby všichni jeho věřící následovali všechny tyto vzory. Bůh zde neponechává místo pro žádné výjimky. Tyto věci jsou pro všechny Boží lidi.

O kterých vzorech zkušeností zde Pavel mluví? Vidíme že se zde jedná o čtyři postupné zkušenosti. 1. všichni byli pod oblakem; 2. všichni prošli mořem; 3. všichni jedli týž duchovní pokrm; a 4. všichni pili týž duchovní nápoj.

To jsou tedy ty čtyři vzory zkušeností, které mají následovat všichni Boží lidé: 1. projít pod oblakem; 2. projít mořem; 3. jedení téhož duchovního pokrmu; 4. pití téhož duchovního nápoje.

Přirozeně se nyní můžeme ptát, co v životě dnešních křesťanů odpovídá těmto čtyřem vzorům a jaké poučení z nich my křesťané dnes můžeme mít.

Při hledání odpovědi na tuto otázku vidíme, že se tyto zkušenosti přirozeně rozpadají do dvou různých dvojic. První dvě - projít pod oblakem a projít mořem - byly jednorázové zkušenosti, které nestaly pouze jednou. Druhé dvě - jedení duchovního pokrmu a pití duchovního nápoje - byly návykové zkušenosti, které se pravidelně opakovaly po dlouhé časové období.

Začněme s první dvojicí zkušeností, které se staly pouze jednou: projít pod oblakem a projít mořem. Co představují tyto zkušenosti pro nás křesťany? Klíč k jejich porozumění dávají jiné výrazy, které ve spojení s nimi Pavel používá. Ve spojení s oběma těmito zkušenostmi Pavel používá stejného výrazu, a to: "být pokřtěn". Říká: "všichni v Mojžíše pokřtěni byli v oblaci a v moři."

Tyto dvě zkušenosti tedy odpovídají dvěma formám křtu, které obě Bůh určil pro všechny křesťany tohoto období.

Které formy křtu to jsou, jež tyto zkušenosti představují?

Ve světle našich předchozích studií je pro nás nyní snadné na tuto otázku odpovědět. Křest v oblaku pro Izrael odpovídá křtu v Duchu svatém pro křesťany tohoto období. Křest v moři pro Izrael odpovídá křtu ve vodě pro křesťany tohoto období.

Stručně řečeno: křest v oblaci odpovídá křtu v Duchu svatém a křest v moři odpovídá křtu ve vodě.

Když nyní budeme zkoumat podrobnosti těchto dvou zkušeností Izraele ve vztahu ke Starému zákonu, uvidíme, jakými přílehlými vzory jsou pro odpovídající zkušenosti křesťanů dnes. Pro historický záznam pochodu

Izraele pod oblakem a přes moře se musíme obrátit k Ex 13 a 14. Tyto dvě kapitoly popisují, jak po obětování velikonočního beránka v Egyptě započal lid Izraele ještě téže noci svůj exodus z Egypta a jak došli k vodám Rudého moře a jak přes ně zázračně přešli jako po souši.

První zmínku o jejich cestě pod oblakem nalézáme v Ex 13,20-22t "Vytáhli tedy z Sochoť, položili se v Etam při kraji pouště. Hospodin pak předcházel je ve dne v sloupu oblakovém, aby je vedl cestou, v noci pak v sloupu ohnivém, aby svítil jim, aby ve dne i v noci jít mohli. Neodňal sloupu oblakového ve dne, ani ohnivého sloupu v noci od tváří toho lidu."

Když o tom v 1K 10 Pavel mluví, říká: "otcové naši všichni pod oním oblakem byli." To nás přivádí k pochopení, že v určitém okamžiku pouti z Egypta na ně shůry sestoupil tento jedinečný nadpřirozený oblak a potom již nad nimi zůstal. Je jasné, že tento oblak mohli Izraelité vnímat smysly a že měl dvě různé podoby. Ve dne to byl oblak, který dával stín před žářem slunce. V noci to byl sloup ohně, který dával světlo a teplo v temnotě a chladu noci. Dnem i nocí poskytoval Izraelitům božské vedení.

Obrátíme-li se nyní k Ex 14, nalezneme zde o tomto úžasném oblaku zjeveny další dvě skutečnosti. Za první: sám Bůh - Hospodin - Jehova - byl v oblaku osobně přítomen. Za druhé: tento oblak sloužil k oddělení Izraelitů od Egyptanů a k jejich ochraně před nimi.

Tyto skutečnosti jsou zaznamenány v Ex 14,19n: "I bral se anděl Boží, kterýž byl prvé předcházel vojsko Izraelské, a šel ze zadu za nimi nebo hnul se sloup oblakový, který byl před nimi a stál ze zadu za nimi. A přišel mezi vojska Egyptských a vojska Izraelská, byl Egyptským oblakem a tmou, Izraelským pak osvěcoval noc, tak aby nepřiblížili se jedni k druhým přes celou noc."

Kousek dále, ve 24. verši téže kapitoly o oblaku ještě čteme: "Stalo se pak v bdění jitřním, že pohleděl Hospodin na vojska Egyptských ze sloupu ohně a oblaku, a zmátl vojsko Egyptské."

Z tohoto popisu vidíme, že v oblaku byl a s oblakem se pohyboval sám Hospodin - Jehova. V tom oblakovém sloupu se Hospodin zepředu izraelského tábora nad nimi přesunul za ně. V tomto oblaku umístil svoji přítomnost mezi Izraelity a Egyptany, aby svůj lid oddělil a ochránil je před jejich nepřáteli.

Vidíme také, že význam a účinek oblaku pro Izraelity a pro Egyptany byl naprosto různý. Egyptským byl "oblakem a tmou", ale Izraelským "osvěcoval noc". Egyptu - lidu tohoto světa - byl tento oblak temnotou, ale Izraeli - lidu Božímu - byl světlem.

Nadto za ranního rozbřesku byl účinek oblaku pro Egyptany ještě strašnější. Čteme, že "v bdění jitřním pohleděl Hospodin na vojsko Egyptských z sloupu ohně a oblaku, a zmátl vojsko Egyptské."

Řekli jsme, že tento oblak, pod kterým Izraelité šli a ve kterém byli

pokřtěni, je typem neboli předobrazem křtu v Duchu svatém. Stručně seřadíme skutečnosti, které o tomto oblaku známe, a hledíme, jak každá z nich přesně a dokonale platí pro křest v Duchu svatém.

Tedy hlavní skutečnosti zjevené o tomto oblaku jsou tyto:

1. tento oblak sestoupil na Boží lid shůry z nebe.
2. nebyl to pouhý neviditelný vliv, ale byl vnímatelný smysly.
3. dával stín před žářem ve dne a světlo a teplo v noci.
4. dával Božímu lidu během jejich putování božské vedení.
5. v oblaku byla skutečná osobní přítomnost samého Hospodina a právě v tomto oblaku přišel Hospodin osobně zachránit svůj lid od jejich nepřátel.
6. Božímu lidu tento oblak dával světlo, ale pro jeho nepřátele byl tentýž oblak něčím temným a strašlivým.
7. oblak přišel mezi Boží lid a jeho nepřátele, oddělil je, a tak Boží lid ochránil.

Nyní se podívejme, jak každá tato skutečnost dokonale ukazuje jednu důležitou stránku pravdy o křtu v Duchu svatém a co křest v Duchu svatém znamená pro Boží lid v tomto období.

1. křest v Duchu svatém je slavná osobní přítomnost samotného Boha, která sestupuje na Boží lid z nebe a která ho zahaluje a ponořuje.
2. křest v Duchu svatém není pouhý neviditelný vliv, ale je to něco,co je vnímatelné smysly, a jeho účinky je možno vidět i slyšet.
3. takto přicházející Duch svatý je ustanoven jako Utěšitel Božího lidu. Dává stín před horkem a světlo a teplo uprostřed temnoty a chladu.
4. Duch svatý dává Božímu lidu božské vedení na jeho pozemské pouti.
5. v této zkušenosti je obsažena skutečná přítomnost samotného Pána, protože Ježíš o ní u J 14,18 řekl: "Neopustím vás sirotků, přijdu k vám" - já sám,osobně.
6. křest v Duchu svatém přináší Božímu lidu nebeské světlo,ale lidem tohoto světa zůstává tato nadpřirozená zkušenost něčím temným, nepochopitelným, ba strašlivým. Pavel v 1K 2,14 říká: "tělesný člověk nechápe" (tj. nebere, nepřijímá)"těch věcí, které jsou Ducha Božího; nebo jsou jemu bláznovství, aniž jich může poznat, proto že ony duchovně mají rozsuzovány být."
7. křest v Duchu svatém jako duchovní zkušenost vyznačuje rozhodné rozdělení mezi lidem Božím a lidmi tohoto světa. Odděluje a ochraňuje Boží lid od hříšného narušujícího vlivu tohoto světa.

Tolik o "křtu v oblaci". Nyní se obraťme ke "křtu v moři". Toto projití Izraele Rudým mořem je popsáno v téže 14. kapitole Exodu.

V Ex 14,21n čteme: "I vztáhl Mojžíš ruku svou na moře, a Hospodin rozdělil moře větrem východním prudce vějícím přes celou noc; a učinil moře v suchost, když se rozstoupily vody. Tedy šli synové Izraelští prostředkem moře po suše, a vody jim byly jako zeď po pravé i po levé

straně."

Potom čteme, jak se Egyptané pokusili následovat Izraelity skrze Rudé moře, a vyvrcholení celé zkušenosti s konečným zničením Egyptanů je zapsáno ve verši 27: "I vztáhl Mojžíš ruku svou na moře, a navrátilo se moře ráno k moci své, a Egyptští utíkali proti němu; a vrazil Hospodin Egyptské do prostřed moře."

Spolu s tímto popisem v Exodu můžeme také číst inspirovaný výklad Písma v Žd 11,29: "Vírou přešli" Izraelité "moře červené jako po suchu o což pokusivše se Egyptští, ztonuli."

Ve světle těchto oddílů můžeme nyní stručně srovnat hlavní fakta, která nám jsou o projití Izraelitů Rudým mořem zjevena, a uvidíme, jak přesně a dokonale každé z nich platí pro křesťanský křest ve vodě.

1. přejití Izraele přes Rudé moře bylo umožněno pouze nadpřirozenou podporou Boží moci. 2. Izrael mohl mít z této podpory užitek pouze prostřednictvím vlastní víry. Vody byly otevřeny i uzavřeny aktem víry Mojžíšovy a Izrael jako celek mohl projít jedině vírou. 3. když se Egyptané pokusili o stejnou věc, ale bez víry, nebyli spaseni, nýbrž zničeni. 4. Izrael sestoupil do vod, prošel vodami a opět z vod vystoupil. 5. projitím vodami byl Izrael definitivně oddělen od svého posledního přímého kontaktu s Egyptem a od poslední hrozby egyptské nadvlády. 6. Izrael vystoupil z vod do nové země, aby žil podle nových zákonů a následoval nového vůdce.

Nyní se podívejme, jak dokonale ukazuje každá tato skutečnost důležitou stránku pravdy o křesťanském křtu ve vodě a co tento křest znamená pro Boží lid tohoto období.

1. křesťanský křest ve vodě byl věřícímu umožněn pouze nadpřirozenou smrtí a vzkříšením Ježíše Krista. 2. křesťanský křest je účinný jedině skrze osobní víru věřícího: "Kdož uvěří a pokřtí se, spasen bude." 3. ti, kdo vykonají tento úkon bez osobní víry, jsou jako Egyptané, kteří vešli do Rudého moře: tento úkon je nespasí, ale zničí. 4. všude, kde je v Novém zákoně křest ve vodě popsán, sestoupí ten, kdo je křtěn, do vody, projde vodou a znovu z vody vystoupí. 5. křest ve vodě určil Bůh k oddělení věřícího od světa a k přerušení vlády světa v jeho životě. 6. po křtu Bůh usměřňuje věřícího do nového způsobu života s novými zákony a novým vůdcem. Pavel o tom mluví v 8 6,4: "Pohřbeni jsme tedy s ním skrze křest v smrt, abychom, jakož z mrtvých vstal Kristus k slávě Otce, tak i my v novotě života chodili."

Viděli jsme, že v průběhu svého vysvobození z Egypta se všichni z Božího lidu Starého zákona sdíleli ve dvou zkušenostech společných všem; všichni prošli pod oblakem a všichni prošli skrze moře, všichni byli pokřtěni v oblaci a v moři. Nyní se krátce zamysleme, jaké místo v celkovém Božím plánu spasení jeho lidu tyto dvě zkušenosti zaujímaly.

Především vidíme, že Boží dílo vysvobození pro jeho lid začalo ve

skutečnosti v Egyptě. Bůh poslal svého ustanoveného vysvoboditele Mojžíše ke svému Izraelskému lidu právě tam, kde byli, doprostřed Egypta doprostřed jejich bídy a otroctví. Zde Bůh spasil svůj lid od hněvu a soudu, skrze jejich víru v krev jím ustanovené oběti - tj. velikonočního beránka. Jakmile však jednou Bůh svůj lid v Egyptě spasil, nedopustil jim tam déle zůstat. Ale povolal je, aby se ještě té noci, kdy byli vysvobozeni, vydali na pochod z Egypta; ve spěchu, s podpásanými bedry, již ne jako pouhá otrocká chátra, ale armáda mužů připravených pro válku.

Když Egyptané, dychtiví přivést Izraelské zpátky do otroctví do Egypta, přistoupili k jejich pronásledování, spočívaly další dvě etapy Božího vysvobození jeho lidu v tom, že je nechal projít pod oblakem a skrze moře. Těmito dvěma zkušenostmi dosáhl u svého lidu dvou hlavních záměrů. Jednak dokončil jejich vysvobození z egyptské poroby, a pak učinil nezbytné opatření pro nový život, do kterého je uváděl.

Znovu shledáváme, že to všechno jsou příklady neboli předobrazy Božího plánu vysvobození, který má pro svůj lid v tomto přítomném období. Ještě dnes se Bůh v milosrdenství a milosti sklání až k hříšníkovi tam, kde je, uprostřed tohoto světa a uprostřed bídy a poroby. Právě zde Bůh spasí hříšníka skrze jeho víru, víru nikoli v krev beránka velikonočního, ale ve krev Ježíše Krista, "Beránka Božího, který snímá hřích světa". Ještě dnes Bůh okamžitě po této začáteční zkušenosti spasení povolává hříšníka ven z jeho starého života, z jeho starých zvyků a společností. Toto Boží povolání k vyjití a oddělení je i dnes stejně jasné jako Boží povolání Izraele k vyjití z Egypta. Pavel říká křesťanům ve 2K 6,17n: "A protož vyjděte z prostředku jejich, a oddělte se, praví Pán; a nečistého se nedotýkejte, a já přijmu vás. A budu vám za Otce, a vy mi budete za syny a za dcery, praví Pán všemohoucí."

Ještě dnes také Satan, bůh tohoto světa, podobně jako faraón pronásleduje Boží lid, když vychází z jeho panství, a dychtí ho přivést zpět do svého otroctví.

Z toho důvodu Bůh učinil pro svůj věřící lid v dnešní době dvojí opatření, které odpovídá dvojímu křtu Izraele v oblaci a v moři. Bůh ustanovil, aby po spasení skrze víru v krev Kristovu byli všichni jeho věřící pokřtěni do Krista ve vodě a v Duchu svatém. Je Božím záměrem, aby jeho lid byl tímto dvojím křtem definitivně vysvobozen od spojení se světem a z jeho panství a aby pak byla za nimi cesta zpět do starého života navždy zavřena. Tímto dvojím křtem Bůh také činí potřebná opatření pro nový život, do kterého pak chce svůj lid vést.

Na závěr se ještě zamysleme nad druhými dvěma zkušenostmi, které Bůh pro svůj lid Starého zákona zřídil, nad jedením téhož duchovního pokrmu a pitím téhož duchovního nápoje.

Duchovním pokrmem, který Bůh pro všechny Izraelity ustanovil, byla mana, která sestupovala pravidelně každé ráno. Ta byla hlavním pokrmem, kterým byl Izrael živen během čtyřiceti let svého putování po poušti. Když

o ní Pavel v Novém zákoně mluví, nazývá ji "duchovním pokrmem". Tím tedy ukazuje, že pro nás křesťany v tomto období mana neodpovídá přirozenému hmotnému pokrmu, kterým musíme sytit svá těla, ale duchovnímu nadpřirozenému pokrmu, kterým musíme sytit své duše.

Co je tedy pro křesťany v tomto období oním duchovním nadpřirozeným pokrmem? Odpověď nám dávají slova samotného Krista u Mt 4,4: "Psáno jest: Ne samým chlebem živ bude člověk, ale každým slovem vycházejícím skrze ústa Boží," Duchovním pokrmem, který Bůh určil pro všechny věřící v tomto období, je Boží vlastní Slovo. Když se skrze víru sytíme z psaného Slova Božího - Písma, přijímáme do sebe božský život živého Slova, což je sám Ježíš Kristus. Neboť u J 6,51 Ježíš o sobě také řekl: "Já jsem ten chléb živý. kterýž jsem s nebe sestoupil." Skrze psané Slovo se tedy stává, že živé Slovo, živý chléb s nebe sestupuje do duše věřícího.

Předpisy pro to, jak měli Izraelité sbírat manna, jsou uvedeny v Ex 16. Zde jsou tři hlavní body: 1. sbírali ji pravidelně; 2. sbírali ji individuálně; 3. sbírali ji na úsvitu dne.

Stejně tři zásady platí pro křesťany v tomto období. Každý křesťan se potřebuje sytit z Božího Slova pravidelně, individuálně a na úsvitu dne.

A konečně zde máme pro lid Boží ustanovený duchovní nápoj. Pro Izraele ve Starém zákoně byla tímto nápojem řeka plynoucí ze skály; a Pavel nám říká, že "ta... Skála byl Kristus."

Pro křesťana tohoto období je božsky ustanoveným nápojem řeka Ducha svatého, plynoucí z jeho nejvnitřnějšího bytí. Protože Kristus, když u J 7,37n mluvil o Duchu svatém, řekl: "Žízní-li kdo, pojd' ke mně, a napij se. Kdo věří ve mne, jako říká písmo, řeky z břicha jeho poplynou vody živé."

Izraelitům ve Starém zákoně tato řeka plynula z rozražené skály, křesťanům dnes tato řeka plyne z probodnutého boku samého Spasitele, protože to byla Jeho smířčí smrt na kříži, která tuto přebývající plnost Ducha svatého pro všechny věřící vydobyla.

Stručně aplikujme úplný vzor na zkušenost křesťanů v tomto období. Bůh pro každého věřícího dnešní doby zřídil pět zkušeností, z nichž každá má svůj předobraz v historii Izraele ve Starém zákoně.

Je to těchto pět zkušeností: spasení skrze víru v krev Ježíše Krista, křest v Duchu svatém, křest ve vodě, denní sycení z Božího Slova, denní pití Ducha Božího z nitra.

První tři - spasení, křest ve vodě a křest v Duchu svatém - to jsou zkušenosti, které nastávají pouze jednou a není je třeba opakovat. Poslední dvě - sycení z Božího Slova a pití Božího Ducha - to jsou zkušenosti, které musí věřící prožívat pravidelně každý den po celou dobu svého pozemského putování.